

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ

KIBRIS'TA BULUNAN TÜRK VE RUM EĞİTİM
KURUMLARINDA PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİNİN ALT YAPI
(BİNA, PERSONEL VE ARAÇ GEREÇ) İNCELENMESİ
ORTAK NOKTALAR VE FARKLILIKLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
İpek DENİZLİ

ANKARA-2007

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ

KIBRIS'TA BULUNAN TÜRK VE RUM EĞİTİM
KURUMLARINDA PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİNİN ALT YAPI
(BİNA, PERSONEL VE ARAÇ GEREÇ) İNCELENMESİ
ORTAK NOKTALAR VE FARKLILIKLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
İpek DENİZLİ

Danışman
Prof. Dr. Adnan TEPECİK

ANKARA-2007

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

İpek Denizli' nin **“Kıbrıs'ta Bulunan Türk ve Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimin Alt Yapı (Bina, Personel ve Araç Gereç) İncelenmesi Ortak Noktalar Ve Farklılıklar”** başlıklı tezi 02.04.2007 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):Prof. Dr. Adnan TEPECİK

Üye : Prof. Dr. Nihat BOYDAŞ

Üye : Yrd.Doç. Dr. Necati CEMALOĞLU

ÖNSÖZ

Plastik Sanatlar eğitimi toplum da estetik bilinç, kültürel değerlerin korunması, sanat eserlerinin kalıcılığının, ileriki çağlara taşınması için önemli bir araçtır.

Sanat eğitiminde araç-gereç, personel, okulların mimarisi, müfredat programları ve ders süreleri gibi etmenler yukarıda saydığımız değerler açısından etkilidir.

Aynı coğrafya üzerinde yaşam süren Kıbrıs Türk ve Rum toplumu ile ilgili birçok yayın, kitap ve makale yazılmış fakat bunlardan hiçbiri plastik sanatlar eğitimi hakkında olmamıştır.

Eğitimde etkileşim ve iletişim giderek ilerleyen teknoloji çağına da önemini giderek artırmaktadır. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar Eğitimi veren Türk ve Rum eğitim kurumlarında ortak noktalar, farklılıklar araştırılmıştır. Farklı noktaların etkileri, ortak noktaların artı ve eksileri tartışılmıştır.

Bütün eski çağlara ait bilgilerin tamamına yazılı kaynaklardan ulaşılmaktadır. Yazılı belgelerin bulunmayışı hızla yok olup giden değerleri yaşamın derinliklerine atacaktır. Bu araştırma ile Türk ve Rum Plastik Sanatlar eğitimi hakkında yazılı bir yayın bırakma amaçlanmıştır.

Araştırmanın Plastik Sanatlar eğitiminde olumlu bir adım katması temennimdir. Araştırma süresince sabırla ve yapıcı önerileriyle yönlendiren tez danışmanım, değerli hocam Prof. Dr. Adnan Tepecik başta olmak üzere, eğitim bilimleri ve analizlerde yardımını esirgemeyen Yücel Yazgın'a, çevirilerde Kezban Çağaloğlu'na, tüm sıkıntı ve sevinçlerimde yanımda olan eşim Ahmet Erman Karagöz'e ve aileme teşekkürlerimi borç bilirim.

Ocak 2007

İPEK DENİZLİ

ÖZET

KIBRIS'TA BULUNAN TÜRK VE RUM EĞİTİM KURUMLARINDA PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİNİN ALT YAPI (BİNA, PERSONEL VE ARAÇ GEREÇ) İNCELENMESİ ORTAK NOKTALAR VE FARKLILIKLAR

Denizli, İpek

Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Adnan TEPECİK

Şubat - 2007

Bu araştırmada, plastik sanatlar eğitiminin Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarında nasıl yürütüldüğü hakkında bilgi verilmiştir. Araç- gereç, okulların mimarisi, personelin durumu, öğrenci sosyo-ekonomik durumu, müfredat programları ile ders süreleri hakkında bilgi verilip, ortak noktalar ve farklılıklar tespit edilmiştir. Araç- gereç durumları incelenirken amaç Plastik Sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum eğitim kurumlarının çağdaş eğitim modelinin neresinde durduklarını tespit ederek, teknolojinin hızla geliştiği dünyamızda bundan ne kadar yararlandığımızı sorgulamaktır. Okulların mimarisinin incelenmesindeki kasıt; okulların renkleri, ışıklandırma ve mimariden kaynaklı psikolojik etkilerin eğitimci ve öğrencileri çok etkilemesidir. Okulların mimarileri ile ilgili tüm ayrıntılar aktarılmıştır. Sonuç ve öneriler kısmında ise bu konudaki bulgular irdelenmiştir. Personel durumunda ise Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumları, hizmet yılları, sanatsal yayınları takip durumları anket soruları Türk ve Rum eğitimcilere tarafımdan sorularak alınan cevaplar sonuçlar kısmında Plastik sanatlardaki ortaklıklar ve farklılıklar olarak değerlendirilmiştir. Müfredat programları ve ders süreleri Türk ve Rum eğitim bakanlıklarının arşivlerinden elde edilmiştir. Bunların eğitime nasıl yansıdığı analiz sonuçlarında saptanmıştır.

Araştırma 2005–2006 Eğitim ve Öğretim yılında 21 Türk ve Rum okulunda yürütülmüştür.

Araştırmanın verileri anket, gözlem ve görüşme yolu ile düzenlenmiştir.. Araştırmaya ilk olarak Türk ve Rum plastik sanatlar eğitimcilerine yönelik anket soruları, öğrenci ve okulların mimarisine yönelik gözlemler, okulların plastik sanatlar eğitimi için uygunluğu, müfredat programları, ders süreleri, Milli Eğitim Bakanlıklarının (M.EB) plastik sanatlar eğitimi için ayırdığı bütçeler araştırılıp analizlere dökülmüştür.

Sonuç olarak Plastik Sanatlar eğitimi hakkında bilimsel sonuçlar ortak noktalar ve farklılıklar dille getirilmiştir.

SUMMARY

In this research, it has been enlightened about how plastic arts educations are prosecuted in North and South Cyprus' education intuitions. It has been informed and pointed out common points and differences of equipment, architecture of schools, staffs conditions, students' socio-economic conditions, curriculum programs and schools' lesson times. While examining schools' equipments' conditions, the aim is to point out where Turkish and Greek intuitions' position stand in modern education and to question how much advantages are taken from the developing technology in our world.

The aim of observing schools' architectures is the psychological affect on students and academicians from the colour of the schools and its lighting. All the details of the schools' architecture were cited. Moreover, the findings about this issue have been examined in the result and recommendation part. The survey questions were asked by me to the both Turkish and Greek instructors. In the survey, staffs' education's level, their employment years, their follow up of art publications, and the answers for the questions have been evaluated as the common points and differences of the plastic arts in the results part. Curriculum programmes and lessons times have been obtained from both Turkish and Greek's Ministry of Educations' archives. These are appointed how it is reflected to the education in the analysis of the results.

This research was prosecuted in 21 Turkish and Greek schools in 2005 -2006 instruction year.

This research's data were collected by a survey, interviews and observations. First of all, in the relation of plastic arts education survey questions were presented to the both Turkish and Greek instructors, students, schools' architecture and sufficiency of the schools' for the plastic arts education were observed, schools' curriculum programmes and lesson time were analysed and the budgets which both Ministry of Educations provide for the plastic arts education were also researched and data were analysed.

As a result, in this research scientific result, common points and differences about plastic arts education have been mentioned.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
SUMMARY.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR LİSTESİ	x
FOTOGRAFLAR LİSTESİ	xiii
BÖLÜM I	

1.GİRİŞ

Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	3
Alt Problemler.....	3
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi.....	4
Varsayımlar.....	5
Kapsam ve Sınırlılıklar.....	5
Tanımlar.....	6

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sanatın sınıflandırılması.....	8
2.2. Plastik Sanatlar Eğitimi ve gerekliliği	10
2.3. Plastik Sanatlar Eğitiminin Amaç ve İlkeleri.....	11
2.4. Plastik Sanatlar Eğitiminde Altyapı.....	12
2.5. İnsanın Sanatsal Gelişimi.....	13
2.6.İlköğretim dönemi çocukların çizgisel gelişim özellikleri.....	15
2.7. Ortaöğretim dönemi çocukların çizgisel gelişim özellikleri.....	18

Kıbrıs'ta Eğitim ve tarihçesi.....	19
2.8. Osmanlı Döneminde Eğitim.....	19
2.9. İngiliz Döneminde Eğitim.....	20
2.10. Kıbrıs Türk İlköğretim Sistemi hakkında genel bilgi.....	22
2.11. Kıbrıs Türk Ortaöğretim Sistemi Hakkında genel bilgi	24
2.12. Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar Eğitimi.....	25

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi.....	27
Evren.....	27
Örnekleme.....	27
Veri Toplama Teknikleri.....	28
Verilerin Analizi.....	28

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1.1. Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Planları ve Ders Süreleri.	29
4.1.2. Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Planları ve Ders Süreleri.....	41
4.2.1 Kıbrıs'ta Eğitim veren Türk okullarındaki mimari ve sanat dersliklerine bulgular ve yorumlar.....	63
4.2.2. Kıbrıs'ta Eğitim veren Rum okullarının mimari ve sanat dersliklerine ait bulgular ve yorumlar	108
4.3.1.Kıbrıs Türk Plastik Sanat Eğitimcilerine ait bulgular ve yorumlar.....	152
4.3.2. Kıbrıs Rum Plastik Sanatlar Eğitimcilerine ait bulgular ve yorumlar.....	156
4.4.1. Kıbrıs'ta Türk Kurumlarında eğitim alan öğrencilere ait bulgular ve yorumlar.....	169
4.4.2. Kıbrıs'ta Rum Kurumlarında eğitim alan öğrencilere ait bulgular ve yorumlar.....	174

4.5. 1. Kıbrıs Türk Eğitim Bakanlığının Plastik sanatlar eğitimine ayırdığı bütçe ile ilgili bulgular ve yorumlar.....	183
4.5.2. Kıbrıs Rum Eğitim Bakanlığının Plastik Sanatlar Eğitimi için ayırdığı bütçe ile ilgili bulgular ve yorumlar.....	184

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuçlar.....	187
Tartışma.....	192
Öneriler.....	194

KAYNAKÇA.....	197

EKLER.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo:1.İlköğretim birinci kademe haftalık ders dağılımı.....	39
Tablo 2.İlköğretim İkinci kademe haftalık ders dağılımı.....	40
Tablo:3.İlköğretim düzeyinde öğrencilerin genel haftalık ders dağılımları.....	48
Tablo: 4.Genel liselerde ortak ana dersler ve öğrencilerin haftalık ders dağılımları.....	48
Tablo 5.Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi yetenekli öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi olumsuz etkilemekte midir?..	57
Tablo 6.Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi yetenekli öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi olumsuz etkilemekte midir?..	57
Tablo 7.Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri yeterli midir?.....	58
Tablo 8.Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri yeterli midir?.....	58
Tablo 9.Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programı modern eğitim sistemine uygun mudur?.....	59
Tablo 10.Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programı modern eğitim sistemine uygun mudur?.....	59
Tablo 11. Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar ne kadar bulunmaktadır? ..	60
Tablo 12.Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar ne kadar bulunmaktadır...	61
Tablo 13.Kıbrıs Türk plastik sanatlar eğitiminde her hafta farklı teknik ve gereç kullanımı eğitimi nasıl etkilemektedir?.....	62
Tablo 14.Kıbrıs Rum plastik sanatlar eğitiminde her hafta farklı teknik ve gereç kullanımı eğitimi nasıl etkilemektedir.....	62
Tablo 15.Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun mudur?	146
Tablo 16.Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun mudur?.....	147

Tablo 17.Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?.....	148
Tablo 18.Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun mudur?	148
Tablo 19.Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?.....	149
Tablo 20.Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?.....	149
Tablo 21.Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yeterli midir?	150
Tablo 22.Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yeterli midir?.....	150
Tablo 23.Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik araç ve gereçler bulunmakta mıdır?.....	151
Tablo 24.Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik araç ve gereçler bulunmakta mıdır?.....	151
Tablo 25.Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Cinsiyet Durumları.....	159
Tablo 26.Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Cinsiyet Durumları.....	160
Tablo 27. Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin yaş durumları.....	161
Tablo 28. Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin yaş durumları.....	161
Tablo 29. Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin mezun oldukları ülke durumları.....	162
Tablo 30. Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin mezun oldukları ülke durumları.....	163
Tablo 31. Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun Olduğu Program.....	164
Tablo 32. Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun Olduğu Program.....	164

Tablo 33.Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin hizmet yılları.....	165
Tablo 34. Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Hizmet Yılları.....	166
Tablo 35.Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölye durumları.....	167
Tablo 36.Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölye durumları.....	167
Tablo 37.Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumu.....	168
Tablo 38.Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumu.....	169
Tablo 39. İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk öğrencilerinin ekonomik durumları.....	177
Tablo 40. İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin ekonomik durumları.....	178
Tablo 41.İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk öğrencilerinin Plastik Sanatlar Eğitimi İçin Gerekli Malzeme edinimleri.....	179
Tablo 42.İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin Plastik Sanatlar Eğitimi İçin Gerekli Malzeme edinimleri.....	180
Tablo 43.İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk Öğrencilerinin Plastik sanatlar eğitimine ilgileri.....	181
Tablo 44.İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin Plastik Sanatlar eğitimine ilgileri.....	182
Tablo 45.Kıbrıs Türk milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmakta mıdır?.....	184
Tablo 46.Kıbrıs Rum milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmakta mıdır.....	185
Tablo 47.Kıbrıs Türk milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları hangi aralıklarla yayınlamaktadır?.....	185
Tablo 48. Kıbrıs Rum milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları hangi aralıklarla yayınlamaktadır?.....	186

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Resim:1.Gelibolu İlkokulu.....	65
Resim:2 Gelibolu İlkokulu.....	65
Resim:3 Gelibolu İlkokulu.....	66
Resim:4 Gelibolu İlkokulu.....	66
Resim: 5 Yalçın İlkokulu.....	67
Resim:6 Yalçın İlkokulu.....	68
Resim:7 Yalçın İlkokulu.....	68
Resim:8 Yalçın İlkokulu.....	69
Resim:9 Yalçın İlkokulu.....	69
Resim:10 Yalçın İlkokulu.....	70
Resim:11 Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu.....	71
Resim:12 Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu.....	71
Resim:13 Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu.....	71
Resim:14 Atatürk İlkokulu	73
Resim:15 Atatürk İlkokulu.....	73
Resim:16 Atatürk İlkokulu.....	74
Resim:17 Atatürk İlkokulu.....	74
Resim:18 Atatürk İlkokulu.....	75
Resim:19 Lapta İlkokulu.....	76
Resim:20 Lapta İlkokulu.....	76
Resim:21 Lapta İlkokulu.....	77
Resim:22 Lapta İlkokulu.....	77
Resim:23 Lapta İlkokulu.....	78
Resim:24 Lapta İlkokulu.....	78
Resim:25 Lapta İlkokulu.....	79
Resim:26 Lapta İlkokulu.....	79
Resim:27 Lapta İlkokulu.....	80
Resim:28 Lapta İlkokulu.....	80
Resim:29 Lapta İlkokulu.....	81
Resim:30 Lapta İlkokulu.....	81

Resim:31 Lapta İlkokulu.....	82
Resim:32 Alsancak İlkokulu.....	83
Resim:33 Alsancak İlkokulu.....	83
Resim:34 Alsancak İlkokulu.....	84
Resim:35 Alsancak İlkokulu.....	84
Resim:36 Alsancak İlkokulu.....	85
Resim:37 Alsancak İlkokulu.....	85
Resim:38 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	86
Resim:39 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	87
Resim:40 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	87
Resim:41 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	87
Resim:42 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	88
Resim:43 Doğu Akdeniz İlkokulu.....	88
Resim:44 Yakın Doğu İlkokulu.....	89
Resim:45 Yakın Doğu İlkokulu.....	89
Resim:46 Yakın Doğu İlkokulu.....	90
Resim:47 Yakın Doğu İlkokulu.....	90
Resim:48 Yakın Doğu İlkokulu.....	91
Resim:49 Yakın Doğu İlkokulu.....	91
Resim:50 Yakın Doğu İlkokulu.....	92
Resim:51 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	93
Resim:52 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	93
Resim:53 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	93
Resim:54 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	94
Resim:55 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	94
Resim:56 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	95
Resim:57 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	95
Resim:58 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	96
Resim:59 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	96
Resim:60 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	97
Resim:61 Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.....	97
Resim:62 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	98

Resim:63 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	98
Resim:64 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	99
Resim:65 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	99
Resim:66 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	100
Resim:67 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	100
Resim:68 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	101
Resim:69 Lapta Yavuzlar Lisesi.....	101
Resim:70 Değirmenlik Lisesi.....	102
Resim:71DeğirmenlikLisesi.....	103
Resim:72 Değirmenlik Lisesi.....	103
Resim:73 Değirmenlik Lisesi.....	104
Resim:74Demokrasi Ortaokulu.....	105
Resim:7Demokrasi Ortaokulu.....	105
Resim:76 Demokrasi Ortaokulu.....	106
Resim:77 Demokrasi Ortaokulu.....	106
Resim:78 Demokrasi Ortaokulu.....	107
Resim:79Demokrasi Ortaokulu.....	107
Resim:80 Demokrasi Ortaokulu.....	108
Resim:81 High Gate İlkokulu.....	110
Resim:82 High Gate İlkokulu.....	111
Resim:83 High Gate İlkokulu.....	111
Resim:84 High Gate İlkokulu.....	112
Resim:85 High Gate İlkokulu.....	112
Resim:86 High Gate İlkokulu.....	113
Resim:87 High Gate İlkokulu.....	113
Resim:88 High Gate İlkokulu.....	114
Resim:89 High Gate İlkokulu.....	114
Resim:90 High Gate İlkokulu.....	115
Resim:91 Falcon İlkokulu.....	115
Resim:92 Falcon İlkokulu.....	116
Resim:93 Falcon İlkokulu.....	116
Resim:94 Falcon İlkokulu.....	117

Resim:95 Falcon İlkokulu.....	117
Resim:96 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	118
Resim:97 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	118
Resim:98 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	119
Resim:99 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	119
Resim:100 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	120
Resim:101 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	120
Resim:102 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	121
Resim:103 Özel Limassol Amerikan Akademisi İlkokulu.....	121
Resim:104 High Gate Ortaokulu.....	122
Resim:105 High Gate Ortaokulu.....	123
Resim:106 High Gate Ortaokulu.....	123
Resim:107 High Gate Ortaokulu.....	124
Resim:108 High Gate Ortaokulu.....	124
Resim:109 High Gate Ortaokulu.....	125
Resim:110 High Gate Ortaokulu.....	125
Resim:111 High Gate Ortaokulu.....	126
Resim:112 High Gate Ortaokulu.....	126
Resim:113 High Gate Ortaokulu.....	127
Resim:114 High Gate Ortaokulu.....	127
Resim:115 İngiliz Okulu.....	128
Resim:116 İngiliz Okulu.....	128
Resim:117 İngiliz Okulu.....	129
Resim:118 İngiliz Okulu.....	129
Resim:119 İngiliz Okulu.....	130
Resim:120 İngiliz Okulu.....	130
Resim:121 İngiliz Okulu.....	131
Resim:122 İngiliz Okulu.....	131
Resim:123 İngiliz Okulu.....	132
Resim:124 İngiliz Okulu.....	132
Resim:125 İngiliz Okulu.....	133
Resim:126 İngiliz Okulu.....	133

Resim:127 İngiliz Okulu.....	134
Resim:128 Falcon Ortaokulu.....	134
Resim:129 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	135
Resim:130 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	136
Resim:131 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	136
Resim:132 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	137
Resim:133 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	137
Resim:134 Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu.....	138
Resim:135 The G C Schools Of Careers.....	139
Resim:136 The G C Schools Of Careers.....	139
Resim:137 The G C Schools Of Careers.....	140
Resim:138 The G C Schools Of Careers.....	140
Resim:139 The G C Schools Of Careers.....	141
Resim:140 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul).....	141
Resim:141 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	142
Resim:142 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	142
Resim:143 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	143
Resim:144 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	143
Resim:145 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	144
Resim:146 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	144
Resim:147 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	145
Resim:148 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	145
Resim:149 Archangelos Makarios Gymnasium (Teknik Okul)	146

BÖLÜM I

1.Problem Durumu

Kıbrıs'ta Bulunan Türk ve Rum eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitiminin altyapı (bina, personel, araç ve gereç) incelenmesi, ortak noktalar ve farklılıklardır. Müfredat programları, plastik sanatlar ders süreleri, sanat eğitimcilerinin eğitim durumları, öğrencilerin durumları, okulların mimari yapıları problem durumunu ortaya koymaktadır. İlköğretim ve ortaöğretimdeki plastik sanatlar ders süreleri Türk ve Rum eğitim kurumlarında ayrıca değerlendirilecektir.

Yaratıcı düşünme, topluma karşı duyarlı vatandaş yetiştirme, kendine güvenen, problemler karşısında çözüm üreten kişilerin oluşu alınan sanat eğitimi ile örtüşmektedir.

Sanat çalışmalarının desteklendiği, düzenli programların eğitime yansıdığı toplumlarda bu tip kişilerin fazlalıkta olduğu görülmektedir. Uygun koşullar sağlandığı takdirde tüm toplumlarda kendini ifade etmede güçlük çekmeyen, sorunları ile başa çıkan, kendini gerçekleştirmekten haz alan kişilerde artış gözlemlenmektedir.

Ekonomik koşullar, sanat eğitiminin önemine karşı yaklaşımlar nedeniyle bu konuda günümüze kadar yeterli araştırmalar yapılamamıştır. Teknolojinin ve bilimin bu kadar hızla geliştiği dünyamızda bu yeniliklerden ne kadar yararlanıp yararlanmadığımız ya da daha doğrusu yararlanamadığımız beynimizin bir köşesini kemirip durmaktaydı. Daha önce ne Kıbrıs'ta verilen sanat eğitimi ile ilgili araştırma bir tez veya Milli Eğitim Bakanlıklarının arşivlerinde bir kaynak bulunmamıştır.

Plastik sanatlar eğitimcileri, öğrenciler ve sanatseverler bu konudaki eksikliklerini sık sık dile getirmişlerdir. Fakat birçok alanda olduğu gibi ekonomik ambargolara takılı kalan Kıbrıs eğitim kurumları plastik sanatlar eğitiminde de nasibini almıştır.

Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında ise Avrupa Birliği üyesi oluşu nedeniyle uluslar arası yardım örgütlerinden azda olsa desteklenmektedir. Böylelikle Plastik sanatlar müfredat programlarında ve ders sürelerinin uygulanışında Rum eğitim kurumlarında İngiltere ve Avrupa ülkelerinin etkisi görülmektedir. Birbirine kısa bir mesafede yaşayan Kıbrıs Rum ve Türk eğitim kurumları birbirlerinden habersiz eğitim vermektedir.

Türk eğitim kurumlarındaki plastik sanatlar eğitimindeki mimari ve müfredat programları ile ilgili yazılı bir kaynak oluşturma sancı ile araştırma yönüne gidilmiştir.

Sanat eğitime, bireyin estetik duygularının yetenek ve yaratıcılık gücünü artırma, sanat yoluyla iletişim kurma adını önemli bir sorumluluk düşmektedir.

Sanat eğitiminde okulların mimari yapıları da en az programlar kadar önem taşımaktadır. Plastik sanatlar dersliklerindeki araç –gereçler, teknoloji kullanımı, dersliklerin renkleri öğrencileri etkileyen faktörlerdendir. Okullardaki durumlar saptanıp yazılı hale getirildiği zaman daha ileriye doğru adımlar atılmaktadır. Mevcut durumun yazılı olarak ifade edilmeyişi eksiklerin ya da olumlu yönlerin bilinmesi güçleştirmektedir.

Eğitim bakanlıklarının Plastik sanatlar eğitimi için özel bir fon ayırması okullardaki eksiklikleri büyük oranda gidermektedir. Öğrencilerin ekonomik durumlarının tespiti ve çıkan sonuca göre yapılacak yardımlar kolaylaşacaktır.

1.1 Problem Cümlesi

Kıbrıs'ta bulunan Türk ve Rum eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitiminin altyapı (bina, personel, araç ve gereç) açısından benzer ve farklı yönleri nelerdir?

1.2 Alt Problemler

1.2.1 Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarında uygulanan müfredat programları açısından farklılıklar nelerdir?

1.2.2 Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarındaki plastik sanatlar ders süreleri aynı mıdır?

1.2.3 Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında verilen plastik sanatlar eğitiminde kullanılan derslikler ve okulların mimari özellikler açısından farklılıkları nelerdir?

1.2.4 Kıbrıs'ta Türk ve Rum plastik sanat eğitimcilerinin eğitim durumları, nitelik olarak farklılıkları ve ortak noktaları nelerdir?

1.2.5 Kıbrıs 'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında verilen plastik sanatlar eğitiminde öğrenciler açısından ortak noktalar ve farklılıklar var mıdır?

1.2.6 Kıbrıs'taki Türk ve Rum Eğitim Bakanlıklarının Plastik sanat eğitime harcadıkları gelir ne kadardır?

1.2.7 Kıbrıs'taki Türk ve Rum Eğitim kurumlarında plastik sanat eğitiminin altyapısal özelliklerinin farklılıkları eğitime nasıl yansımaktadır?

1.2.8 Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarındaki plastik sanatlar eğitiminin altyapısal özellik olarak ortak noktaları yaratıcılık gelişiminde nasıl bir yarar sağlamıştır?

1.2.9 Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarının mimari ve plastik sanatlar derslikleri açısından uygunluğu nedir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, Kıbrıs'ta eğitim veren Türk ve Rum eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitiminin alt yapı olarak incelenmesidir. Eğitim kurumlarında Türk ve Rum plastik sanatlar müfredat programı, ders süreleri, mimari özellikler, öğrenci durumları, plastik sanatlar eğitimcileri, Eğitim bakanlıklarının plastik sanatlar eğitimine harcadıkları bütçeler tespit edilip ortaklıklar ve farklılıkların ortaya konulmasıdır. Eğitsel değerlerin yaratıcılık üzerinde etkileri; ilköğretim ve ortaöğretimde bu farklılıkların eğitime yansısı değerlendirilecektir.

Araştırmanın Önemi

Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitiminin alt yapı özellikleri ile ilgili bilgilerin aktarılmasında yetersiz kalındığı düşünülmektedir. Farklı olarak uygulanan eğitim yöntemleri hakkında bilinçlenmeye gereksinim duyulmaktadır.

İlköğretim ve ortaöğretimde uygulana plastik sanatlar müfredat programları yaratıcı kişilik oluşumunu etkilediği gibi toplumun duyarlılığı bu ölçüde yön kazanacaktır. Okullardaki teknolojiye yararlanma modern çağda ayrı bir önem taşımaktadır. Bakanlıklarda sanat eğitimi üzerine yazılı kaynakların bulunmayışı,

bulunan kaynakların tam olarak plastik sanatlar eğitimcilerine yön gösterici olmaması araştırmanın önemini artırmaktadır.

Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitiminin altyapısı, ortak noktalar ve farklılıklar aktarılacaktır.

Varsayımlar

Araştırma aşağıda belirtilen varsayımlar doğrultusunda yürütülecektir.

1. Kıbrıs Rum eğitim kurumlarının plastik sanatlar eğitimine Kıbrıs Türk eğitim kurumlarına göre daha fazla bütçe ayırdığı varsayılmıştır.
2. Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin ekonomik durumlarının Kıbrıs Rum eğitim kurumlarındaki öğrencilere göre düşük olduğu varsayılmıştır.
3. Kıbrıs Türk ve Kıbrıs Rum Plastik sanatlar eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumlarının eşit olduğu varsayılmıştır.
4. Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında mimari , araç-gereç , plastik sanatlar eğitimcileri gibi konularda ciddi boyutlarda farklılıkların olduğu varsayılmıştır.

Kapsam ve Sınırlılıklar

Araştırma şu şekilde sınırlandırılmıştır; Kıbrıs'ta Türk ve Rum Milli Eğitim Bakanlıklarına bağlı tüm ilk ve orta öğretim kurumları evreni temsil etmektedir. Kıbrıs'ın kuzeyinde Türk Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 8 ilköğretim,9 orta öğretim, güneyinde Rum Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 6 ilköğretim, 9 orta öğretim kurumu ise örneklem olarak belirlenmiştir.

Tanımlar:

Eğitim:

Eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir.(Sönmez:2001:2)

Sönmez 'e göre eğitim sadece kişide istendik davranışlar süreci iken Yeşilyaprak ise bu değişikliklerin hangi alanlarda olduğu konusunda bizi bilgilendirmektedir. Kişinin süreç içerisinde geliştirilmesi sadece bedensel ve ruhsal yaşamda değil sosyal yetenek ve becerilerin artırılmasıdır.

Bireyin bedensel, duygusal, düşünsel ve sosyal yeteneklerinin kendisi ve toplumu için en uygun şekilde gelişim oluşumudur. Kısaca bireyin her yönüyle bir bütün olarak kendisi ve toplumu için en uygun düzeyde geliştirilmesi sürecidir. (Yeşilyaprak: 2004:2)

Algı:

Bir ve birden çok duyu organın beyinde kaydettiği uyarıların yorumlanmasıdır.

Gelişim:

İnsanın beden yapısı, zihinsel ve duygusal yönde değişip istenilen görevleri yapacak duruma gelebilmesidir.

Öğrenim:

Herhangi bir iş, meslek veya sanat için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkların elde edilmesi amacıyla yapılan çalışmalardır.

Eğitim Sistemi:

Eğitim milli düzeyde planlanıp yürütülmesidir.

İlköğretim:

Altı yaşını tamamlayan her çocuğun gitme hakkına sahip olduğu beş yıllık eğitim kurumudur.

Ortaöğretim:

İlköğretimin ardından başlayıp ortaokullar ve liselerin kapsayan eğitim sürecidir.

Sanatsal Yaratma:

Kavram, duygu ve imgelemi içine alan bir yaratıcı arama, araştırma ve bulma sürecinin algıdan doymuş ve duyum ve duygularla çağrışmış etkili bir mecazın doğuşudur. (San: 1985: 23)

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sanatın Tanımı ve Sınıflandırılması

Sanatın kesin bir tanımını yapmak mümkün değildir, çünkü subjektif (özel) bir kavramdır ve dünya üzerinde yaşayan tüm insanlara göre farklı tanımlar yapmak mümkündür. En basit tanımıyla sanat; insanın kendini tanımasıdır. (Tepecik: 2002:7) .

Tepecik sanatın yaşayan her insana göre farklılık göstereceğini vurgularken Read'de sanatın tanımında düşünürlerin ve sanatçıların ifadelerine yer vermektedir. Sanat üretimi içerisinde olan veya sanatsal ilgi ve beğenisini olan kişilerin farklı tanımlamalar yapması kaçınılmazdır. Read bunu düşünürün sanatla ilgili görüşüne yer vererek aktarmaktadır.

İnsanoğlunun bilinen yazılı tarihinin başından beri önemli bir olgu olan sanatı, düşünürler ve sanatçılar farklı olarak algılamış ve ifade etmişlerdir. Eflatun (Platon) sanatı bir kopya etmek, imgeyi tekrar imgelemek olarak tanımlamış ve sanatın bir yansıtma (Mimesis) olduğunu söylemiştir. (Read:1981:127)

Read; Platonun sanatı kopya etmek ve yansıtma olarak gördüğünü ifade ederken Buyurgan ise duyguların aktarımında sanatın geniş bir yelpazesi olduğunu savunmaktadır.

Sanatı Bir duygunun, tasarımın veya güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık olarak görmektedir. (Buyurgan:2001:169)

Sanatı kullanılan araçların özellikleri bakımından üç bölümde sınıflandırmak söz konusudur. Bunlar Plastik Sanatlar, Fonetik Sanatlar, Ritmik Sanatlar olarak sıralanmaktadır. Plastik Sanatlar maddeye biçim vermekte (Resim, heykel, mimari gibi) , Fonetik Sanatlar ses ve söze biçim vermekte (Müzik ve edebiyat gibi), Ritmik Sanatlar harekete biçim vermekte (Bale, dans gibi) önem taşımaktadır. (Büyükişleyen: 1977: 12)

Büyükişleyen sanatı üç bölümde sınıflandırırken giderek gelişen dünyamızda alanların artması San'ı sanatı sınıflandırırken beş bölümde sınıflandırmaya itmiştir. Bu bölümleri ise aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

Yüzey ve Hacim Sanatları:

Bunlar resim, desen, çizim, grafik, baskı, afiş, fotoğrafçılık, yontu, seramik, batik örme, dokuma, nakış, işleme ve örgüdür.

Dil Sanatları:

Şiir, öykü, oyun metni, hatta roman ve deneme gibi yazın alanında tüm biçimleri, halk masalları, deyişler, tiyatro metinleri, atasözleri üzerine inceleme ve çalışmalardır.

Ses Sanatları:

Müzik alanında her türlü müzik hakkında bilgilenme ve tür üzerinde yaratma çabalarıdır.

Devinim Sanatları:

Her türden dans çalışması (Folklor, bale, çağdaş dans ve bale, ritmik jimnastik, buz pateni) gibi çalışmalardır.

Eylem Sanatları:

Her tür dramatik çalışmalar, doğaçlama, mim, kukla ve sinema çalışmalarıdır. (San: 1985: 54)

Sanatı sınıflandırmak onu algıma ve anlama konusunda kolaylık sağlamaktadır. Plastik sanatlar eğitimi verilirken; ses sanatları, eylem sanatları, dil sanatları, devinim sanatlarından yararlanmak çağdaş eğitim anlayışı açısından önem taşımaktadır.

2.2. Plastik Sanatlar Eğitimi ve gerekliliği

Sanat türleri kendi içerisinde sınıflandırılmıştır. Maddeye şekil veren sanatlar plastik sanatlar diye tanımlanmaktadır. Resim, iş eğitimi, heykel, yontu, baskı, grafik, desen, örgü ve nakış gibi alanların birleşmesi plastik sanatlar eğitimi oluşturmaktadır.

Plastik sanatlar eğitimi insanlara kendi yaşantılarını amaçlı ve yöntemli olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da insanların sanatsal davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Uçan: 2002:3). Bu süreç içerisinde estetik duyguların geliştirilip, uygar bir toplum yaratma çabası zorunluluktur.

Uçan'ın plastik sanatlar eğitimi ile ilgili görüşleri doğrultusunda Yücel Yazgın'ın görüşleri örtüşmektedir. Bireylerin kendi yaşanmışlıklarını sanatsal dille ifade etmeleri plastik sanatlar eğitimi sürecinde yerini almaktadır.

Bireylerin manevi gereksinimlerinin doyurulması, manevi sağlığı açısından dengeli bireylerin yetiştirilmesi önem taşımaktadır. Bu eylem sürdürülürken bireye kendi birikimlerini, kendi zihin süzgecinden de geçirerek yeniler yaratma olanağı sağlanmalıdır. Bu yeniler yaratma sürecinde insan manevi ve psikolojik rahatlama yaşayarak mutlu olmaktadır (Yazgın: 1998: 11).

Yazgın kişilerin manevi ve psikolojik açıdan mutlu olmasını plastik sanatlar eğitimine dayandırırken, Çetin'de kişilik gelişimi açısından Plastik sanatlar eğitiminin gerekliliği üzerinde durmaktadır. İki eğitimcinin de görüşleri plastik sanatlar eğitiminin gerekliliği tartışılırken farklı bakış açıları sunmaktadır.

Plastik Sanatlar eğitimi insanın (kişinin) genel eğitimi içinde kendine özgü yöntem ve ilkeleri olan özel bir alandır. Plastik Sanatlar eğitiminin gerekliliği üstüne düşünüldüğünde özgür, özgün ve inançlı bir insan yapısı oluşturmada en etkili araç olması ön plana çıkmaktadır (Çetin: 2002: 205,206)

Çocuğun kişiliğinin gelişmesine, kendine güven duygusunun artmasına ve sorunlar karşısında farklı çözümler bulma olumlu etkileri olduğu şüphesizdir. İşte bu noktada plastik sanatlar eğitiminin gerekliliği bir kez daha kanıtlanmıştır.

2.3. Plastik Sanatlar Eğitiminin Amaç ve İlkeleri

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Okulları Resim-İş Eğitimi Dersi Öğretim Programında plastik sanatlar eğitiminin amaç ve ilkeleri belirtilmiştir. Plastik sanatlar eğitiminin amaçları aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

1. Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda güzel sanatlarla ilgileri kazandırabilme.
2. Sanatı görsel bir iletişim formu olarak kullanmada ve değerlendirmede güven ve yeterlilik kazanmaları için öğrencilerin görsel okuryazarlığını sağlayabilme
3. Sanatsal yaratıcılığı geliştirebilme.
4. Her alanda kullanılabilecek yaratıcı davranışlar geliştirebilme.
5. Düşünceleri gerçekleştirebilmek ve sanat eserlerini üretebilmek amacıyla bireysel anlayış ve teknik yeteneklerini geliştirebilme.
6. Estetik duyguların geliştirilmesi yolu ile sanat ve tasarımla ilgili olarak bilinçli estetik hükümler vermelerini sağlayabilme.
7. Özgün düşünme, üretme ve deneme kapasitelerini geliştirebilme.
8. Düzensizliklerden rahatsız olmasını ve çevresini güzelleştirmesini sağlayacak estetik kişilik kazandırabilme.
9. Sanat yoluyla ifade olanağı vererek ruh sağlığına yardımcı olabilme.
10. Öğrencilerin kendilerini ispatlamalarına ve kendilerini bulmalarına fırsat tanıyabilme.

11. Öğrencilerin hayatları boyunca sanat yapan üreticiler veya sanatı bilinçli izleyen tüketiciler olarak içinde yaşadıkları kültüre katkılarını sağlayabilme.
12. Bireysel veya grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği dayanışma anlayışını; birbirleri arasında sevgi saygı ve yardımlaşma gibi duygu ve davranışları geliştirebilme.
13. Sanatın özgünlük olduğunu ve hayata olan katkısını kavrayabilme.
14. Sanatsal yaratma hazzını duymasını ve sanatçıyı takdir etmesini sağlayabilme.
15. Biçimsel anlatımla ilgili teknik bilgi ve beceriler kazandırabilme.
16. Tasarıma yönelik hayal gücünü geliştirebilme.
17. Tarihi ören yerlerini, anıtları, müzeleri, sanat galerilerini, atölyelerini ve tasarım stüdyolarını tanıyarak, kültür ve tabiat varlıklarına sahip çıkabilme.(İlköğretim Okulları Resim-İş Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: Ankara,1992:s.5–11)

Resim-İş eğitiminde belirlenen amaçlara ulaşılması için aşağıdaki ilkelerin göz önünde bulundurulması gerekir. Bunlar;

1. Her çocuğun yaratıcı olduğu unutulmamalıdır.
2. Uygulamada bireysel farklılıklar göz önünde tutulmalıdır. Sözelimi; çocukların gelişim basamakları açısından "izlenimci, yapıcı ve karışık" olmak üzere üç değişik grupta olabileceklerine dikkat edilmelidir. İzlenimci gruplar, nesneleri bir bütün olarak renk ya da leke ilişkileri içinde algırlar. Örnek olarak; bir kuşu dış hatları ile çizgileri kesintiye uğramaksızın çizerler. Yapıcı gruplar, nesneleri üç boyutlu hacimli olarak algırlar. Parçaları birbirine ekleyerek, bütünü oluşturmayı tercih ederler. Karışık gruplar ise izlenimler ve yapıcı grup özelliklerini taşırlar.
3. Uygulamalar sırasında iki ve üç boyutlu çalışmalara yer verilmelidir.(İlköğretim Okulları Resim-İş Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: Ankara,1992:s.5–11)

2.4. Plastik Sanatlar Eğitiminde Altyapı

Plastik sanatlar eğitimi veren kurumlarda eğitime elverişli koşullar oluşturulması gerekmektedir. Plastik sanatlar eğitimi verilen derslikler öğrencilerin

yaratıcı güçlerini tetiklemeli, sanatsal çalışma oluşturmaları için heyecanlandırıcı bir özellik taşımalıdır.

Okulun yapısı yani dış duvarlarının rengi, dersliklerin güneş ışığını alışı yönü, dersliklerin öğrenci sayısına göre büyüklüğü plastik sanatlar açısından önem taşımaktadır.

Plastik sanat eğitim müfredatı, çağa uygun modern olmasının yanında kültürel değerlerin bilinçlendirilmesinin yanı sıra, özgün düşünme ve düşünceleri özgürce ifade etme olanağı sunmalıdır.

Derslere ayrılan süre, plastik sanat eğitimine ayrılan bütçe oranlarını içerisinde barındıran altyapı olarak bir çatı altında toplanırlar. Bu özellikler farklı okullarda çeşitlilik göstermektedir.

2.5. İnsanın Sanatsal Gelişimi

İnsan doğumundan ölümüne kadar yaşam boyu değişim ve gelişim göstermektedir. Çocukların takvim yaşları ilerledikçe hazır bulmuşlukları ve zihinsel güçleri de uygun ortam ve olanak sağlandığı ölçüde gelişmektedir. Resim yönünden çocukların gelişimlerini incelerken esas ölçüt olarak yaşları kabul edilmektedir. Ölçüt olarak yaşları alırken bunları matematiksel bir kesinlikle vurgulamamız mümkün olmamaktadır. Bu nedenle yaşlardan söz ederken ortalama yaş ölçütünü kullanmamız daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

İletişimin en etkili ve önemli unsuru kuşkusuz çocuğun sanat eğitimidir. Genel sanat eğitimi içinde hiçbir sanat, resim kadar insanın kendini tanımlamasında, kanıtlamasında doğadaki varlıkların algılanmasında ve betimlenmesinde etkili olmamıştır. Sanat eğitiminde, çizme, boyama, inşa etme gibi etkinlikler karmaşık süreçlerden oluşmaktadır. Çocuk bu çabalar sırasında çeşitli öğeleri birleştirerek anlamlı bir bütün oluşturur, böylelikle deneyim kazanır. Seçme, yorumlama ve

yenileme, bu etkinliklerde dikkati çeken diğer işlemlerdir. Resim etkinliği sırasında birey, konu seçimi ve yorumlamasıyla bize salt bir resim örneği vermemekte, resimden öte bilgiler de sunmaktadır. Çocuk bize resmiyle adeta kendisinin bir parçasını yansıtmakla, olaylar hakkındaki duygu, düşünce ve görüş biçimlerini dile getirmektedir. Çocuk için resim, dinamik bir faaliyet örneği ve yalın bir anlatım aracıdır. Genelde sanat etkinlikleri, özelde resim açısından hiçbir zaman iki çocuk birbirine benzemez. Her biri büyüme, anlayış ve algılama açısından farklılık gösterir ve çevresini farklı olarak yorumlar.

Zamanla çocuğun nesnelere (biçimlere) ilişkin algılama yetisinde belirgin değişkenlikler fark edilir. Özellikle doğal süreç içinde dairesel ve elips çizimlerin birer anlamlı tasarımlar haline dönüştüğü görülür. Böylelikle, çocuğun bedensel, bilişsel gelişimine paralel olarak sanatsal etkinliklerinde de bazı gelişim evreleri görülür ve bu gelişim süreç açısından düzenli bir gelişim göstermeyen, çizgisel (resimsel) gelişim basamakları, 2 yaşından ergenlik devresine kadar, yani 14 yaşma kadar devam eder. Fakat üstün ve zekâ geriliği olanların dışındaki çocukların tümü genel gelişim evrelerinde olduğu gibi aynı dönemleri yaşadıklarından çizgisel gelişimlerinde de benzer özellikler göstermektedirler

Birçok eğitimci ve araştırmacının saptadığı gelişim kuramları, çoğunlukla çocuk resimlerinin üzerinde yapılan sayısal gözlem ve incelemeye gider. Çocuk resimlerinin incelenmesinde ortaya çıkan sonuç ise çocuk gelişimi ve çocukta resim anlayışının dönemleri olarak niteleyebileceğimiz basamakları ortaya koymaktadır.

Bu dönemler;

1. Karalama Dönemi (2–4 Yaş Arası)
2. Şema Öncesi Dönem (4–7 Yaş Arası)
3. Şematik Dönem (7–9 Yaş Arası)
4. Gerçeklik Dönemi (Baş Kaldırma) (9–11 Yaş Arası)
5. Ergenlik Öncesi Dönem (11–13 Yaş Arası)
6. Artistik İfade (Ergenlik Dönemi) (13 yaş ve sonrası)

2.6.İlköğretim dönemi çocukların çizgisel gelişim özellikleri

1.2.3. Sınıf öğrencilerinin, resme ilişkin gelişim özellikleri

Büyük kaslar gelişmiştir. Küçük kaslar gelişmektedir. Küçük kaslardan özellikle, parmak, bilek, göz, boğaz, dil henüz gelişmektedir. Okula başlamadan önce başarılı resim yapan çocukta, okula başlayınca resimsel anlatım geriler, çünkü okuma-yazma öğrenmeye karşı ilgi resim çalışmalarının önüne geçer, ama bu durum geçicidir.

Her alanda önce büyük, geniş serbest hareketlerle işe başlanmalı, parmak boyası, pastel boya, kalın fırça ve boya seçilmelidir. Bu seçim aynı zamanda gözün gelişim özelliğinin de gereğidir. Göz 8,9 yaşında ancak ince işlere rahatlıkla uyum sağlayacak duruma gelir.

Yedi yaşında çocuk, önceki yaşlara göre daha gerçekçi olsa da duyguları ile karar verir. Beğenilmekten zevk alır, kusurlu, suçlu görülmekten endişelenir. Resimlerine yönelik şakalara bile dikkat etmek gerekir. Sizin için anlamsız görülen şekillerin çocuk için derin anlamlar taşıdığı unutulmamalıdır. Öğretmenin sevgisini, arkadaşlarıyla paylaşmak ona zor gelir. Öğretmeninden ilgi bekler. Öğretmen, öğrenciyi olumlu sözlerle güdülemelidir. Resim-iş çalışmalarını her çocuk sevdiği halde, öğretmen sık sık " Ben resim yapamam" gibi güvensizlik belirten sözlerle karşılaşılabilir. Bu durumda öğretmene büyük görev düşmektedir. Resim ve oyunun uyumluluğu ve sürekliliği öğretmenin içten yaklaşımı öğrenciyi yüreklendirebilir.

7 yaşındaki çocuklar resimlerini kısa sürede bitirir. 8 yaşındaki çocuktan ders süresince yavaş resim yapması beklenebilir. Resimler doğadakine benzemez. Çocuk o varlığın keşfettiği özelliklerini anlatmaktadır. Resimlerde oranlar yoktur. İnsan evden büyük olabilir. Ayrıntı beklenmemelidir. Önceleri kırmızı, mavi, sarı renklerden hoşlanırken daha sonra siyah, beyaz, yeşil, turuncu ve mor renkleri kullanırlar. Varlığı gerçek rengiyle değil, sevdiği renklerle boyarlar. Sevdiklerinin

resimlerini de diğerlerine oranla büyük yaparlar. Kız ve erkek çocukların ilgileri 9 yaşında ayrılmaya başlar. Bu dönem çocuklarına hayali resim yaptırılmalıdır.

4.5.6. Sınıf öğrencilerinin resme ilişkin gelişim özellikleri

Küçük kasları hızla gelişmektedir. Kaslar arası iş birliği ilerlemiştir. Görme duyusu olgunlaşmıştır. Bu gelişim öğrenmeyi hızlandırmış başarıyı arttırmıştır. Dikkat süreleri 16–20 dakikaya ulaşmıştır. Bu süre iyi motive edilirse daha da uzayabilir. Duygusal-toplumsal gelişimleri de hızlıdır. Öğrenme isteği çok güçlüdür. Öğretmenler bu dönemi iyi değerlendirmelidirler. Çocuğun ilgi ve becerilerine uygun çalışmalar iyi belirlenirse oyun, spor, müzik, resim, drama, şiir gibi etkinlikler bütünlük içinde uygulanırsa, rehberlik olumlu sonuç verebilir.

İş birliğini severler. Resim-iş dersinde çocukların bu eğilimi geliştirilebilir. Bu dönemin sonuna doğru büyüklerin yardımlarından hoşlanmazlar. Onların gözlenmesi ama yardım edilmemesi, onlara güvendiğinin hissettirilmesi gerekir. Bu tutumla bağımsız iş yapmasına ortam ve fırsat hazırlanmış olur. Bu dönem çocuklarında çekingenlik ürkeklik görülür. Resim yaparken bile uzun uzun düşünürler. Başarısız olmak derin iz bırakabilir. Başarısızlık korkusu korkaklığı artırır. İşe başlamakta isteksizliği gidermek için yetişkinlerin yardımına gereksinim duyarlar. Bilgili bilinçli ve becerikli yaklaşım için, çocukları başarılı oldukları alanlara yönlendirmek ve onlara basit ödevler vermek gerekir. Başarısızlıklar azaltmak için, iş, konu ve araç-gereçler yeterince tanıtılmalıdır. Duygusal yönden de desteklenmeli, özendirilmelidir. Eleştiriye şaka da olsa yer verilmemelidir. Bu yaşlarda, kız ve erkek öğrencilerin resim konularını seçmelerinde farklılıklar başlar. Çeşitli deneyler sanat zevklerini geliştirir. Doğru bir eğitimle sanat yetenekleri ortaya çıkar. Gözlemleriyle doğaya bakarak resim yapabilirler. Doğadan resim yaptırılacaksa (çiçek, yaprak, böcek gibi) iyi gözlem yaptırılmalı, konunun anlaşılmasını kolaylaştıracak sorular sorulmalı, kısa açıklamalar yapıldıktan sonra karmaşık olmayan basit resimler yaptırılmalıdır. Resimlere başlamadan önce gerekli açıklamalar yeterince yapılmalıdır.

Bu dönem çocuklarında oran gelişmişse de baş gövdeye oranla daha büyüktür ayrıntılara önem verirler. Perspektif-derinlik gelişmeye başlar.5.sınıfta derinlik bilgileri verilirse de fazla zorlanmamalıdır. Resimlerde çok renklilik egemendir. Tek veya iki renk gibi az renkle resim yapan çocuklar izlenmeli ezberden resim sürdürülmelidir.

7. ve 8.Sınıf öğrencilerinin resme ilişkin gelişim özellikleri

- 1.Çocukluğun son yılları, ergenlik çağının başlangıcıdır.
- 2.Bireysel farklılıklar artmıştır. Kimi hala çocukken, kimi gençliğe adım atmıştır.
- 3.Duygusal yönden sağlıklı veya tam tersi olabilir. Duyguları dengesizdir, kavgacıdır. Bu dönem kız ve erkekler ergenlik çağına girerler.
- 4.Bu dönemde öğretmenlerin, akılcı-adil, hoşgörülü olması açık davranması, bireysel ayrılıkları göz önünde bulun-durması geçişi kolaylaştırır ve başarıyı artırır.
- 5.Kızlarla, erkekler arasında fiziksel farklılıklar hızla artar. Bedensel değişimler, büyüyen el, kol ve bacaklar yaşamlarını zorlaştırır. Oyun ve bedensel işlerde çabuk yorulurlar. Ayakta yapılacak toplantılar veya çalışmalar, ya kısa olmalı ya da oturarak sürdürülmelidir.
- 6.Önceleri başarılı olan öğrencilerde, kısa süren başarısızlıklar görülebilir. Bu dönemde rehberlik çok yararlı olur.
- 7.Bireysel çalışmaktan hoşlanmazlar, küme halinde veya 2-3 arkadaşlarıyla çalışmaktan hoşlanırlar.
- 8.Her derste olduğu gibi resim-iş dersinde de isteksizlik ve başarısızlık görülür. Hoşgörülü olmak, eleştirilerden kaçınmak öğretmenin yapması gereken davranışlardır.
- 9.Resim-iş derslerinde yetenekler belirlenmeye başlar. Çok başarılı öğrenciler görülür. Bunlarla özel olarak ilgilenmek gerekir.
- 10.Estetik sezgi ve bilgileri yoğundur. Resim bilgileri yakından-uzağa, kolaydan-zora doğru olmalıdır. Birbirlerine resimleri örnek gösterilmemelidir.

11.Soyut düşünmeye yönelir. Resim konusu olarak modelden resim yaptırılabilir. Resimlerde konu, renk oran yönün-den gerçeğe uygunluk vardır. Resim bilgilerini uygulayabilir, doğadan da resim yaptırılabilir.(SEZER, Hulusi: 7, 8,9)

2.7. Ortaöğretim dönemi çocukların çizgisel gelişim özellikleri

Bu dönemde genç çevresiyle daha yoğun bir ilişki içerisine girerek, gelişen olayları kendi yorumlarıyla yansıtmaktadır. Gencin kendi çalışmalarına ve başkalarınınkine karşı eleştirel davranışı gelişmektedir. Karalama döneminden itibaren bilgilendirmeye çalıştığımız grafiksel gelişim basamakları içerisinde en anlamlı resimleri bu dönemde görmekteyiz. Resimde çizgisel, dokusal ve renksel açıdan olgunluklar ortaya çıkmaktadır. Perspektif ve perspektife bağlı resim kuralları en olgun şekli ile görülmektedir. Diğer devrelere ait baskın özellik olan içgüdüsellik, yerini gençlerin bu yaşlarına kadar aldıkları eğitim ve öğretimin gereği olan bilgi birikimlerine bırakmıştır.

Bu dönemi sanat tarihi, estetik ve sanat eleştirisi gibi dersler çocuğu yönlendirebilecektir.

Kıbrıs'ta Eğitim ve tarihçesi

2.8. Osmanlı Döneminde Eğitim

Osmanlılar Kıbrıs adasını fethettikten sonra adanın yapısının kendi politikaları doğrultusunda değişime uğratmışlardır. Adanın ekonomik, siyasi ve kültürel yapısında yapılan değişikliklerin başında adaya nüfus aktarmaları gelmektedir. Gelen nüfusla beraber, dine dayalı Osmanlı eğitim sistemi de adaya taşınmıştır. 307 yıl süren Osmanlı döneminde merkezi bir sisteme bağlı düzenli bir okullaşma görülmemektedir. Genellikle okullar cami yanlarında yer almakta, öğretmen kimliği ile de cami hocalarını görmekteyiz. Halil Aytekin'e göre Müfredat

konularının esasını Kuran öğretimi teşkil etmekte, Kuran'ın yazıldığı dil olan Arapça ve Arap Alfabeti'nin öğretimi ile yazı ve hesap dersleri önemli bir yer tutmaktaydı.

Osmanlı eğitim şu şekilde kademelere ayrılmıştı:

1. İptidailer (İlkokullar)
2. Medreseler (Orta ve yüksek öğrenim)

İptidailer üç bölümden meydana gelirdi:

1. Sıbyan
2. Vakıf Okulları
3. Hususi Okullar

Medreseler ise ikiye ayrılırdı:

1. İptidaili

İptidasız (AYTEKİN, H. 1993)

Cami yanlarında yer alan okulların bazılarında kız-erkek karışık, genel olarak ayrı okulardı. Okullarda sıra sandalye olmadığından yere hasırlar üzerine çökerek ders yapılırdı. Kitap olmadığından taş takta üzerine taş kalem ile yazı yazılırdı. Okula güneş doğuşundan biraz sonra başlanır öğle ezanında ara verilir, akşam ezanına yakın paydos yapılırdı. Hafta tatilleri perşembe öğle ezanı ile başlar Cumartesi sabahı ders başı yapılırdı. Okula devam mecburiyeti yoktu. Tahsil süresi 3 ile 4 yıl arasında değişmekte okula başlama yaşı ise ortalama 4–6 idi. Okulların giderleri vakıf mallarından elde edilen gelirden ve devletin koyduğu vergilerden karşılanmaktaydı. (FERİDUN, Hüsnü. 2001)

Öğretmenler dini eğitime göre medreselerden yetişmekte, tayinli oldukları yerlerde imamlık görevini yerine getirmekteydiler. Hoca hanım olmak için yaşlı bir kadın veya hiç evlenmemiş olmak şartı vardı. Öğretmenlerin maaşları yıllık olarak saptanır, on ay maaş alınır iki ay maaş ödenmezdi. Öğretmenlerin tayinleri müftünün başkanlığındaki "Meclis-i Seri" kurulu yapardı.

Türkiye'de yapılan reform hareketleri Kıbrıs'ı da yakından etkilemiştir. II. Mahmut 1824 yılında okula başlama yaşını yayınladığı bir ferman ile 4–7 yaş arası belirleyip zorunlu kıldı. 1846'da yayınlanan bir talimat ile tahsil süresi 4 yıl olarak belirlendi. 1862–67 yılları arasında İstanbul'da ilk kez "Dar-ül Müallim-i Sıbyan"

adlı öğretmen okulu açıldı. Fakat Kıbrıs'ta bu yüksek okul mezunu öğretmenlerin çalıştığını çok ender görüyoruz. Kıbrıs'ta sürekli öğretmen ihtiyacı olduğundan öğretmen ihtiyacı Türkiye'den gelen öğretmenlerle karşılanmaktaydı. Okullarda katı bir disiplin, hocaya sonsuz bir itaat esas olduğundan cismani cezalar yaygın olarak kullanılmaktaydı. (CİCİOĞLU, Hasan. 1984)

2.9. İngiliz Döneminde Eğitim

1878 yılında İngilizlerin Kıbrıs Adası'nı Osmanlılardan kiralayıp daha sonra tamamıyla bir sömürge yaptıkları dönem 82 yıl sürmüş ve adanın siyasi, ekonomik ve kültürel yaşamında büyük değişikliklerin yaşandığı bir süreç olmuştur. İngilizler adayı bir sömürge olarak gördüklerinden adayı bir vali aracılığı ile idare etmişlerdir. Türkiye'de "Kurtuluş Savaşı" ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulup "teokratik" bir devlet düzeninden "demokratik" bir düzene geçildiği, adada Türk ve Yunan milliyetçi akımlarının yoğun bir şekilde yaşandığı sancılı bir dönemdir.(BEHÇET, Hasan 1969)

İngilizler 1924 yılında kadar adada kurulu Osmanlı eğitim sistemini olduğu gibi korumuşlardır. Bu dönemde yaşanan savaş, okullarda mali sıkıntı yaratıp azalmaya sebep olmuş ve Osmanlı Devleti'nden sağlanan kaynak sonucunda okul sayısı tekrar 65'e yükselmiştir. Bu dönemde dikkat çeken en önemli nokta eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütülmesinden Yüksek Komiser Başkanlığı'nda "Maarif Encümeni" isimli kurulun sorumlu olmasıdır. Kıbrıs Türklerinin yürütüldüğünden dolayı, eğitimde reform niteliği taşıyan Latin alfabesine geçilmesi, okullarda laik, demokratik eğitime geçilmesi 1929 yılı somasına rastlar. 1905 yılında alınan bir kararla 5 yıl olan ilkokul tahsil süresi 1935'te 6 yıla çıkarıldı. 1931 isyanından sonra İngilizler yükselen milliyetçi akımların önünü alabilmek için Türkiye ve Yunanistan'dan gelen ve milliyetçi söylemler içeren kitapların ithalini yasaklayıp, önce kitapsız daha sonra da yerli kitaplarla eğitim öğretimi devam ettirirler. 1939 yılında Maarif Müdürü J.R. Cullen okullarda bugüne kadar kullana geldiğimiz ilk düzenli kayıt defterleri uygulamasını başlatır. 1932 yılında da okul ve bina ve

mefruşatlarında standart ölçüler uygulanmaya başlanır. En az sekiz öğrencisi olan her yerleşim yerine okul açılması sonucu okul sayısı 222'ye yükselir. Ayrıca bu dönemde alınan kararlarla haftalık ve günlük eğitim süreleri düzenlenmiş, 21 Eylül–20 Mart tarihleri arasında sabah 8–12 öğle sonu 2–4, 21 Mart–21 Temmuz arası 7–11 öğle sonu 2–4 olmuştur. 1930 yılında alınan bir kararla bayram tatilleri 7 gün olmuş, 16.4.1943 yılındaki bir değişiklikle hafta tatili Pazar günü yapılmıştır.

İngiliz döneminde okul giderleri devletin ve evkaf idaresinin katkıları ile ayrıca halktan toplanan eğitim vergisi ile karşılanmaktaydı.

Hasan Behçet'in yazısına göre okullarda okutulan derslerde büyük değişiklikler olmuş, 1906 yılında Kıbrıs Coğrafyası, 1910 yılında ailelerden izin alınarak İngilizce, 1914 yılında ziraat ve resim, 1930'da müzik ve dersleri programa kabul edilmiştir. 1944 yılında okullarda sağlık hizmeti verilmeye, 1947 yılında okulda kullanılan kitap ve kırtasiye öğrencilere parasız dağıtılmaya başlandı. 1950 yılında ders programlarında değişikliğe gidildi. Bu çerçevede ilkyardım ve ev idaresi dersleri programa dâhil edildi. Okulların ve sınıf mevcutları 60'tan 40'a düşürüldü ve modern okul binası anlayışı yaygınlaştırıldı. 1956 yılında Rumca konuşan köylerde Türkçe gece kursları açıldı. 1958 yılında ilk kez 23 Nisan, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlandı. (Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası 2000:123,124)

İngiliz döneminde 1937 yılına gelinceye dek öğretmenlerin yetiştirmeleri Osmanlı döneminde olduğu gibiydi. 1937 yılında iki yıllık Omorfo Erkek Öğretmen Koleji'ni 1940 yılında da iki yıllık Kız Öğretmen Koleji'ni açtılar. Rum, Türk öğretmen adaylarının ortak okuduğu İngilizce eğitim verilen bu okul 1956–57 ders yılında Lefkoşa'ya taşındı. Ücra yerlerde çalışan öğretmenlere çifte maaş verilmesi uygulaması İngiliz döneminde de sürdürülmüş, maaşlar belli ilkelere bağlanmıştır. Öğretmenlere emeklilik hakkı verilmiş, 1949 yılında bayan öğretmenlerin evlenince meslekten atılmaları kuralına son verilmiştir. Okullarda, pedagojik yaklaşım ve müfettişlerce denetim uygulaması da bu dönemde başlatılmıştır. (Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası 2000:123,124)

2.10. Kıbrıs Türk İlköğretim Sistemi hakkında genel bilgi

1989 yılında İlköğretim Dairesi kurulmuştur. Dairenin kuruluş amacı; Milli Eğitim yasası kurallarına uygun olarak; Milli Eğitimin Genel Amaçları ve Temel ilkeleri doğrultusunda örgün eğitim yapan bağlı kuruluşların saptanmış öğretim programları ile yöntemlerine uygun etkinlikte bulunmalarını sağlamak ve bu yöndeki gereksinimlerini plan ve programa dayalı olarak sağlayıp, yöntemlerini düzenlemektir. (Kıbrıs Milli Eğitim Bakanlığı Tüzüğü)

İlköğretim Dairesinin Kuruluş Ve Görevleri

Daire; bir Müdür yönetiminde, bir Müdür Muavini ile yeterli sayıda Genel Hizmetler Sınıfı personeli ve bağlı kuruluşlardaki öğretmenlerden oluşur (Kıbrıs Türk Milli Eğitim Yasası,1986: madde 17).

İlköğretim Dairesinin Başlıca Amaç Ve Görevleri

- 1.Öğrencilere, Atatürk ilke ve devrimleri ile Atatürk milliyetçiliğini ve toplumsal mücadelemizin kökeninde yatan gerçekleri öğretmek,
  - 2.Çocuklara, iyi ve yararlı birer yurttaş olarak yetişebilmeleri için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak,
  - 3.Çocukları, ilgi ve yetenekleri yönünde yetiştirerek onları toplumsal yaşama ve üst öğrenime hazırlamak,
  - 4.Çocukların estetik duygularını geliştirerek; onlara, doğruyu, güzeli ve iyiyi görebilme yeteneğini kazandırmak ve onlarda, birlikte hareket etme, işbirliği, yardımlaşma, arkadaşlık, insan sevgisi gibi üstün duygulan yaratmak.
- (Milli Eğitim Yasası,1986: madde 17).

İlköğretim Dairesinin Başlıca Birimleri

Daire'ye bağlı birimler:

1. Müdür
2. Müdür Muavini
3. Eğitim Uzmanları (Milli Eğitim Yasası,1986: madde 17).

İlköğretim Dairesine Bağlı Kuruluşlar

- 1.Anaokulları ve Anasınıfları
  - 2.İlkokullar
  - 3.Dairenin görev alanına giren konularda açılacak veya açık olup da bağlanması karar verilen diğer kuruluşlar.
- (Kıbrıs Türk Milli Eğitim Yasası,1986: madde 17).

İlköğretim Dairesinin Çalışma Esasları

Dairenin, her kademedeki yöneticileri, yürütmekle yükümlü oldukları görevleri Anayasa, Yasa, Tüzük ve Yönetmelik kurallarına ve ilgili plan ve programlara uygun olarak, Bakanlık, genelge, yönerge ve emirleri çerçevesinde yürütmekle yükümlüdürler. (Kıbrıs Türk Milli Eğitim Yasası,1986: madde 17).

İlköğretim Dairesinin Sorumluluğu Ve Koordinasyon Esasları

Daire, hizmet alanına giren konularla ilgili olarak, bakanlık ve veya daireler ile yerel yönetimler arasında uyum sağlamakla ve bu kuruluşların görevlerini tam olarak ve etkin bir biçimde yerine getirmelerini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almakla sorumludur.

Daire ile diğer kurum ve kuruluşlar arasında yapılacak danışma işlemleri ve koordinasyon çalışmaları müdür aracılığıyla gerçekleştirilir. (MEB Yasası, 17/1986)

2.11. Kıbrıs Türk Ortaöğretim Sistemi Hakkında genel bilgi

Dairenin kuruluş amacı; Milli Eğitim Yasası kurallarına uygun olarak Milli Eğitimin genel amacı ve temel ilkeleri doğrultusunda örgün ve yaygın eğitim sistemlerinde öğretim yapan bağlı kuruluşların, saptanmış öğretim programları ile yöntemlerine uygun etkinlikte bulunmalarını sağlamak ve bu yöndeki gereksinimlerini plan ve programa dayalı olarak sağlayıp yöntemlerini düzenlemektir (Kıbrıs Türk Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası,1989: 50).

Genel Ortaöğretim Dairesinin Kuruluş Ve Görevleri

Daire; bir Müdür yönetiminde, bir Müdür Muavini ile yeterli sayıda Genel Hizmetler Sınıf Personeli ve bağlı kuruluşlardaki öğretmenlerden oluşur (Kıbrıs Türk Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası,1989: 50).

Dairenin başlıca görevleri:

- 1.Bağlı kuruluşlardaki, eğitim-öğretim etkinliklerinin saptanmış öğretim programları ve yöntemleri çerçevesinde yürütülmesini sağlamak;
- 2.Bağlı kuruluşların çalışmalarını kollamak, bu çalışmalara yön vermek ve kuruluşlar arasında işbirliği yapılmasını sağlamak;
- 3.Bağlı kuruluşların, öğretmen, bina, araç-gereç ve diğer hizmet gereksinimlerini saptamak, bunlar için gelecek mali yükümlülüklerin bütçede yer almasını sağlamak;
- 4.Daire kadrolarında görevli personel bağlı kuruluşlarda görev yapan yönetici, öğretmen, kitabet hizmetleri sınıfı personeli ve işçilerin yürürlükteki mevzuata uygun olarak özgün işlerini yürütmek;
- 5.Bağlı kuruluşlarda görev yapanlar için gerekli görülen hizmet içi eğitimi bir plan ve programa bağlamak ve yapılmasını sağlamak için Bakanlığa öneride bulunmak;
6. Bağlı kuruluşların etkinliklerini sürdürmelerinde gerekli olan Yasa, Tüzük ve Yönetmeliklerin hazırlanmasında görev almak, bu kuruluşlarda uygulanan programların yemlenmesi ya da çağın gereklerine uydurulması için çalışmalar yapmak ve önerilerde bulunmak;

7. Bağılı kuruluşlarda çalışanların Özlük işlerinin yürütülmesini sağlamak;
8. Toplum gereksinimlerini karşılamak için devletin eğitim politikasına uygun okullar ve bölümler açılması, kapatılması veya bunların yerlerinin değiştirilmesi için Bakanlığa öneride bulunmak ve
9. Bakanlıkça verilen diğer uygun görevleri yürütmek (Kıbrıs Türk Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası, 1989: 50).

Genel Ortaöğretim Dairesine Bağlı Kuruluşlar

1. Genel (Akademik) Liseler ve bağılı Ortaokullar,
2. Lise Sınıfları bulunmayan ortaokullar,
3. Yabancı dilde öğretim yapan genel liseler (Kolejler) ve bağılı ortaokullar,
4. Mesleki öğretim yapan bölümleri de içeren akademik liseler,
5. Dairenin görev alanına giren konularda Bakanlıkça açılmasına karar verilen diğer kuruluşlar (Kıbrıs Türk Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası, 1989: 50).

Türk Genel Ortaöğretim Dairesinin Sorumluluğu ve Esasları

Daire; hizmet alanına giren konularla ilgili olarak, Bakanlık ve/veya daireler ile yerel yönetimler arasında uyum sağlamakla ve bu kuruluşların görevlerini tanı olarak ve etkin bir biçimde yerine getirmelerini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almakla sorumludur.

Daire ile diğer kurum ve kuruluşlar arasında yapılacak danışma işlemleri ve koordinasyon çalışmaları Müdür aracılığıyla gerçekleştirilir. (Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası, 50/1989)

2.12. Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar Eğitimi

Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar Eğitiminin belgelere göre tarihi 1914 yılında ziraat ve resim, 1930'da müzik ve dersleri programa kabul edilmesiyle başlamıştır.

Kıbrıs Türk eğitim sisteminde yer alan Plastik sanatlar eğitimi müfredat programları Türkiye'deki Resim- İş programı ile birlikte geliştirilerek uygulamalar yapılmıştır. (BEHÇET, Hasan 1969)

Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığı kendisine bağlı eğitim – öğretim kurumları için hazırlayacağı veya hazırlatacağı eğitim araç –gereçlerini, gelişen eğitim teknolojisine, program ve yöntemlere uygun olarak sağlamak, seçmek, onaylamak, standartlaştırmak, yenilemek, kullanma süreci ile ders kitabı fiyatlarını saptamak, paralı ve parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevlidir (Milli Eğitim Yasası, 1986: 17).

Plastik sanatlar eğitiminde alan bilgisine sahip olmayan sınıf öğretmenlerinin resim- iş derslerini vermesinden kaynaklı çeşitli sorunlar oluşmaktadır. Sınıf öğretmenliğinde belli bir yılı tamamlamış olan öğretmenlerin resim, müzik ve beden eğitimi derslerinde görev almaları Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar Eğitimi önemli ölçüde etkilemiştir. İlkokullarda; resim eğitiminin yanlış uygulanma sebeplerinden bir tanesi de bir tanesi de branşlaşmanın tam olarak oturmamasından kaynaklanmaktadır.(DENİZ, Celal 2004: 85)

Öğretimin gerçekleşeceği ortamlar da plastik sanat eğitimi önemli ölçüde etkilenmektedir. Çalışma yeri, ders araç ve gereçleri, çevre düzeni resim iş dersini doğrudan etkiler. Eğitimcilere göre öğrenme fiziksel, sosyal ve psikolojik yönlerden uygun ve hoş bir çerçeve olabilmektedir. Eğitimci için sorun ve çevrenin öğrenme – öğretme için uygun biçimde düzenlenmesidir. Konuyu bu açıdan düşündüğümüzde resim-iş dersini bu dersin özelliğine göre planlanmış binalardan yapmak zorunda olmak öğrenciyi ve öğretmeni huzursuz kılmaktadır. Ne kadar güzel plan yaparsanız yapın uygun ortam eksikliği elinizi kolunuzu daha işin başından bağlamaya başlanmaktadır. Başarı yüzdesinin artması mevcut olanaklara bağlı kalmaktadır. (Özbudun: 1995: 19)

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada nitel, gözlem, görüşme ve literatür tarama ve anket yöntemleri kullanılacaktır. Plastik sanat eğitiminde kullanılan yöntemler, okulların mimari yapıları, Plastik sanat dersliklerinin yapısı, öğrencilerin ekonomik durumları, öğretmenlerin eğitim durumları, araç gereç, müfredat programları ve plastik sanatlar derslerinin süreleri yapılan görüşmelerde belirlenmiştir.

Evren

Araştırmanın evreni Kıbrıs'ta Türk ve Rum Milli Eğitim Bakanlıklarına bağlı tüm ilk, orta öğretim kurumları evreni temsil etmektedir

Örneklem

Kıbrıs'ın kuzeyinde Türk Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 8 ilköğretim,4 orta öğretim, güneyinde Rum Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 3 ilköğretim, 6 orta öğretim ise örneklem olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Teknikleri

Bu bölümde evren ve örneklem, veri toplama yöntem ve araçları, verilerin analizi ve değerlendirilmesi ile ilgili açıklamalar yer alacaktır.

Evrenin büyüklüğü nedeniyle Kıbrıs'ın kuzeyinde Türk Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 8 ilköğretim, 4 orta öğretim, güneyinde Rum Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 3 ilköğretim, 6 orta öğretim ise örneklem olarak belirlenmiştir.

Örneklem grubunu oluşturan okullara görüşmeler yapılarak okulun yapısı, plastik sanatlar eğitim müfredatları, alt yapısal özellikleri araştırılmıştır. Öğretmene çeşitli sorular sorulup, okul ve öğrenci durumu yapılan gözlem sonucu bilimsel yönü artırılmıştır.

Toplanan bilgiler ışığında Kıbrıs Türk ve Rum Eğitim kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi farklılıklar ve ortak noktalar 2005–2006 Eğitim ve Öğretim yılında plastik sanatlar eğitimcileri, okul mimarisi, araç gereç, öğrenci durumları, müfredat ve bütçe konusu 21 maddelik anket formu ile irdelenmiştir.

Anket formu düzenlenirken eğitim uzmanlarının görüşleri dikkate alınmıştır. Anket soruları açık uçlu sorular ağırlıkta olup, her seçenekteki frekansların yüzdeleri alınarak yüzdelerle göre değerlendirme yapılmıştır.

Verilerin Analizi

2005- 2006 yılında eğitim veren Türk ve Rum okullarındaki plastik sanatlar eğitimcilerine anket soruları sorulup, okulların mimarisi ile ilgili okullara gidilip gözlemler yapılarak bunun sonucunda toplanan veriler Excel programında yüzdeleri alınarak analiz edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Bulguların incelenmesinde Plastik Sanatlar eğitimcileri ile ilgili konular, öğrencilerin konuları, plastik sanatlar eğitimi için okulların uygunluğu, Milli Eğitim Bakanlıklarının ayırdıkları bütçeler, müfredat programları ve ders saatleri başlıkları altında öğretmen ve okul yönetimine sorulan sorulara dayanarak değerlendirme ve yoruma gidilecektir.

4.1.1. Alt Problem:

Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarında uygulanan müfredat programları açısından farklılıklar nelerdir?

4.1.1.Alt Probleme Ait Bulgular:

Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Planları ve ders süreleri

Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat programı Türkiye ile benzerlik göstermektedir. Bazı yönlerden geliştirilmişse de ilköğretim ve ortaöğretim kurumları, Anadolu Güzel Sanatlar lisesi ve meslek liseleri de aynı müfredat programını kullanmaktadır. İlköğretim birinci kademedен başlayarak sınıflara göre resim-iş müfredat programında yer alan konular açıklanacaktır:

İlköğretim birinci kademe I. Sınıfların Resim-İş Müfredat Konuları;

- 1.Araç- gereç
- 2.İki boyutlu çalışmalar
- 3.Dramatizasyon Resimle Anlatma
- 4.Çizgisel Çalışmalar
- 5.Renkli Çalışmalar
  - a) Pastel Boya Çalışmaları
  - b) Parmak Boya Çalışmaları
  - c) Guaş Boya Çalışmaları
6. Hayal Gücünü Geliştirici Çalışmalar
7. Kolay Baskı Teknikleri
8. Kâğıt ve Kâğıt İşleri
9. Üç Boyutlu Biçimlendirme Çalışmaları
10. Artık Malzemeleri Kullanma
11. Değişik Duyguları İfade Edici Çalışmalar
12. Yoğurma Maddeleriyle Yaratıcılığı Geliştirici Çalışmalar
13. Tasarım
14. Sanat Eserleri
15. Sergi Çalışmaları (İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı: 1992: 19, 37, 55, 75, 91)

İlköğretim birinci kademe II. Sınıfların Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Araç- Gereç
2. İki boyutlu çalışmalar
3. Varlıkların özellikleri
4. Çizgisel Çalışmalar
5. Renkli Çalışmalar
  - a) Pastel boya çalışmaları
  - b) Sulu boya çalışmaları

- c) Parmak boya çalışmaları
- d) Guaş boya çalışmaları
- 6. Gözleme Dayalı Çalışmalar
- 7. Hayal gücünü zenginleştirici çalışmalar
- 8. Grup çalışmaları
- 9. Baskı teknikleri ile çalışmalar
- 10. Doğal Çevre ile ilgili çalışmalar
- 11. Artık malzeme ile çalışmalar
- 12. Kağıt ve kağıt işleri
- 13. Değişik duyguları ifade edici çalışmalar
- 14. Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları
- 15. Yoğurma Maddeleri ile yaratıcılığı geliştirici Çalışmalar
- 16. Tasarım
- 17. Sanat Eserleri
- 18. Sergi çalışmaları (İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı: 1992: 19, 37, 55, 75, 91)

İlköğretim birinci kademe III. Sınıfların Resim-İş Müfredat Konuları;

- 1. Araç-gereç
- 1. Çizgisel Çalışmalar
- 2. İki boyutlu çalışmalar
- 3. Renkli Çalışmalar
- 4. Pastel boya çalışmaları
- 5. Sulu boya çalışmaları
- 6. Parmak boya çalışmaları
- 7. Guaş boya çalışmaları
- 8. Hayal gücünü zenginleştirici çalışmalar
- 9. Grup çalışmalar
- 10. Kolay Baskı Teknikleri ile çalışmalar

11. Kağıt ve kağıt işleri
12. Değişik Duyguları ifade edici çalışmalar
13. Koleksiyon çalışmaları
14. Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları
15. Üç boyutlu sanat eserleri tanıma
16. Artık malzemeler ile çalışma
17. Yoğurma maddeleriyle yaratıcılığı geliştirici çalışmalar
18. İki boyutlu tasarım çalışmaları
19. Sanat eserleri
20. Röprodüksiyon İnceleme
21. Sergi Çalışmaları (İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı: 1992: 19, 37, 55, 75, 91)

İlköğretim birinci kademe IV. Sınıfların Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Gereçleri tanıma
2. Çizgisel çalışmalar
3. Koyu, orta, açık leke çalışmaları
4. Mürekkep Çalışmaları
5. Renkli Çalışmalar
6. Baskı teknikleri ile çalışmalar
7. Afiş Çalışmaları
8. Duyguları ifade edici çalışmalar
9. Grup çalışmaları
10. Sanat eserleri
11. Röprodüksiyon İnceleme (İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı: 1992: 19, 37, 55, 75, 91)

İlköğretim birinci kademe V. Sınıfların Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Gereçleri tanıma
2. Çizgi, doku çalışmaları
3. Leke çalışmaları
4. Renkli çalışmalar
5. Mürekkep Çalışmaları
6. Tek rengin Tonları ile ilgili çalışmalar
7. Duyguları İfade edici çalışmalar
8. Afiş çalışmaları
9. İki boyutlu tasarım çalışmaları
10. Tekstil Tasarım Çalışmaları
11. Üç boyutlu biçimlendirme ve inşa çalışmaları
12. Sanat eserleri (İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı: 1992: 19, 37, 55, 75, 91)

İlköğretim İkinci Kademe VI. Sınıf Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Çizgisel Çalışmalar
2. Güzel Sanatlar Bilgisi
3. Çizgilerle Grafiksel Çalışmalar
4. Baskı Resim Teknikleri İle Çalışmalar
5. Renkli Çalışmalar
6. Duyguları İfade Edici Çalışmalar
7. Röprodüksiyon İnceleme
8. Üç Boyutlu Biçimlendirme Çalışmaları
9. Grafik Tasarım
10. Sanat Eserleri (İlköğretim Okulu Resim-İş Programı 6–7–8. Sınıf. 2000: 18, 32, 46)

İlköğretim İkinci Kademe VII. Sınıf Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Güzel Sanatların Önemi
2. Görsel Biçimleme Öğeleri
3. Doku Çalışmaları
4. Bitki Etütleri
5. Renkli Çalışmalar
6. Kompozisyon Çalışmaları
7. İki boyutlu Çalışmalar
8. Üç boyutlu çalışmalar
9. Sanatın Yaşama katkısının önemi
10. Duyguları İfade edici çalışmalar
11. Röprodüksiyon İnceleme
12. Sanatçı Üslupları ve sanat akımları
13. Çalışmalarında Dramadan yararlanma
14. Rekreasyon (yeniden düzenleme) çalışmaları
15. Tasarım Çalışmaları

Sanat eserlerini korunmasının önemi (İlköğretim Okulu Resim-İş Programı

6–7–8. Sınıf. 2000: 18, 32, 46)

İlköğretim İkinci Kademe VIII. Sınıf Resim-İş Müfredat Konuları;

1. Görsel Biçimlendirme Öğeleri
2. Bol Figürlü Çalışmalar
3. İki Boyutlu Çalışmalar
4. Afiş Tasarımı
5. Duygu, Düşünce ve Gözleme Dayanan Çalışmalar
6. Baskı Çalışmaları
7. Özgün Baskı Tekniklerinin İncelenmesi
8. Kitle İletişim Araçlarından Yararlanma

9. Üç Boyutlu Çalışmalar
10. Röprodüksiyon İnceleme
11. Sanat Eserleri(İlköğretim Okulu Resim-İş Programı 6–7–8. Sınıf. 2000: 18, 32, 46)

Ortaöğretim Lise I. Sınıf Resim-İş Müfredat Programı;

1. Temel Plastik Sanatlar Eğitime Giriş
2. Plastik Sanatlar Eğitiminde Çizgi
3. Plastik Sanatlar Eğitiminde Işık-Gölge
4. Plastik Sanatlar Eğitiminde Gözleme, Çözümleme, Düzenleme Çalışmaları
5. Plastik Sanatlar Eğitiminde Form (Biçim) Çağrışımları
6. Sanat Eğitimi
7. Plastik Sanatlar Eğitiminde Perspektif
8. Plastik Sanatlar Eğitiminde Renk
9. Renkli Resim Teknikleri
10. Çağdaş Sanat Akımlarına Genel Bir Bakış
11. İki Boyutlu Renkli Düzenlemeler
12. Doku (Resim Dersi Programı 9–10- 11. Sınıf 1998: 931, 962, 978)

Ortaöğretim Lise II. Sınıf Resim-İş Müfredat Programı;

1. Sanat Eğitimi ve Yaratıcılık
2. Renkli Resim Teknikleri
3. Resmin Diğer Sanat Dallarıyla Birlikteliği
4. Türk Mizahı
5. Grafik Resim Çalışmaları
6. Heykel Sanatı
7. Üç Boyutlu Düzenlemeler
8. Modelaj ve yontu

9. Bilim ve Sanat

10. Renkli Resim Çalışmaları (Resim Dersi Programı 9–10- 11. Sınıf 1998: 931, 962, 978)

Ortaöğretim Lise III. Sınıf Resim-İş Müfredat Programı;

1.Sanat ve İnsan

2. Tanıtım Amaçlı Grafik Tasarımları

3. Özgün Baskı Resim

4. Çağdaş Sanat Akımları

5. Türk Resim Sanatı

6. Sanat Eserlerini İnceleme

7. Cansız Modelden (Natürmort) Çalışmaları

8. Canlı Modelden Desen Çalışmaları

9. Yağlıboya(Resim Dersi Programı 9–10- 11. Sınıf 1998: 931, 962, 978)

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Lise I. Resim Alanı Müfredat Konuları;

1. Görsel Anlatım ve Estetik

2. Desen

3. Resmin Diğer Sanat Dallarıyla Birlikteliği

4. Türk Mizahı

5. Perspektif

6. Grafik Resim Çalışmaları

7. Heykel Sanatı

8. Üç Boyutlu Düzenlemeler

9. Renk

10. Renkli Resim Teknikleri

11. Tekstil

12. Yağlıboya

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Lise II. Resim Alanı Müfredat Konuları;

1. Sanat ve İnsan
2. Tanıtım Amaçlı Grafik Tasarımları
3. Özgün Baskı Resim
4. Strüktür (İç Yapı)
5. Modelaj ve Yontu
6. Türk Resim Sanatı
7. Çağdaş Sanat Akımları
8. Sanat Eserlerini İnceleme
9. Cansız Modelden (Natürmort) Çalışmaları
10. Canlı Modelden Desen Çalışmaları
11. Yağlıboya

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Lise III. Resim Alanı Müfredat Konuları;

1. Sanat ve İnsan
2. Tanıtım Amaçlı Grafik Tasarımları
3. Özgün Baskı Resim
4. Strüktür (İç Yapı)
5. Modelaj ve Yontu
6. Türk Resim Sanatı
7. Çağdaş Sanat Akımları
8. Sanat Eserlerini İnceleme
9. Cansız Modelden (Natürmort) Çalışmaları
10. Canlı Modelden Desen Çalışmaları
11. Yağlıboya

Toplumların yaşamında önemli bir etken sayılan sanat eğitiminin ülkemiz bakımından görüntüsü henüz arzu ettiğimiz düzeye ulaşmamıştır. Yücel Yazgın' a göre tüm bilim ve teknik konularda olduğu gibi çağdaş ülkelerdeki eğitim ve sanat eğitimi gelişmelerini de geriden takip etmekteyiz.

Kırıçoğlu'nun plastik sanatlar eğitimi veren tüm kurumlar ile ilgili görüşleri bunun nedeninin eğitime ayrılan sürenin yeterli olmadığıdır. Bir ya da iki ders saatlik zaman içinde yerleşme ve toplanma çıkarılırsa, geriye çok az bir çalışma süresi kalmaktadır. İlköğretimde öteki derslerin öğrenimine harcanan bu süreler, ortaöğretimde tamamen yetersiz kalmaktadır.

Liselerdeki seçmeli resim dersi, gençlerimizin hemen yarısının hiç görsel sanat eğitimi görmeden yüksek öğretime girmesine neden olmaktadır. Müzik ya da resim gibi iki sanat dalından birini seçmek zorunda bırakılan bu alanları seçme biçimi de gerçek istek ve yetenek doğrultusunda olmamaktadır.

Batıda tüm sanatların birbiriyle ilişkili olarak öğretildiği kapsamlı sanat eğitimi programlarına doğru gidilmektedir. Kaldı ki her öğrencinin bireysel ve kültürel açıdan sanattan kazanacağı değerler vardır. Eğer öğrencilerimizin kültürel eğitiminin zorunluluğuna inanıyorsak, okullarda her öğrencinin bu eğitimde yeterli süreler içinde pay almasına da olanak sağlamamız gerekmektedir.(Kırıçoğlu:1986: 8)

Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığının verilerine göre tüm derslerin sürelerine göre dağılımı ise tablo1'de gösterilmiştir.

Tablo:1.
İlköğretim birinci kademe haftalık ders dağılımı

SEKİZ YILLIK TEMEL EĞİTİM 1. KADEME (İLKOKUL) HAFTALIK DERS DAĞILIMI						
DERSLER	SINIF 1	SINIF 2	SINIF 3	SINIF 4	SINIF 5	TOPLAM
Türkçe	8	8	8	7	7	38
Matematik	8	8	8	6	6	36
Hayat Bilgisi/ Çevre Doğa ve Trafik	5	5	5	-		15
Sosyal Bilgiler	-	-	-	2	2	4
Fen Bilgisi	-	-	-	2	2	4
İngilizce	-	-	2	5	5	12
Din Bilgisi	-	-	-	1	1	2
Resim	2	2	2	2	2	10
Müzik	2	2	2	2	2	10
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	10
Sosyal Beceri Eğitimi Saati)	1	1	1	1	1	5
Eğitsel Etkinlik	2	2	3	3	3	13
Toplam	30	30	33	33	33	159

Kaynak: Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığı. 2005 Yıllık Raporu, Lefkoşa

Tablo 2.
İlköğretim İkinci kademe haftalık ders dağılımı

SEKİZ YILLIK TEMEL EĞİTİM İKİNCİ KADEME (ORTAOKUL) HAFTALIK DERS				
DERSLER	SINIF 6	SINIF 7	SINIF 8	TOPLAM
Türkçe	6	5	5	16
Matematik	5	5	5	15
Sosyal Bilgiler ve Kıbrıs Coğrafyası	2	2	-	4
Kıbrıs Tarihi	2	2	2	6
TC İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	1	1
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	1	1	3
Vatandaşlık ve İnsan Hakları	-	-	1	1
İngilizce		7	7	22
Fen Bilgisi		4	4	12
Müzik	1	1	1	3
Resim	1	1	1	3
Beden Eğitimi	2	2	2	6
Sınıf Saati (Sosyal Beceri Eğitimi)	1	1	1	3
İş Eğitimi İş ve Teknik Eğitim(2), Tarım(1) Ev Ekonomisi(2), Ticaret(1),	2	3	3	8
TOPLAM	35	34	34	103
SEÇMELİ DERSLER				
Almanca Fransızca Türkçe (Güzel konuşma ve yazma) İngilizce Bilgisayar	2	2	2	6
TOPLAM	37	36	36	109

İŞ EĞİTİMİ (Örnek Gruplama) (Sınıf 7 ve 8 uygulanacak)			
Eylül-Şubat		Şubat-Haziran	
1. Grup Ders	Saat	2. Grup Ders	Saat
İş ve Teknik Eğitim	2	Ev Ekonomisi	2
Tarım	1	Ticaret	1

Kaynak: Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığı. 2005 Yıllık Raporu, Lefkoşa

4.1.2.Alt Probleme Ait Bulgular:

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Planları ve ders süreleri

4.1.2. Kıbrıs Rum İlköğretim Sistemi Hakkında Genel Bilgi

Güney Kıbrıs'ta toplam 350 tane ilkokul ve 250 anaokulu vardır. Okulöncesi eğitim zorunlu değildir ve okulöncesi okullarının büyük bölümü özeldir. Bu okullarda toplam 4600 öğretmen çalışmakta bunların 600'ü anaokullarında görevli bulunmaktadır. Sınıflarda ortalama 20–23 öğrenci olmakla beraber şehir merkezlerinde öğrenci yoğunluğu daha fazladır. (Rum Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Arşivi, Yıllık Raporu,1997, 1998, 1999)

Yasaya göre I. Ve II. sınıfta aynı dershanedeki öğrenci sayısı 30'dan fazla olamaz. III. IV. V. VI. sınıflarda ise 32'den fazla olamaz.(Rum Milli Eğitim Bakanlığı İstatistik ve Araştırma Finans Bölümü, Yıllık Raporları,1995–96 yılı rapor no:28,1996–97 rapor no: 29,1997–98 rapor no: 30)

Şu anda 312 okulda müdür vardır ve 550 müdür muavini de görev yapmaktadır. Kadronun artırılarak 200 muavinin daha okullarda istihdamına ihtiyaç vardır. Yasaya göre üç dershanesi olan her okulda müdür ve sekiz dershanesi olan her okulda muavin bulunmak zorundadır.(Rum Milli Eğitim Bakanlığı İstatistik ve Araştırma Finans Bölümü, Yıllık Raporları,1995–96 yılı rapor no:28,1996–97 rapor no: 29, 1997–98 rapor no: 30)

Okullar Eylül ayının ilk Pazartesi açılır, çocuklar bir hafta sonra okula başlarlar. Okulun açıldığı haftanın Perşembe günü kitaplar dağıtılır ve Pazartesi de

ders başı yapılır. Okullar Haziran ayının sonundan bir önceki Cuma günü tatile girerler. Yılda 185 gün okul açık olur. Tatillerin dağılımı şöyledir:

Christmas tatili (Yılbaşı) - 22 Aralık - 6 Ocak

Paskalya tatili -15 gün olmakla beraber Mart ve Nisan ayları içerisinde her yıl farklı tarihte yer alır. Yıl içerisinde ayrıca değişik tarihlerde 8 işgünü ulusal bayramlar sebebi ile tatildir. Okullardaki haftalık ders dağılımı şöyledir:

IV. , V. , VI. sınıflarda haftalık 35 saat

III. Sınıflarda haftalık 34 saat

I, II. Sınıflarda haftalık 32 saat

(Ministry of Education and Culture, *Deveiopment of Education 1996-98*, National Report of Cyprus, Nicosia 1998 Paviou Soterios (editör), *OELMEK, Unified iegislation on Education*, Nicosia 1999

Yukarıdaki düzenlemeler resmi olmakla beraber bazı okullar kendi düzenlemeleri ile her sınıfın haftalık ders saatlerini 35 saate çıkarabilmektedirler.

Ortalama günlük 7 adet ders vardır. Her ders periyodu 40 dakikadır. Okullara öğretmenler 7.30'da gelir, 7.45'te ders başı yapılır. Çıkış zili 13.05'te çalar. Öğleden sonra okul yoktur. (Ministry of Education and Culture, *Deveiopment of Education 1996-98*, National Report of Cyprus, Nicosia 1998 Paviou Soterios (editör), *OELMEK, Unified iegislation on Education*, Nicosia 1999)

Öğretmenlerin haftalık ders saati 29 adettir. Öğretmenlerin kıdemlerine göre zorunlu ders saatleri aşağıdaki gibidir:

Yeni öğretmenler 1–15 yıllık 29 ders saati

15–20 yıllık 27 ders saati

21 ve üzeri 25 ders saati

(Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Müdür muavinleri haftalık 23 saat ders vermekle yükümlüdürler. Müdürlerin vermekle yükümlü oldukları haftalık ders saatleri ise 11 – 18 arasında değişmektedir.

Özel ders öğretmenliği uygulaması yaygın değildir. Okullarda öğretmen eksikliği olması durumunda uygulama şöyledir:

Her öğretmen gelmeyen öğretmenin derslerini doldurmak için yılda 10 ders saati derse girmekle yükümlüdür. (Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Herhangi bir sebeple 1 ile 3 gün arasında okula gelmeyen öğretmenin dersleri okuldaki öğretmenler tarafından doldurulur. (The Development of Education Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Okula herhangi bir sebepten üç günden fazla gelemeyen öğretmenin yerine bakanlıkça geçici öğretmen görevlendirilir. (The Development of Education National Report of Cyprus By The Ministry of Education and Culture 2001)

Göreve yeni başlayan bir öğretmenin net maaşı 760 Kıbrıs Lirasıdır. Öğretmen maaşları her yıl 40 Kıbrıs Lirası artar. En yüksek net öğretmen maaşı 1400 Kıbrıs Lirası'dır. En yüksek net Müdür Muavini maaşı 1420 Kıbrıs Lirası ve en yüksek net müdür maaşı ise 1630 Kıbrıs Lirası'dır. En yüksek maaştan emekli olan bir öğretmen 40.000 Kıbrıs Lirası ikramiye alır. . (The Development of Education National Report of Cyprus By The Ministry of Education and Culture 2001)

Öğretmen terfileri kurallara bağlanmış olup, cumhurbaşkanı tarafından atanan bağımsız bir kurul tarafından yapılmaktadır. Belirlenen dört ölçüt şöyledir:

- 1-Diplomalar, katıldığı hizmet içi eğitim kursları
- 2-Okulda kullandığı öğretim teknikleri, değerlendirme yöntemleri, çalışma performansı
- 3-Öğrencileri, iş arkadaşları, yöneticileri, bakanlık yetkilileri ve ailelerle olan ilişkileri
- 4-Okul içi ve dışı katıldığı etkinlikler ve yürüttüğü faaliyetler.

Yukarıdaki dört ölçütün her birinin puanı 10 üzerinden belirlenir. (The Development of Education National Report of Cyprus By The Ministry of Education and Culture 2001)

Şöyle hesaplanır:

Son iki yılda aldığı puanlar toplanıp ikiye bölünür ve son on yılın puanları üzerine ilave edilir. Çıkan sonuca hizmet yılları eklenir. Çıkan sonuca lisansüstü eğitim değerleri yüksek lisans için 3 puan doktora için 5 puan eklenir. Atamayı yapacak bağımsız komite ancak 1 ile 5 puan arasında puanlama yapabilir. Münhal kadrolara atamalar en yüksek puandan düşüğe doğru sıralanarak yapılır. Terfi için başvuru yapmak isteyen öğretmenlerin en az 13 yıl, müdürlük için başvuracak muavinlerin en az üç yıl muavinlik ve müfettişlik için başvuracak müdürlerin de üç yıl müdür olarak çalışması gereklidir.

Terfilerde müdür muavini, müdür ve müfettiş sırası takip edilir. Sıra atlanarak terfi yapılmaz.(TUNCAY, Kenan.2005:8)

Kıbrıs Rum Ortaöğretim Sistemi Hakkında Genel Bilgi

Orta öğretim, Genel orta öğretim devlet okullarında ve Özel Ortaöğretim okullarında yürütülmektedir. Devlet okullarından oluşan genel ortaöğretim okulları 6 yıldan ibaret olup 12 yaşından 18 yaşına kadar olan öğrencilerin eğitimini vermektedir. Ancak 1. devre ortaöğretim olarak adlandırabileceğimiz Gymnasio Cycle üç yıldan oluşup, on beş yaşına kadar sürer ve zorunludur. 2. devre diye adlandırabileceğimiz Lykeo Cycle da üç yıldan oluşmakta, 18 yaşına kadar sürmekte fakat zorunlu değildir. İlk üç yıl öğrencilere temel genel eğitim verilmektedir. İkinci üç yıl eğitim ise daha esnek olup öğrencilerin ilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmeyi ön planda tutmaktadır. (Rum Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Eğitim Raporları 2001)

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi

Kıbrıs Rum Eğitim kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitiminin belgelere göre tarihi 1914 yılında ziraat ve resim, 1930'da müzik derslerinin programa kabul edilmesiyle başlamıştır. Plastik sanatlar eğitimi müfredat programları Yunanistan ve İngiltere'de ki Resim- İş programı ile birlikte geliştirilerek uygulamalar yapılmıştır.

Plastik sanatlar eğitiminde alan bilgisine sahip öğretmenlerin resim- iş derslerini vermesi estetik düşünce gücü gelişmiş bireyler yaratmıştır. Yunanistan'da Plastik sanat Eğitmcisi yetiştiren eğitim kurumlarından mezun veya Amerika, İngiltere'de Sanat ve Tasarım eğitimi görmüş kişiler plastik sanat eğitimi vermektedirler.

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Planları Ve ders süreleri

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat programı Yunanistan ve İngiltere ile benzerlik göstermektedir. Bazı yönlerden geliştirilse de ilköğretim ve ortaöğretim kurumları, teknik ve meslek liseler hemen hemen aynı müfredat programını kullanmaktadır.(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığı Resim-İş Müfredat Konuları Yaşlara göre dağılmıştır. Yerel ve İngiliz Resim-İş Müfredat konularından yararlanarak konular yayılmıştır. Bu konular yaşlara göre aşağıda belirtilmektedir.(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Resim-İş 7 yaş Müfredat Konuları;

1. Karışık Teknik
2. Kişisel nesneler ve kendi portesi (Baştan omuzlara kadar yapılan yüz çalışmaları)
3. Soyut çalışmalar
4. Manzara resimlerini yeniden düzenleme (Monet, Van Gogh, Kandisky gibi ressamların resimleri tercih edilmektedir.)

(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Resim-İş 8 yaş Müfredat Konuları;

1. Nesneler ve görüş açıları
2. Animasyon sanatı
3. Grup Çalışmaları
4. Kıbrıslı Ressamların incelenmesi

(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Resim-İş 9 Yaş Müfredat Konuları;

1. Yaşanılan Olaylar
2. Tarz Değişiklikleri
3. Kişisel Saraylar ve halk için yapılan alanlar
4. Site, Müze ve galeri gezisi

(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Resim-İş 10 Yaş Müfredat Konuları;

1. Karakalem ile doku ve şekil çalışmaları
  - a) Form ve ton kavramlarını algılayabilme
  - b) Kullanılan araçları düzene koyma ve yüzey üzerinde çizim yapma
2. Yüzey üzerinde doku ve şekil çalışması
  - a) Malzemeleri çizim için düzene koyma ve farklı kalınlıklarda işaretler yapma
3. Renkli kalem ile doku ve şekil çalışması
  - a) Form ve ton kavramlarını algılayabilme
  - b) Kullanılan araçları düzene koyma ve değişik çizimler yapma
  - c) Malzemeleri çizim için düzene koyma ve farklı kalınlıklarda oluşturma
4. Pastel boya ile doku ve şekil çalışması
  - a) Form ve ton kavramların algılayabilme
  - b) Araçları düzene koyma ve değişik dokular bulma
  - c) Malzemeleri çizim için düzene koyma ve değişik çizimler yapma
5. Kömür ile doku ve şekil çalışması
  - a) Form ve ton kavramlarını algılayabilme
  - b) Değişik malzemeler kullanmayı öğrenme
  - c) Malzemeleri çizim için düzene koyma ve farklı kalınlıklarda çizgiler kullanma
6. Özgün Baskı

(Örnek konu: Denizdeki Yaşam)

  - a) Form, ton, doku ve şekil çalışması
  - b) Kullanılan araçları düzene koyma ve değişik boyama çalışmaları yapma
  - c) Farklı malzemelerle yüzeyler üzerine çizimler oluşturma
  - d) En az bir çalışmayı takip etme
7. Karışık teknik
  - a) Kolâj, assemblaj, çevresel ya da soyut sanat çalışmaları

(Appraisal Study on the Cyprus Education System, UNESCO 1997)

Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığının verilerine göre tüm derslerin sürelerine göre dağılımı aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo:3.

İlköğretim düzeyinde öğrencilerin genel haftalık ders dağılımları

Rumca	14 (I.II Sınıf)	12 (III. Sınıf)	10 (IV.V.VI. Sınıf)
Matematik	5 (I.II Sınıf)	6 (III. Sınıf)	6 (IV.V.VI. Sınıf)
Din	2 (I. II Sınıf)	2 (III. Sınıf)	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Tarih	2 (I II Sınıf)	2 (III. Sınıf)	2(IV.V.VI. Sınıf)
Coğrafya	2 (I. II Sınıf)	2 (III. Sınıf)	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Fen	-	2 (III. Sınıf)	2 (IV.V.VI Sınıf)
İngilizce	-	-	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Beden Eğitimi	2 (I. II Sınıf)	2 (III. Sınıf)	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Müzik	2 (I. II Sınıf)	2 (III. Sınıf)	2(IV.V.VI. Sınıf)
Ev Ekonomisi	-	-	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Teknoloji	-	-	2 (IV.V.VI. Sınıf)
Resim	2(I. II. Sınıf)	2(III. Sınıf)	2 (IV.V.VI.) Sınıf

Kaynak: Ministry of Education and Culture, Annual Report, 1997, 1998,1999

Ministry of Education and Culture, Development of Education 1996–98,
National Report of Cyprus, Nicosia 1

Tablo: 4.

Genel liselerde ortak ana dersler ve öğrencilerin haftalık ders dağılımları

DERSLER	Form	Form B Periods	Form C
Modern Yunanca	4	4	5
Klasik Yunanca	3	1	0
Matematik	4	3	2
Fizik	4	3	0
Physics	2	2	0
Kimya	1	1	0

Biyoloji	0	0	0
Fen Bilimleri	1	0	0
Tarih	3	1.5	2
Din bilgisi	2	1.5	2
Vatandaşlık	0	0	1
Ekonomi	2	0	0
Zorunlu yabancı dersler.	5	4	4
İngilizce	3	*	*
Fransızca	2	*	*
Yabancı lisan 1		2	2
Yabancı lisan 2		2	2
Bilgisayar eğitimi	2	0	0
Teknoloji	2	0	0
Fizik eğitimi	2	1	1
Müzik	1	0	0
Sanat	1	0	0
Toplam Periods	35	19	17

KONULAR	Form B'	Form C'	Önceden alınması gereken dersler
1.Eski Yunanca	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
2.Tarih	*	*	
3.Latince	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
4.Matematik	*	*	Önkoşul dersleri Form B

			açılımında
5.Fizik	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
6.Kimya	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
7.Biyoloji		*	
8.Çevre Bilimleri	*		
9.Bilgisayar eğitimi	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
10.Teknoloji	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
11.Çizim (Teknik Mimari Serbest)	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
12.Grafik Sanatları.		*	
13.English	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
14.Fransızca	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
15.Almanca	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
16.Öteki yabancı lisanlar.(İtalyanca İspanyolca veya Rusça)	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
17.Ticaret Dersleri	*		
18.Ekonomi poletikaları		*	
19.Yöneticilik		*	
20.Muhasebe.	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
21.Ofis yönetimi		*	

22.Daktilo ve sekreterlik	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
23. Stenografi	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
24.Ekonomi matematik		*	
25.Pazarlama		*	
26.Ekonomi ve turizm	*		
27.Finans ve ekonomiler		*	
28.Beden eğitimi ve olimpiyat eğitimi	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
29.Müzik konuları	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
30. Sanat konuları	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında
31. Aile eğitimi	*	*	Önkoşul dersleri Form B açılımında

2001–2002 Yılında Lise A ve Lise B de başlayan Seçmeli bölüm dersleri

Seçmeli Bölüm Dersleri	Seçmeli Bölüm Dersleri
Seçmeli dersler 3veya 4 olup 12 veya 16 ders olur.	Seçmeli dersler 4 tane olursa 16 ders olur.
B1. Seçmeli dersler lise C de devam edecek şekilde 3 veya 4 tanedir 12 veya 16 olur	C1. Tablosundaki konuları okumak istiyorsa B Sınıfında bu dersi okuması gerekir. Ön koşulludur.
Eski Yunanca	Eski yunanca

Latince	Latince
Tarih	Matematik
Matematik	Kimya
Fizik	Bilgisayar eğitimi
Kimya	Teknoloji
Bilgisayar Eğitimi	Çizim (Teknik, Mimari, Serbest)
Teknoloji	İngilizce
Çizim (Teknik, Mimari, Serbest)	Fransızca
İngilizce	Almanca
Fransızca	Ötkil, Yabancı diller (Seçmeli İtalyanca, İspanyolca, Rusça)
Almanca	Muhasebe
Ötel, Tabancı diller (Seçmeli İtalyanca, İspanyolca, Rusça)	Daktilo ve sekreterlik
Muhasebe	Steona
Steona	Beden eğ ve Olimpiyat eğitimi.
Daktilo ve sekreterlik	Müzik konuları
Beden eğ ve Olimpiyat eğitimi.	Sanat konuları
Müzik konuları	Aile eğitimi
Sanat konuları	
Aile eğitimi	
B2 Sadece Lise 2' (B) de olan dersler Bunları lise 3' te devamı yoktur.	C2. Sadece Lise 3' te olan derslerdir. Bu dersler Lide 2'de yoktur.
Çevre Bilimleri	Tarih
Ticaret eğitimi	Biyoloji
Ekonomi ve turizm	Grafik sanatı
	Ekonomi politikası
	Yöneticilik
	Sekreterlik Becerileri

	Ekonomi matematik
	Marketing
	Finans ve Ekonomi

Özel ilgi ve/veya Gelişim dersleri			
KONU	Form B'	Form C'	Ön koşullu derslerdir. İkinci ders birinci dersin alımına bağlıdır.
1. Eski yunanca	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
2. Matematik Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
3. Fizik Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
4. Kimya Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
5. Tarih Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
6. Muhasebe Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
7. Finans ve Ekonomi Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.

8. Biyoloji Geliştirme	*	*	İlgili temel dersi derinlemesine incelemek isterse seçmeli dersini de almak zorundadır.
	Hangi seviyede okutulduğu		
9. Tarih Özel ilgi alanı	Sadece B lise 2 de okutulan derstir.		
10. tiyatro I	Sadece B lise 2 de okutulan derstir.		
11. Tiyatro II	C' L 3 te alabilmesi için B de L 2 de de bu dersi alması gerekir.		
12. Psikoloji	Sadece B lise 2 de okutulan derstir.		
13. Müzik I	Sadece B lise 2 de okutulan derstir.		
14. Müzik II	C' L 3 te alabilmesi için B de L 2 de de bu dersi alması gerekir.		
15. Sanat I	Sadece B lise 2 de okutulan derstir.		
16. Sanat II	C' L 3 te alabilmesi için B de L 2 de de bu dersi alması gerekir.		
17. Çevre Eğitimi I Veya	Doğa bilimleri dersi olmadan da bu dersi alabilir		
18. İnsan ve sağlık I			
19. . Çevre Eğitimi II Veya	C' L 3 te alabilmesi için B de L 2 de de bu dersi alması gerekir.		
20. . İnsan ve sağlık II	C' L 3 te alabilmesi için B de L 2 de de bu dersi alması gerekir.		

	Hangi Seviyede okutulduğu
21. Astronomi	Sadece lise II de B de.
22. Tarih bilimi	Sadece lise II de B de.
23.	Bilgisayar dersini alıp almadığına bakılmaksızın.B veya C de alabilir.
24	L III te Bu dersi almak isterse, Lise II B de almış olması gerekir
25. Mantık	Sadece lise III de C de.
26. Psikoloji.	Sadece lise III de C de.
27. Atletizm ve Cimnastik. I	Olimpik dersini almadan da olabilir.
28. Atletizm ve Cimnastik.II	
29. Gazetecilik	Sadece lise II de B de.
30. Edebiyat I	Sadece B ve C de Lise II ve L III te.
31. Edebiyat II	Lise III te almak istiyorsa II de de almış olması gerekir.
32. Sanat tarihi.	Sadece lise II de B de.
33. Fotoğrafçılık	Sadece lise II de B de.
34. Sosyoloji	Sadece lise III de C de.

35. Coğrafya - Jeoloji	Sadece lise II de B de.
36. Ev ekonomisi I – Çocuk gelişimi I.	Aile eğitimini almadan da L III te alabilir.
36. Ev ekonomisi II – Çocuk gelişimi II.	Lise III te almak istiyorsa II de de almış olması gerekir.
38. Borsa I	Sadece B ve C de Lise II ve L III te.
39. Borsa II	Lise III te almak istiyorsa II de de almış olması gerekir.

* Dersin hangi yılda okutulduğunu gösterir.

Çevre eğitimi I ve İnsan sağlığı I dersleri aynı yılda ikisi birden alınamaz.

**ANKETLERE DAYALI DERS SÜRELERİ VE MÜFREDAT
PROGRAMLARINA AİT BULGULAR VE YORUMLAR**

Tablo 5.

**Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi yetenekli
öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi olumsuz etkilemekte
midir?**

SEÇENEK	f	%
EVET	12	100
HAYIR		
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında ele alınan Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi yetenekli öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi % yüz etkilenmektedir.

Tablo 6.

**Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi yetenekli
öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi olumsuz etkilemekte
midir?**

SEÇENEK	f	%
EVET	9	100
HAYIR	-	-
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum okullarında yetenekli öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi % yüz etkilenmektedir.

Tablo 7.
Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri yeterli midir?

SEÇENEK	f	%
EVET	3	25
HAYIR	9	75
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında ele alınan Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri %25 (n=25) yeterli bulunup, %75 (n=9)yeterli bulunmamaktadır.

Tablo 8.
Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri yeterli midir?

SEÇENEK	f	%
EVET	3	33,33
HAYIR	6	66,67
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri %33.33 (n=3) yeterli, %66.67 (n=6) yeterli olmadığı düşünülmüştür.

Tablo 9.
Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat
programı modern eğitim sistemine uygun mudur?

SEÇENEK	f	%
EVET	3	25
HAYIR	9	75
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programı modern eğitim sistemine %25 (n=3) uygun, %75 (n=9) uygun değildir.

Tablo 10.
Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat
programı modern eğitim sistemine uygun mudur?

SEÇENEK	f	%
EVET	3	33,33
HAYIR	6	66,67
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programı modern eğitim sistemine %33.33 (n=3) uygun , %66.67 (n=6) uygun değildir.

Araştırma kapsamında ele alınan Türk ve Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programları modern eğitim sistemine uygun olmadığı iki programda da ortak sonuç olarak bulunmuştur.

Tablo 11.

Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar ne kadar bulunmaktadır?

SEÇENEK	f	%
ÇOK	-	-
ORTA	8	66,68
BİRAZ	2	16,66
HİÇ	2	16,66
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında Türk inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programlarında düş gücünü artırıcı çalışmalara yer veren okullar “n” sayısı ile yüzdeliğe vurulmuştur. Bu yüzdeler şu şekildedir; çok çalışma bulunmamakta, orta %66.68 (n=8), biraz %16.66 (n=2), hiç %16.66 olarak on iki okul kapsamında kanıtlanmıştır. Bunun sonucu müfredat programlarında düş gücünü artırıcı çalışmalar orta derecede bulunmaktadır.

Tablo 12.
Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat
programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar ne kadar
bulunmaktadır?

SEÇENEK	f	%
ÇOK	4	44,44
ORTA	4	44,44
BİRAZ	-	-
HİÇ	1	11,12
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan dokuz Rum okulunda plastik sanatlar eğitimi müfredat programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar aşağıdaki okul olarak yüzdeliğe vurulmuştur. Düş gücünü artırıcı çalışmaya çok yer veren okullar %44. 44 (n=4), orta %44.44 (n=4), biraz yer veren okul bulunmamakta, Hiç yer vermeyen %11.12 (n=1) olarak kanıtlanmıştır.

Araştırma kapsamında ele alınan Türk okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredatında düş gücünü artırıcı çalışmalara orta derecede yer verildiği sonucu çıkarken, Rum okullarında bu oran yüksek ve orta derce olarak tespit edilmiştir.

Tablo 13.
Kıbrıs Türk plastik sanatlar eğitiminde her hafta farklı teknik ve gereç
kullanımı eğitimi nasıl etkilemektedir?

SEÇENEK	f	%
OLUMLU	-	-
OLUMSUZ	12	100
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında yer alan on iki Türk okulunda her hafta farklı teknik ve gereçlerin kullanımı eğitimi olumsuz etkiliyor görüşü sonuç olarak çıkmıştır.

Tablo 14.
Kıbrıs Rum plastik sanatlar eğitiminde her hafta farklı teknik ve gereç
kullanımı eğitimi nasıl etkilemektedir?

SEÇENEK	f	%
OLUMLU	9	100
OLUMSUZ	-	-
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında dokuz Rum okulunun tamamı her hafta farklı teknik ve gereç kullanımı eğitimi olumlu etkilemekte görüşü sonuç olarak çıkmıştır.

4.2.ALT PROBLEME AİT BULGULAR

Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında verilen plastik sanatlar eğitiminde kullanılan derslikler ve okulların mimari özellikler açısından farklılıkları nelerdir?

4.2.1.GÖZLEME DAYALI BULGULAR

Kıbrıs'ta eğitim veren Türk okullarının mimari ve sanat dersliklerinin incelenmesi

Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Plastik sanat eğitimi incelenirken bina, personel, araç-gereç, öğrenci faktörü, öğretmenlerin eğitim durumu, plastik sanat eğitimi veren dersliklerin durumu, öğretim programları, bakanlık ve okul yönetimlerinin plastik sanat eğitime ayırdıkları bütçeler alt yapı incelemesinde kaynaklık etmektedir.(Resmi Gazetesi, Temmuz 2005)

Altyapılarının inceleneceği ilköğretim ve ortaöğretim kurumları; Araştırma kapsamında ele alınacak Türk ilköğretim okullarının isimleri Gelibolu İlkokulu, Yalçın İlkokulu, Alsancak İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu, Doğu Akdeniz İlkokulu, Yakın Doğu İlkokulu, Lapta İlkokulu'dur.(www.mebnet.net)

Türk Orta öğretim okullarının isimleri ise; Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Lapta Yavuzlar Lisesi, Değirmenlik Lisesi, Demokrasi Ortaokulu'dur.(www.mebnet.net)

4.2.1 Okulların mimarisi

Okullara gidildiğinde ilk izlenimler, ortada ne kadar ve ne durumda sanat eğitimi yapılabildiğini hemen açıklamaktadır. Okul bahçesi, çevre düzeni, çiçeklendirme, okulun iç ve dış boyası, resim panoları, Atatürk köşeleri her göze yansıyan görüntü plastik sanat eğitimi ile ilişkilidir. Birçok okulda resim-iş dersi için ayrılmış özel bir yer yoktur. Olan okullarda ise herhangi bir gereksinim karşısında kolayca sınıfa dönüştürülmektedir. (Kırıçoğlu:1986:8)

Okulların mimarisi ana başlığı altında inceleyeceğimiz hususlar; dış cephe renklerinden tutun, okulların kat sayısı, estetik görünümü, Kıbrıs Türk Eğitim kurumlarındaki plastik sanat eğitimi veren dersliklerin yapısal özellikleri ön planda tutulmaktadır.

Mimari yapısının inceleneceği ilköğretim okulları

Gelibolu İlkokulu, Yalçın İlkokulu, Alsancak İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu, Doğu Akdeniz İlkokulu, Yakın Doğu İlkokulu, Lapta İlkokulu'dur. (www.mebnet.net)

GELİBOLU İLKOKULU

Gelibolu İlkokulu Kuzey Lefkoşa'da bulunmaktadır. İki katlı bir mimari yapıya sahiptir. L Planı çizmektedir. Alt katta öğretmen odası, müdür odası, kantin ve üç sınıfla birlikte resim-iş eğitimi için ayrılmış bir derslik vardır. Üst katta ise sınıflar, müzik odası bulunmaktadır. Ön Bahçesi oldukça büyüktür. Basketbol sahası, tribünler ve Atatürk büstü bu bahçe de bulunmaktadır. Okulun dışını çevreleyen demir parmaklıklar sarı, yeşil ve mavi renklerde boyanmıştır. Resim 1.'de görüldüğü gibi okulun sütunları silindir olmakla birlikte onlarda sarı ve yeşil renklerde boyanmıştır. Sınıfların kapıları ise mavi renkle boyanmıştır.

Resim:1

Arka bahçede ise öğrencilerin teneffüslerde oturup sohbet edebilecekleri banklar yerleştirilmiştir. Ayrıca dört tane ağaçla öğrencilerin doğa ile iç içe olmaları az da olsa sağlanmıştır.

Resim:2

Resim 2.'de görülen sınıf gibi üst katta bulunan sınıflar kare planlıdır. Öğrenciler ikişerli sıralarda oturmaktadırlar. Bütün duvarlarda panolar bulunmaktadır. Yıl içerisinde anlatılan ders konularına göre öğretmenin bilgilendirici resim ve yazıları, öğrencilerin sınıfta yaptıkları çalışmalar ile bu panolar görsellik açısından aktif kullanılmaktadır. Sınıf duvarları yarıya kadar mavi öteki yarısı ise beyaz olacak şekilde boyanmıştır.

Resim:3

Resim 3’te görülen bir adet resim ve iş eğitimi için kullanılan dersliğe sahip olan Gelibolu ilkokulunda bu derslik içerisinde öğrenciler tahta masa ve sandalyelerde oturmaktadırlar. Aydınlık ortam bir duvarın boydan boya pencere oluşuyla sağlanmıştır. Öteki duvarda ise öğrencilerin malzemelerini yerleştirecekleri dolaplar yer almıştır. Resim 4’te de görüldüğü gibi öğrenci sayısına göre dolaplar yetersizdir.

Resim:4

Hem iş eğitimi hem de resim derslerinde kullanılan tek oda oluşu birçok problemi ardında getirmektedir. Öğrencilerin daha rahat çalışmaları ve malzemeleri daha düzenli muhafaza edebilmeleri için dolapların artırılması, masa ve sandalyelerin yenilenmesi gerekmektedir.

YALÇIN İLKOKULU

Yalçın İlkokulu Lefkoşa da bulunan Türk Eğitim kurumlarından biridir. Dikdörtgen planlı; tek bloktan oluşmuştur. İki katlıdır. Ön bahçe küçük, arka bahçe ise büyüktür. Resim 5’te görüldüğü gibi Okulu çevreleyen demir parmaklıklar siyah renkle, okulun dış duvarları ise turuncu ile boyanmıştır. Kapı ve pencereler yeşil ile boyanmıştır.

Resim: 5

Alt katta öğretmen odası, bilgisayar odası ve üç derslik bulunmaktadır. Resim 6’da görülen ön bahçede Atatürk büstü ve palmiye ağaçları bulunmaktadır.

Resim: 6

Okulun müdür odası bloğun hemen karşına denk gelecek şekildedir. Kantin ve resim odası arka bahçede ayrı olarak yer almaktadır.

Resim: 7

Üstteki resim 7’de görülen bir adet resim odası bulunmaktadır. Fotoğrafta görülen resim odasının dış duvarları Gl atık adlı bir ressam tarafından resimlerle süslenmiştir.

Resim: 8

Üstteki Resim 8’deki resim odasında bulunan panolara tamamlanmış öğrenci çalışmaları yıl içerisinde sergilenerek öğrencilerin istekleri artırılmıştır. Öğrenciler tahta sandalyelerde ikişerli olarak oturmaktadırlar. Resim odasının bir duvarının üst kısmında bulunan küçük pencerelerden ortam aydınlatılmaktadır.

Resim:9

Sınıflar resim 9’daki gibi kare planlıdır. Karatahta bir duvarı, öteki duvarı pencereler, diğer duvarı ise panolar kaplamaktadır.

Resim: 10

Resim 10'daki gibi Resim odasına öğrencilerin malzemelerini koyabilecekleri dolaplar yapılmalı, sandalyeler yenilenmelidir.

ÇAĞLAYAN CUMHURİYET İLKOKULU

Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu Kuzey Lefkoşa'da bulunan Türk eğitim kurumlarından biridir. U planına sahiptir. Tek katlıdır. Bir adet resim odası, müzik odası bulunmaktadır. Bir öğretmen odası, müdür odası vardır. Resim 11'de dış duvarlar beyaz, mavi ve yeşil renkle boyanmıştır. Koridorun yanlarına çiçekler konulmuştur.

Resim:11

Okul binasının arkasında küçük bir bahçe bulunmaktadır. Öğrencilerin oyun ihtiyaçlarını karşılamak için salıncaklar konulmuştur.

Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu'nun Resim dersliği küçük ve kare plana sahiptir. Sınıf olarak kullanılıp daha sonra resim odasına çevrildiği için klasik sınıf düzenindedir. Bir duvarda pano öğrenci çalışmalarını sergilemekte, öğretmen malzeme dolabı bulunmaktadır. Resim 12. de görüldüğü gibi öğrencilerin malzemelerini koyacakları dolapları yoktur.

Resim:12

Öğrenciler tahta masalarda ve sandalyelerde iki grup şeklinde oturmaktadırlar.

Resim:13

Resim 13'te resim odasının küçük oluşu ve lavabo bulunmayışı değişik teknikler uygulanmasını zorlaştırmaktadır.

ATATÜRK İLKOKULU

Atatürk İlkokulu Kuzey Lefkoşa'da bulunan Türk eğitim kurumlarından biridir. Oldukça büyük bir okuldur. Ön bahçe de Atatürk büstü, araba park yerleri ve öğrencilerin oyun alanı olarak düşünülmüştür. Üç katlı ve tek bloktan oluşmuştur. İki büyük resim odası, bilgisayar odası, fen odası, tiyatro salonu gibi çeşitli faaliyetlerin gerçekleştirildiği olanaklara sahiptir. Okulun demir parmaklıkları siyah renkle boyanmıştır. Resim 14'te okulun pencerelerinin kahverengi renkle boyandığı görülmektedir.

Resim:14

Öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri iki dikdörtgen planlı resim odası mevcuttur. Bir duvar baştanbaşa pencerelerle kaplıdır.

Resim: 15

Resim 15 ve 16 da görüldüğü gibi öteki duvarda ise yeterli sayıda malzeme dolabı bulunması öğrencilerin malzemelerini koymalarını rahatlatmıştır. Öğrenciler birleştirilmiş uzun masalarda çalışmaktadırlar.

Resim:16

Resim 17 de dolaplar öğrenci ihtiyacını karşılayacak miktardadır.

Resim:17

Resim:18

Resim 18. Atatürk İlkokulu'nun masaları birleştirilerek öğrencilerin malzemeleri rahat kullanmaları sağlanmıştır.

LAPTA İLKOKULU

Lapta İlkokulu Girne'nin Lapta kasabasına bağlı Türk eğitim kurumlarından biridir. Okul; eski bina ve yeni bina olmak üzere iki bloktan oluşmuştur. Eski bina tek katlı; müdür odası ve beş sınıftan oluşmuştur. U şeklindedir. Yeni bina ise iki katlı olup müzik odası, bilgisayar odası bulunmaktadır. Eski binanın ön avlusu küçük, yeni binanın bahçesi oldukça büyüktür. Okulun yan bahçesinde basketbol sahası bulunmaktadır.

Resim:19

Üstte resim 19’da görülen sınıflar bir duvarın boydan boya pencere oluşundan dolayı aydınlıktır.

Resim:20

Resim 20’de öğrencilerin teneffüslerde ihtiyaçlarını karşılamaları için kantin yaptırılmıştır.

Resim: 21

Resim 21’de öğretmenlerin malzemelerini yerleştirebilmeleri için dolaplar görülmektedir.

Resim:22

Resim 22’de görülen İş eğitimi dersleri için ayrı bir resim odası mevcuttur. Öğrenciler malzemelerini yerleştirecekleri dolaplar vardır. Resim 23’te görülen atık malzemeler öğrenciler tarafından karşılanmaktadır.

Resim:23

Resim:24

Resim 24'te Lapta İlkokulu'nun Resim-İş eğitimcisi ders esnasında görülmektedir.

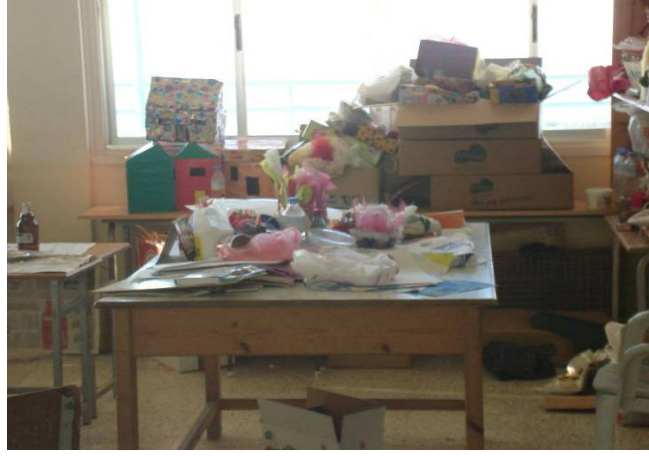

Resim:25

Resim 25’te plastik sanat dersliğinden bir köşe görülmektedir.

Resim:26

Resim:27

Atık malzemelerden oluşturulacak çalışmalar resim 27 ve 28’de görüldüğü gibi karton kutular içerisinde çeşitli malzemeler biriktirilmektedir.

Resim:28

Resim:29

Resim 29’da Eski bina sarı kesme taştan yapılmış, tavanı ise kiremit çatı sistemine sahiptir. Yeni binanın dışı beyaz boyanmıştır. Kapı ve pencereler mavi renkte boyanmıştır. Okulun kendine ait halk dansları topluluğu bulunmaktadır.

Resim:30

Resim 30’da Kıbrıs geleneksel halk oyunları yapılırken görülmektedir.

Resim:31

Okul bahçesinin doğal bir güzelliğe sahip oluşu Resim 31’de görüldüğü gibi öğrencileri olumlu yönde etkilemektedir.

ALSANCAK İLKOKULU

Alsancak İlkokulu Girne bölgesinin Alsancak kasabasında Türk eğitim kurumlarından biridir. L şeklinde İki bloktan meydana gelmektedir. Eski bina sarı kesme taştan yapılmıştır. Okulun girişinde bahçe düzenlemesi yapılmış, sol ve sağ tarafta hurma ağaçları bulunmaktadır. Resim 32’de görülen okul mimari olarak eski Roma ve yunan mimarisinde görülen dört adet İon sütun ve üçgen başlıkla farklı bir görünüm çizmektedir.

Resim:32

Binalar yan yana yerleşmişlerdir. Ön bahçe hurma ağaçları ve çiçeklerle düzenlenmiştir. Arka bahçede ise basketbol sahası bulunmaktadır. Çevre parmaklıklar kahverengidir. Arka bahçe ağaçlara ile çevrilidir.

Resim:33

Resim: 34

Resim 34’te görüldüğü gibi resim dersi sınıfta yapılmaktadır. Resim odası bulunmamaktadır. Öğrenciler ikiyeşerli olarak oturmaktadırlar. Her sınıfta on iki sıra konulmuştur. Ayrıca iki malzeme dolabı vardır.

Resim:35

Resim 35’te görülen blokta ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflar, öteki blokta birinci ve ana sınıflar bulunmaktadır.

Resim:36

Resim 36’da okulun arka bahçesinde basketbol sahası ve kantin bulunmaktadır. Öğrencilerin ilgilerini çekmesi amacı ile resim 37’de görülen kantinin dış duvarlarına çizgi film kahramanları resimlenmiştir.

Resim:37

DOĞU AKDENİZ İLKOKULU

Doğu Akdeniz İlkokulu Kuzey Magosa’da Türk eğitim kurumlarından biridir. Kare plana sahiptir. Bina yarı kapalı bahçe’ye açılmaktadır. Aşağı tarafında ise açık bir bahçesi vardır. Kapalı spor salonu, tenis kortu, Tiyatro salonu, resim odası, müzik odası, fen odası ve bilgisayar odası bulunmaktadır.

Resim:38

Resim 38’de okulun resim odası görülmektedir. Her sınıfta turuncu, sarı, yeşil renklerde öğrenci malzeme dolapları bulunmaktadır. Fotoğrafta görülen resim odasıdır. Lavabosu bulunmaktadır.

Resim 39’un arka tarafında öğrencilerin resim dosyalarını yerleştirebilecekleri raflı dolaplarda ayrıca bulunmaktadır.

Resim:39

Resim: 40

Resim:41

Resim 40 ve 41 de görüldüğü gibi öğrenciler kendileri için hazırlanmış uzun masalarda rahatlıkla ifade güçlerini artırmaktadırlar.

Resim:42

Resim 42 de görüldüğü gibi Milli gün ve haftaların kutlanması giriş bölümünde yapılmaktadır.

Resim:43

Resim 43'te sınıf görünümü fotoğraflanmıştır. Sınıfların mimarisi aydınlık olması düşüncesi ile planlanmıştır.

YAKIN DOĞU İLKOKULU

Yakın Doğu İlkokulu Kuzey Lefkoşa’da bulunan Türk eğitim kurumlarından birisidir. Özel okul kapsamındadır. Dikdörtgen bir plana sahiptir. İki bloktan oluşmaktadır.

Resim:44

Orta alan kapalı avlu görünümündedir. Jimnastik salonu, resim odası, müzik odası bilgisayar odası, bilgisayar destekli eğitim odası, seramik odası ve yemekhanesi bulunmaktadır.

Resim:45

Resim 45’te resim odasında iki öğrenci resim yaparken görülmektedirler.

Resim:46

Resim 46’da sınıflardan bir görünümle karşılaşmaktayız.

Resim:47

Resim 47’de okul yemekhanesi görülmektedir. Öğrenciler her sınıfın kendine ait masasında oturup yemeklerini yemektedirler.

Okulun dış duvarları beyaz, gri ve bordo renktedir. İki katlıdır. Girişte sol taraftan başlandığı zaman müdür odası, danışma ve sırasıyla sınıflar, spor salonu bulunmaktadır.

Resim:48

Sağ tarafa bakıldığında veli görüşme odası ve öğretmen odaları bulunmaktadır. Üst katın sol tarafından başlanıldığında resim odası, öğretmenler odası, sınıflar ve rehberlik hizmetleri birimi vardır.

Resim:49

Resim 49'da görüldüğü gibi öğrenciler iş eğitimi çalışmalarını geniş resim odasında gerçekleştirmektedirler.

Resim:50

Resim 50’de sınıflardan bir görünüm gösterilmiştir.

Mimarisinin İnceleneceği Ortaöğretim Kurumları

Okulların isimleri; Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Lapta Yavuzlar Lisesi, Değirmenlik Lisesi, Demokrasi Ortaokulu’dur.(www.mebnet.net)

LEFKOŞA ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Kıbrıs’ın Kuzeyinde Lefkoşa bölgesinde bulunan eğitim kurumlarından biridir. Okul üç katlıdır. Ön bahçesi otopark olarak kullanılmaktadır. Giriş katta sol tarafta öğretmenler odası sağ tarafta gösterilerin hazırlandığı salon ve öğrenci kafeteryası bulunmaktadır.

Resim:51

Resim 51’de okulun dışı görüntülenmiştir. Önde araç park yeri bulunmaktadır.

Resim: 52

Resim:53

Resim 53'te olan gösteri salonu aydınlıktır. İçerisinde sehpa, kıyafet dolabı, masa ve sandalyeler bulunmaktadır.

Resim:54

Resim 54'te görülen ikinci katta koridor sınıfları birbirine bağlamaktadır. Öğrencilerin resimleri yıl boyunca burada sergilenmektedir. Ayrıca resim bölümü öğrencilerinin yararlandığı dolaplar bu bölümde bulunmaktadır.

Resim:55

Resim 56’da görüldüğü gibi müzik bölümüne ait sınıflarda bir adet piyano bulunmaktadır. Ses yalıtım sistemi yapılmıştır.

Resim: 56

Bireysel olarak eğitimin yapıldığı ek piyano odaları yine müzik bölümünün kullanımındadır. Bu odalar ikinci katta yer almaktadırlar. Ayrıca öteki müzik aletleri için bireysel çalışma odaları vardır.

Resim:57

Resim 57’de Resim bölümünün çalışmalarını gerçekleştirdiği 6 adet resim odasından biri görülmektedir. Binanın bol pencereli olması bu odaları aydınlık kılmaktadır.

Resim:58

Resim:59

Resim 59’da başka bir resim odası görülmektedir. Resim odalarında sehpa, çeşitli nesneler, masalar ve karatahta bulunmaktadır.

Resim:60

Resim 60’da Temel tasarım derslerinin gerçekleştirildiği resim odalarından biri görülmektedir. Temel tasarım derslerin de ise u planlı sıra sistemi uygulamasına gidilmiştir. Resim 61’de okul yan tarafındaki bahçe ağaçlar ve çiçeklerle kaplanmış görüntüsü bulunmaktadır. Öğrencilerin oturmaları için yeşil renkli banklar bulunmaktadır.

Resim:61

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

Lapta Yavuzlar Lisesi Girne'nin Lapta kasabasında bulunan Türk eğitim kurumlarından biridir. İki bloktan oluşmuştur.

Resim:62

Resim 62’de bloklardan biri L şeklinde ve iki katlıdır. Öteki ise dikdörtgen planlı ve tek katlıdır. Resim 63’te görüldüğü gibi okulun arkasında büyük bir saha bulunmaktadır.

Resim:63

L şeklinde olan blok bu sahanın hemen önünde yer almaktadır. Bloklar arasında bahçe bulunmaktadır.

Resim:64

L blokta sınıflar, müdür odası, öğretmenler odası, tiyatro salonu ve resim odaları yer almaktadır.

Resim:65

Resim 65'te görülen İş teknik ve bilgisi dersleri iş teknik odasında gerçekleşmektedir.

Resim:66

Resim 66'da ev ekonomisi ve iş bilgisi dersleri fotoğrafta görülen odada işlenmektedir.

Resim:67

Resim 67'de öğrenciler resim dersinde görüntülenmektedirler.

Resim:68

Resim 68’de görüldüğü gibi resim odasında öğrencilerin malzemelerini koymaları için dolaplar yetersizdir.

Resim:69

Resim odasında lavabo bulunmaktadır. Resim 69’da görüldüğü gibi panolarda öğrenci çalışmaları sergilenmektedir. Ayrıca fen ve bilgisayar odaları bulunmaktadır.

Okulun çevresi beyaz demir parmaklıklarla kaplıdır. Okulun dışı beyaz, pencere ve kapılar gri renktedir.

Okulun bahçesinin ve parmaklıkların etrafında değişik renklerde çiçek açan ağaçlar, orta avluda ise üç tane hurma ağacı bulunmaktadır. Okulun tavanı çatı sistemine sahiptir.

DEĞİRMENLİK LİSESİ

Lefkoşa'nın Değirmenlik kasabasına bağlı Türk eğitim kurumlarından biridir. L planına sahiptir. Resim 70'de görüldüğü gibi okul iki katlıdır. Dış duvarı beyaz renkte pencereler ve kapılar gri renktedir. Bilgisayar odası, öğretmenler odası, müdür odası ve müzik odası bulunmaktadır. Resim odası yoktur. Resim sınıflarda yapılmaktadır.

Resim:70

Resim 71'de görüldüğü gibi okulun önünde Atatürk büstü bulunmaktadır. Sınıf önlerinde palmye ağaçları bulunmaktadır. Sınıflar geniş ve ışığı alabilecek, aydınlık ortamlardır.

Resim:71

Okulun dışı kurak, giriş yolu topraktır. Okulun basketbol sahası yan taraftadır.

Resim:72

Resim 73'te görüldüğü gibi resim odası olmayışı sanat eğitimini etkilemektedir. Klasik sınıf düzenini resim odası düzenine sokma yoluna gidilerek eğitim vermeye çalışılmaktadır.

Resim:73

Öğrenci çalışmaları sınıflar da yıl içerisinde ve yılsonunda sergilenmektedir.

DEMOKRASİ ORTAOKULU

Lefkoşa'nın kuzey bölgesinde bulunan Demokrasi Ortaokulu Türk eğitim kurumlarından biridir. L plana sahiptir. Okulun ön ve arka bahçesi çeşitli ağaçlar dikilerek düzenlenmiştir. Fen odası, resim-iş dersliği, bilgisayar odası ve sınıflardan oluşmaktadır. Dış duvarlar beyaz renkle boyanmıştır. Resim 74'te kapı ve pencereler kahverengi olduğu görülmektedir. Okulun arka bahçesinde öğrencilerin oturabilecekleri banklar bulunmaktadır.

Resim:74

Okulun ön bahçesinde öğrencilerin dans etkinliklerinin yapıldığı geniş bir alan bulunmaktadır. Okul üç katlıdır. Birinci kat; idari bölüm, ikinci ve üçüncü katta derslikler bulunmaktadır.

Resim:75

Resim:76

Resim 76’da görülen koridorlar mavi renkle boyanmıştır.

Resim:77

Resim 77’de görüldüğü gibi bol ışık alan Demokrasi Ortaokulu’nun sınıfları da oldukça geniştir.

Resim:78

Resim 78’de görülen resim-iş odası geniştir. Resim 79’da görüldüğü gibi öğrenci ve öğretmenlerin malzemeleri koyabilecekleri dolaplar mevcuttur.

Resim:79

Resim 80’de görüldüğü gibi öğrenci çalışmaları panolara asılarak sergilenmektedir.

Resim:80

4.2.1. Alt Probleme Ait Bulgular

Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında verilen plastik sanatlar eğitiminde kullanılan derslikler ve okulların mimari özellikler açısından farklılıkları nelerdir?

4.2.2 Kıbrıs'ta Eğitim Veren Rum Okullarının Mimari ve Sanat Dersliklerine Ait Bulgular ve Yorumlar

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Plastik sanat eğitimi incelenirken bina, personel, araç-gereç, öğrenci faktörü, öğretmenlerin eğitim durumu, plastik sanat eğitimi veren dersliklerin durumu, öğretim programları, bakanlık ve okul

yönetimlerinin plastik sanat eğitime ayırdıkları bütçeler alt yapı incelemesinde kaynaklık etmektedir.

Altyapılarının inceleneceği ilköğretim ve ortaöğretim kurumları; Araştırma kapsamında ele alınacak Rum ilköğretim okullarının isimleri; High Gate İlkokulu, The Falcon İlkokulu, Özel Limasol American Akademisi İlkokulu'dur. ([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

Rum Orta öğretim okullarının isimleri ise; Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu, High Gate Ortaokulu, İngiliz Okulu(orta ve lise), The G C Schools of Careers ,Falcon Ortaokulu, Archangelos Gymnasium'dur. ([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

4.2.1.Okulların mimarisi

Okulların dış mimarisi, iç mimarisi, bahçe düzeni plastik sanat eğitiminin etkililiği üzerine fikir vermektedir. Dış cephe, kapılar ve pencerelerin renkleri estetik beğeni düzeyini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında incelenen Rum okulları ile ilgili bilgiler bizzat kendimin giderek gözlemlerimden, öğretmenlere sorduğum anket sorularından elde edilmiştir. Okulların isimleri aşağıda belirtmiş olduğum internet sitelerinden bulunarak inceleme okulları seçilmiştir.

Mimarisinin İnceleneceği Rum İlköğretim Kurumları

High Gate İlkokulu, The Falcon İlkokulu, Özel Limasol American Akademisi İlkokulu'dur. ([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

HIGH GATE İLKOKULU

Resim:81

Resim 81’de High Gate İlkokulu bizzat kendi tarafımdan fotoğraflanmıştır. High Gate İlkokulu Kıbrıs Rum eğitim kurumlarından olup Kıbrıs’ın Güney Lefkoşa bölgesinde bulunmaktadır. Müzik odası, bilgisayar odası, tiyatro salonu, fen odası, tenis, basketbol sahası ve sınıflardan oluşmuş bir okuldur. Okul Müdürü ile yaptığım görüşme sonucunda üç dilde eğitim vermeyi hedefleyen bir okul olduğu öğrenilmiştir. Bu diller Türkçe, Rumca ve İngilizcedir. Resim 82’de tiyatro salonunda öğrenciler bir etkinlik esnasında görülmektedirler.

Resim: 82

Resim: 83

Resim:84

Resim 84’te Fen odasında deneyler yapılmaktadır. Öğrencileri gruplandırarak çalışmalar sürdürülmektedir.

Resim:85

Resim 85’teki spor alanı ile öğrenciler birçok aktivite göstermektedir.

Resim:86

Resim 86’da görülen sınıf küçük kare planlıdır. Her sınıfta en fazla on iki öğrenci eğitim görmektedir. Duvarlar açık mavi, pencereler ise koyu mavi ile boyanmıştır. High Gate İlkokulu iki katlıdır. Resim 87’de üst kattaki sınıflar ve idari bölüm yer almaktadır.

Resim: 87

Resim:88

Resim 88 ve 89’da alt katta ise müzik odası, bilgisayar odası ve hem öğretmenlere hem de öğrencilere yönelik kütüphane bulunmaktadır.

Resim:89

Resim:90

Resim 90’da High Gate İlkokulu’nu ortaokul kısmına bağlayan yan bahçe ise oyun alanı olarak düzenlenmiştir.

FALCON İLKOKULU

Resim:91

Resim 91’de görülen Falcon İlkokulu kendi tarafımdan gidilip fotoğraflanmıştır. Falcon İlkokulu, Kıbrıs Rum eğitim kurumlarından biri olup

Güney Lefkoşa'dadır. Ortaokulu ile birlikte düzenlenmiştir. Yüzme havuzu, koşu stadı bulunmaktadır. Okulun etrafı yeşil bir alan ve çam ağaçları ile çevrilidir.

Resim: 92

Resim 93'te Falcon İlkokulu bazı öğrenciler öğretmenleri ile birlikte fotoğraflanmıştır.

Resim:93

Resim:94

Resim 94’te görüldüğü gibi okul iki katlıdır. Alt katta girişte danışma, öğrenci kafeteryası ve sanat eğitimi stüdyoları vardır. Resim 95’te okulun girişi görülmektedir.

Resim:95

ÖZEL LİMASSOL AMERİKAN AKADEMİSİ İLKOKULU

Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu, Kıbrıs'ın Güneyinde Limasol'da bulunmaktadır. Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel okuludur. Okulun amacı Amerika ve İngiltere'de bulunan üniversiteler de öğretim görebilecek öğrenciler yetiştirmektir.

Resim:96

Okul da çoklu zeka uygulamaları önem taşımaktadır.

Resim:97

Resim 97 ve 98 'de görüldüğü gibi Fiziksel ve ruhsal gelişimi artırıcı uygulamalar yapılmaktadır.

Resim:98

Resim:99

Resim 99'da öğrencilerin okuyarak kendilerinin geliştirmeleri için bir kütüphane düzenlenmiştir. Kütüphane duvarları turuncu renkte boyanmıştır.

Resim: 100

Sınıflar dikdörtgen planlıdır. Resim 100’de görüldüğü gibi her sınıfta bir bilgisayar bulunmakta, pencereler gri duvarlar beyaz renktedir.

Resim:101

Resim 101’de görüldüğü gibi yıl içerisinde sürekli olarak öğrencilerin yapmış oldukları projeler okulun koridorlarında bulunan panolarda sergilenmektedir

Resim: 102

Resim 102’de başka bir sınıf içi ders esnasında görüntülenmiştir.

Resim:103

Okulun müzik odası da turuncu renge boyanmıştır. Resim 103’te okulun koro ve orkestra görülmektedir.

Mimarisinin İnceleneceği Rum Ortaöğretim Kurumları

Rum Orta öğretim okullarının isimleri ise; Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu, High Gate Ortaokulu, İngiliz okulu(orta ve lise), Falcon Ortaokulu, The G.C.Schools of Careers, Archangelos Makarios Teknik Gymnasium'dur. (www.cyprusschools.edu.cy)

HIGH GATE ORTAOKULU

High Gate Ortaokulu bizzat kendi tarafımdan görüntülenmiştir. High Gate Ortaokulu Kıbrıs Rum eğitim kurumlarından olup Kıbrıs'ın Güney Lefkoşa bölgesinde bulunmaktadır. Üç katlıdır. Giriş katta öğrenci kantini, depo ve idare bölüm bulunmaktadır. İkinci katta fen odası, resim odası, iş teknik ve tasarım odası ve sınıflar bulunmaktadır. En üst üçüncü katta ise müzik odası, bilgisayar odası ve sınıflar bulunmaktadır.

Resim:104

Resim 104'te İş Teknik ve Tasarımı yapılan derslik görülmektedir. İş teknik ve tasarım odasında çeşitli konularda projeler yıl içerisinde tasarlanmaktadır.

Resim:105

Resim 105'te Üç boyutlu denge çalışmaları görülmektedir. Öğrencilerin malzemelerini koyacakları dolaplar bulunmaktadır. Öğrenci çalışmaları resim odası içerisindeki panolarda sergilenmektedir.

Resim:106

Resim 106'da resim odası ders esnasında görülmektedir.

Resim:107

Resim 107’de görünen Resim odasında bulunan spot ışıkları ile kurulan kompozisyon istenildiği gibi aydınlatılmaktadır.

Resim:108

Resim 108’de proje çalışmaları görülmektedir.

Resim:109

Resim 109’da görüldüğü gibi yıl içerisinde yapılan çalışmalar okulun içerisindeki koridorlarda bulunan panolarda sergilenmektedir.

Resim:110

Resim 110 ve 111’de öğrencilerin bir aylık sürelerle hazırladığı çalışmalardan örnekler görülmektedir.

Resim:111

Grup çalışmaları sergilenen eserler içinde en çok ağırlık verilenlerdir.

Resim:112

Resim 112’de görülen interaktif board’larla eğitimde teknolojiiden yararlanılmaktadır.

Resim:113

Resim 113’de her öğrencinin kendine ait dolabının bulunduğu alan bulunmaktadır.

Resim:114

Resim 114’de okul gezilerinden bir görüntü görülmektedir.

İNGİLİZ OKULU

Resim:115

İngiliz Okulu bizzat kendi tarafımdan fotoğraflanmıştır. İngiliz Okulu Güney Lefkoşa'da bulunan bir eğitim kurumudur. İngiliz dönemi 1901 tarihi okulun kuruluş tarihini göstermektedir. İngiliz mimari özelliği gösterir. Resim 115ve 116'da görülen okul kesme taş ve bol miktarda kemerden oluşmuştur.

Resim:116

U planı çizmektedir. Ortadaki alan bahçe için ayrılmıştır.

Resim:117

Okula daha sonraları L planlı yeni bir daha eklenmiştir.

Resim: 118

Resim 118’de sınıflardan bir görüntü bulunmaktadır.

Resim:119

Resim 119’da görüldüğü gibi okul eski mimari özelliğini korumaktadır.

Resim: 120

Okul eski yapı ve yeni yapının birleşmesi ile oldukça geniş alana yayılmaktadır. Resim 120’de yeni bina görülmektedir. Orta bahçe selvi ve palmiye ağaçları ile düzenlenmiştir.

Resim: 121

Resim:122

Resim 122’de okul koridorları resim ve üç boyutlu çalışmalar ile süslenmiştir.

Resim: 123

Resim:124

Resim 123 ve 124’te görüldüğü gibi her öğrencinin kendine ait sırası bulunmaktadır.

Resim:125

Öğrenciler malzemelerini sınıf dolaplarında muhafaza edebilmektedir.

Resim: 126

Resim 126’da görüldüğü gibi okul koridorları gri ve beyaz renkte boyanmıştır.

Resim:127

Resim 127’de okulun geniş bahçesinden bir görüntü yine karşımıza çıkmaktadır.

FALCON ORTAOKULU

Falcon Ortaokulu Kıbrıs’ta Güney Lefkoşa’da bulunan Rum eğitim kurumlarından biridir. Bahçe ağaçlandırılmıştır. Basketbol sahası bulunmaktadır. Bilgisayar odaları, fen odası bulunmaktadır.

Resim:128

Resim 128’de resmi geid töreninden öğrenciler görülmektedir. İlk ve orta ğretim aynı binada toplanmıştır. Sınıflar bütün öğrenciler için düşünülerek ayarlanmıştır.

ÖZEL LİMASOL AMERİKAN AKADEMİSİ ORTAOKULU

Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu Kıbrıs’ta Rum eğitim kurumlarından biri olup Limasol’da bulunmaktadır. Fen odası, bilgisayar odaları, basketbol sahası bulunmaktadır. Öğrenciler fen odası sıklıkla kullanarak derslerini görsel açıdan da zenginleştirmektedirler.

Resim:129

Resim 129’da öğrenciler fen odasında deney esnasında görülmektedirler.

Resim:130

Resim 130’da bilgisayar odasından her bilgiye teknolojik açıdan hızla ulaşılmaktadır.

Resim:131

Okulda spor aktivitesi de yürütülmektedir.

Resim:132

Okulun kendine ait koro ve orkestrası bulunmaktadır.

Resim:133

Halk dansları da gerçekleştirilen etkinlikler arasındadır.

Resim:134

Resim 134'te Plastik sanat eğitimi sanat eğitimi dersliklerinde yürütülmektedir. Her öğrencinin kendine ait bir dolabı bulunmaktadır.

THE G C SCHOOLS OF CAREERS

The G.C Schools Of Careers Kıbrıs Rum eğitim kurumlarından olup güney Kıbrıs'ta bulunmaktadır. Resim 135'te okulun girişi görülmektedir. Okulun fotoğrafları bizzat kendi tarafımdan çekilmiştir.

Resim:135

Üç katlı bir binadır. Giriş görkemli bir bahçe ile sizi karşılamaktadır.

Resim:136

Resim 136’da öğrencilerin oturup dinlenebileceği banklar yerleştirilmiştir.

Resim:137

Resim 137’de okul bahçesi görüntülenmiştir.

Resim:138

Resim 138’de okulun iç avlusu ve koridor görünmektedir.

Resim:139

Resim 139’da öğrenciler teneffüs esnasında görüntülenmiştir.

ARCHANGELOS MAKARIOS GYMNASIUM (TEKNİK OKUL)

Archangelos Makarios Gymnasium Kıbrıs Rum eğitim kurumlarından biridir. Kıbrıs’ta güney Lefkoşa Lagadanya bölgesinde bulunmaktadır. Okul iki katlıdır.

Resim:140

Resim 140’da görüldüğü gibi okulun girişi mavi parmaklıklarla çevrilidir. Ön bahçede çam ve palmyelerin olduğu mekan göze çarpmaktadır. İki katlıdır. Giriş katında sol taraf kafeterya ve öğretmenler odası, sağ tarafta ise iş teknik ve resim projeleri sergilenmektedir.

Resim:141

Resim 141’de görülen okulun bahçesinde tarım eğitimi yapılmaktadır.

Resim: 142

Resim 142’de okulun giriş kapısı görülmektedir.

Resim:143

Resim 143’de spor salonun dış cephesi sarı ve pembe renkle boyanmıştır.

Resim:144

Resim 144’de Alt kattan üst kata çıkılırken merdiven parmaklıkları da yine mavi renktedir. Üst katta sol tarafında fen odası, bilgisayar odası ve sınıflar bulunmaktadır.

Resim:145

Resim 145’de yine koridor duvarları mavi ve sarı renklerde dir.

Resim:146

Resim 146’da görüldüğü gibi okul dikdörtgen planlıdır. Orta avlu geniş bir alandır. Dış duvarlar mavi, sarı ve pembe renklerle boyanmıştır.

Resim:147

Resim 147’de görülen arka bahçede zeytin ağaçları ve otomobil park yeri bulunmaktadır.

Resim:148

Resim 148 ve 149’da görülen okulun dış çevresini kaplayan mavi parmakların yanlarını çam çit ile kaplamıştır.

Resim:149

2. Alt Problemin Anketlerine Dayalı Bulgular ve Yorumlar

İnceleme Okullarındaki Mimari Ve Plastik Sanatlar Dersliklerinin Uygunluk Dağılımları

Tablo 15.

Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun mudur?

SEÇENEKLER	f	%
EVET	8	66,67
HAYIR	4	33,33
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında ele alınan Türk okullarında mimari ve plastik sanatlar dersliklerinin eğitime uygunluğu % 66.67(n=8) uygun, %33.33 (n=4) uygun değildir.

Bunun sonucunda Plastik sanatlar eğitimi veren on iki Türk okulundan sekizi mimari ve plastik sanatlar derslikleri açısından eğitime uygun, dördü uygun değildir.

Tablo 16.
Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun mudur?

SEÇENEKLER	f	%
EVET	8	88,89
HAYIR	1	11,11
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum okullarının %88.89 (n=8) plastik sanatlar eğitimine uygun, %11.11 (n= 1) uygun değildir.

Bunun sonucunda araştırma kapsamında dokuz Rum okullundan sekizi mimari ve plastik sanatlar derslikleri olarak eğitime uygun, bir tanesi ise uygun değildir.

Araştırma kapsamında Türk okullarının sekizi mimari ve plastik sanatlar derslikleri dördü uygun değilken, Rum okullarında sekizi uygun biri uygun değildir.

**İnceleme okullarındaki Plastik Sanatlar Dersliklerinde Öğrenci Sayısının
Ders İçin Uygunluk Dağılımı**

Tablo 17.

**Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde
öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?**

SEÇENEK	f	%
EVET	5	41,67
HAYIR	7	58,33
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında on iki Türk okuldan %41.67 (n=5) plastik sanatlar dersliklerindeki öğrenci dersi gerçekleştirmeye uygun , % 58.33 (n=7) uygun değildir.

Tablo 18.

**Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki mimari ve plastik sanatlar derslikleri
eğitime uygun mudur?**

SEÇENEKLER	f	%
EVET	8	88,89
HAYIR	1	11,11
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamına alınan Rum okullarında mimari ve plastik sanatlar derslikleri eğitime %88. 89 (n=8) uygun , %11.11 (n=1) uygun değildir.

Araştırma kapsamındaki Türk okullarında beş okul uygun, yedi okul uygun değilken, Rum okullarında sekizi uygun, biri uygun değildir. Bunun sonucunda Rum okullarının plastik sanat derslikleri eğitime uygun, Türk okulları ise mimari olarak uygun, plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun değildir.

Tablo 19.

Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?

SEÇENEK	f	%
EVET	5	41,67
HAYIR	7	58,33
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında ele alınan Türk okullarında plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısının eğitimi gerçekleştirmeye uygunluğu % 41.67 (n=5) uygun, %58.33 (n=7) uygun değildir.

Tablo 20.

Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?

SEÇENEK	f	%
EVET	6	66,67
HAYIR	3	33,33
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum okullarında plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye %66.67 (n=6) uygun , %33.33 (n=3) uygun değildir.

Tablo 21.

Kıbrıs Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yeterli midir?

SEÇENEK	f	%
EVET	5	41.67
HAYIR	7	58.33
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamındaki Türk inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler %41.67 (n=5) yeterli , %58.33(n=7) yetersizdir.

Tablo 22.

Kıbrıs Rum inceleme okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yeterli midir?

SEÇENEK	f	%
EVET	8	88,89
HAYIR	1	11,11
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamındaki Rum okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler %88.89 (n=8) yeterli, %11.11 (n=1) yetersizdir.

Bunun sonucunda Türk okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç- gereçler yetersiz, Rum okullarında ise yeterlidir.

Tablo 23.

Kıbrıs Türk inceleme okullarında plastik sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik araç ve gereçler bulunmakta mıdır?

SEÇENEK	f	%
EVET	3	25
HAYIR	9	75
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında ele alınan Türk inceleme okullarında plastik sanatlar dersinde teknolojik araç- gereçler %25 (n=3) bulunmakta , %75 (n=9) bulunmamaktadır.

Tablo 24.

Kıbrıs Rum inceleme okullarında plastik sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik araç ve gereçler bulunmakta mıdır?

SEÇENEK	f	%
EVET	7	77,78
HAYIR	2	22,22
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamındaki Rum inceleme okullarındaki plastik sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik %77.78 (n=7) bulunmakta, %22.22 (n=2) bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamında Türk okullarda teknolojik araç ve gereçler bulunmamakta, Rum okullarda teknolojik araç-gereçler bulunmaktadır.

4.3.Alt Probleme Ait Ankete Dayalı Bulgular ve Yorumlar

Kıbrıs'ta Türk ve Rum plastik sanat eğitimcilerinin eğitim durumları, nitelik olarak farklılıkları ve ortak noktaları nelerdir?

4.3.1Kıbrıs'ta Eğitim veren Türk İnceleme Okullarındaki Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumu

Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumu da en az okulun mimari yapısı ve öğrenci durumu kadar etkili bir faktördür. Alan bilgisine sahip olmayan, kendini geliştirmeyen kişilerin ideal sanat eğitimi veremeyeceği şüphesizdir. Ne araç ve gereç bolluğu, ne uzmanlarca en iyi programlar, ne uygun çalışma ortamları ve ne de yeterli süre, hiçbiri iyi yetişmiş bir sanat eğitimcisinin yerini tutamaz (Kırıçoğlu, a.g.e, s:216)

Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumunun inceleneceği ilköğretim okulları

Gelibolu İlkokulu, Yalçın İlkokulu, Alsancak İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu, Doğu Akdeniz İlkokulu, Yakın Doğu İlkokulu, Lapta İlkokulu'dur.

GELİBOLU İLKOKULU

Gelibolu İlkokulu tek resim öğretmenine sahiptir. Resim öğretmeni olarak görev yapan öğretmen, Atatürk Öğretmen Akademisinden sınıf öğretmeni olarak mezun olmuştur. İlkokul öğretmenlerine belirli bir hizmet yılından sonra branş öğretmenliği yapma hakkının verilmesi ile resim öğretmenliğine geçmiştir. Yeterli plastik sanat eğitimi bilgisi olmadığını fakat ilgili olduğu için resim öğretmenliğine geçtiğini dile getirmiştir. Sanatla ilgili kişisel çalışmaları olmadığını ve sanatsal yayınları takip etmeği konusunda bilgi vermiştir.

YALÇIN İLKOKULU

Yalçın İlkokulu iki resim öğretmenine sahiptir. Resim öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlerin biri İngilizce bölümü öteki ise Müzik bölümü mezunudur. Öğretmenler plastik sanat eğitimi bilgilerinin yeterli olmadığını söylemekte fakat plastik sanatlar eğitimi ile ilgili yayınları takip ettiklerini açıklamaktadırlar.

ALSANCAK İLKOKULU

Alsancak İlkokulu'nun tek resim öğretmeni bulunmaktadır. Resim öğretmeni olarak görev yapan öğretmen, Atatürk Öğretmen Akademisinden sınıf öğretmeni olarak mezun olmuştur. İlköğretim de sınıf öğretmenliği, beden eğitimi öğretmenliği, müzik öğretmenliği yaptıktan sonra şu an resim öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Sanatla ilgili bireysel çalışmaları bulunmamaktadır. Fakat plastik sanat eğitimi ile ilgili yayınlanan kaynakları takip ettiğini söylemektedir.

ÇAĞLAYAN CUMHURİYET İLKOKULU

Çağlayan Cumhuriyet İlkokulunun bir resim öğretmeni vardır. Atatürk Öğretmen Akademisinden sınıf öğretmeni olarak mezun olmuştur. On beş yıl sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra, İlkokul öğretmenlerine belirli bir hizmet yılından sonra branş öğretmenliği yapma hakkının verilmesi ile resim öğretmenliğine geçmiştir.

ATATÜRK İLKOKULU

Atatürk İlkokulunun iki resim öğretmeni vardır. İki öğretmende Atatürk Öğretmen Akademisinden sınıf öğretmeni olarak mezun olmuştur. Sınıf öğretmenliğinden resim öğretmenliğine geçmişlerdir.

LAPTA İLKOKULU

Lapta İlkokulu'nun bir resim öğretmeni vardır. Açık Öğretim Fakültesi mezunu olan öğretmen resim öğretmenliği görevi yapmaktadır. Sanatsal çalışmasını kişisel olarak yürütmekte, plastik sanat eğitimi ile ilgili yayınları yakından takip ettiğini vurgulamaktadır.

DOĞU AKDENİZ İLKOKULU

Doğu Akdeniz İlkokulu biri resim, biri seramik öğretmeni olmak üzere iki plastik sanat eğitimcisi bulunmaktadır. Resim öğretmenliği görevini sürdüren öğretmen Gazi Üniversitesi Resim-İş öğretmenlerinden mezun olup aynı üniversitenin yüksek lisans programına devam etmektedir. Seramik öğretmeni ise Hacettepe Seramik Bölümünden mezundur. İki öğretmende sanatsal çalışmalarını bireysel olarak devam ettirmektedirler. Plastik sanat eğitimi ile ilgili yayınları yakından takip etmektedirler.

YAKIN DOĞU İLKOKULU

Yakın Doğu İlkokulu'nun dört resim öğretmeni vardır. Gazi Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Resim Öğretmenliği, Marmara Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu olup Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimlerinde Yüksek Lisans yapmakta ve diğer iki öğretmende Gazi Üniversitesi Resim İş Öğretmenliği mezunu olup aynı bölümde Yüksek Lisans programına devam etmektedir. Öğretmenlerin tümü plastik sanat eğitimi ile ilgili yayınları yakından takip etmektedir. Fakat öğretmenlerden sadece ikisi sanatsal çalışmalarda bulunmaktadır.

Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumunun inceleneceği ortaöğretim kurumları

Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Lapta Yavuzlar Lisesi, Değirmenlik Lisesi, , Demokrasi Ortaokulu'dur.

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

Lapta Yavuzlar Lisesi'nin iki resim, bir iş teknik olmak üzere üç plastik sanat eğitimcisi bulunmaktadır. Üç öğretmenden ikisi Resim-İş öğretmenliğinden, birisi ise sınıf öğretmenliğinden mezundur. Öğretmenlerden üçü de plastik sanat eğitimi ile ilgili olan yayınları sıklıkla olmasa da takip ettiklerini söylemektedirler.

DEĞİRMENLİK LİSESİ

Değirmenlik Lisesi'nin biri resim biri iş teknik olmak üzere iki plastik sanat eğitimci bulunmaktadır. Alanla ilgili bölümlerden mezun olmuşlardır. Resim öğretmeni plastik sanatla ilgili yayınları takip etmekte, iş teknik öğretmeni ise yayınları takip edemediğini söylemektedir.

LEFKOŞA ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ

Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde iki resim, bir resim-heykel, iki tane iş bilgisi ve olmak üzere toplam dört tane plastik sanat eğitmenisi bulunmaktadır.

4.3.1Alt Probleme Ait Ankete Dayalı Bulgular ve Yorumlar

4.3.2Kıbrıs'ta Eğitim Veren Rum İnceleme Okullarındaki Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Eğitim Durumları

4. 3. 2.Plastik sanatlar eğitimcilerinin eğitim durumu

Plastik sanat eğitimi verilirken, öğrencinin durumu, okulların mimari yapısı, aile faktörü ve müfredat programı ne denli önem taşıyorsa plastik sanat eğitimcilerinin eğitim durumları da etkilidir. Plastik sanat eğitimcilerinin eğitim durumları derken yalnızca mezun oldukları okullar değil, bireysel olarak yeni kaynakları takip durumları, resim çalışma alanları ve üretim sıklığı anket soruları bizzat kendi tarafımdan okullardaki eğitimcilere sorulmuştur.

Plastik Sanat Eğitimcilerinin Eğitim Durumlarının İnceleneceği İlköğretim Kurumları:

High Gate İlkokulu, The Falcon İlkokulu, Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu'dur.

([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_ which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

HIGH GATE İLKOKULU

High Gate İlkokulunda plastik sanatlar eğitimi sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Sınıf öğretmenleri ya Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri ya da Yunanistan'daki Üniversitelerdeki eğitim fakültelerinden birinde eğitim almış olmalıdır.

THE FALCON İLKOKULU

The Falcon İlkokulunda plastik sanatlar eğitimi sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Sınıf öğretmenleri ya Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri ya da Yunanistan'daki Üniversitelerdeki eğitim fakültelerinden birinde eğitim almış olmalıdır.

ÖZEL LİMASOL AMERİKAN AKADEMİSİ İLKOKULU

Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu Plastik Sanat eğitimcileri Amerika, İngiltere ve Yunanistan'da eğitim görmüşlerdir. Üç plastik sanat eğitimcisi vardır.

Plastik Sanat Eğitimcilerinin Eğitim Durumlarının İnceleneceği Ortaöğretim Kurumları:

Rum Orta öğretim okullarının isimleri ise; Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu, High Gate Ortaokulu, İngiliz okulu(orta ve lise) ,Falcon Ortaokulu, The G C Schools of Careers , Archangelos Makarios Teknik Gymnasium'dur.

([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_ which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

ÖZEL LİMASOL AMERİKAN AKADEMİSİ ORTAOKULU

Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu Plastik Sanat eğitimcileri Amerika, İngiltere ve Yunanistan’da eğitim görmüşlerdir. Üç plastik sanat eğitimcisi vardır.

HIGH GATE ORTAOKULU

High Gate Ortaokulunda iki Plastik Sanat Eğitimcisi bulunmaktadır. Bir tanesi İngiltere’nin Brighton Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinden mezun olmuştur. Kendine ait atölyesi bulunmaktadır ve çalışmalarını sürdürmektedir. Yedi yıllık öğretmendir. Üç yıldır High Gate Ortaokulunda görev yapmaktadır. Sanatsal yayınlara sıklıkla takip etmektedir. Öteki öğretmen Sanat ve teknoloji dersine girmektedir. İngiltere’den mezundur. Sanatsal yayınları takip etmektedir.

FALCON ORTAOKULU

Falcon Ortaokulunda bir Plastik Sanat Eğitimcisi bulunmaktadır. İngiltere’de eğitim görmüştür. Kendine ait atölyesi bulunmaktadır. Sanatsal yayınları sıklıkla takip etmektedir. Beş yıldır Falcon Ortaokul bölümünde eğitim vermektedir.

İNGİLİZ OKULU (ORTA VE LİSE)

İngiliz okulunda iki Plastik Sanat Eğitimcisi vardır. Bunlardan biri sanat ötekisi ise İş ve teknoloji tasarımı dersini yürütmektedir. İkisi de İngiltere üniversitelerinden mezundur. Sanat dersini veren plastik sanat eğitimcisinin kendine ait atölyesi bulunmaktadır. İki toplumlu sanat çalışmalarına aktif olarak katılmaktadır. İş ve teknoloji tasarımı dersini yürüten eğitimci ise sanatsal yayınları sıklıkla takip etmekle yetinmektedir.

THE G C SCHOOLS OF CAREERS

The G C Schools of Careers okulunda üç tane plastik sanat eğitimcisi bulunmaktadır. Bir tanesi on sekiz yıllık öğretmendir. Kendisi önce İngiltere’de mimarlık eğitimi almış. Daha sonra sanat eğitimi sertifikalı çalışmalara katılmıştır. Ötekiler Yunanistan ve İngiltere Güzel Sanatlar Fakültelerinden mezundurlar.

Sanatsal etkinlikleri ve yayınları sıklıkla takip etmektedirler. Karma ve kişisel sergilere katılmaktadırlar.

ARCHANGELOS MAKARİOS TEKNİK GYMNASİUM

Archangelos Makarios Teknik Gymnasium Okulunda bir tane plastik sanat eğitimcisi bulunmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinde Plastik Sanat Eğitimi bölümünden mezun olmuştur. Beş yıllık öğretmendir. Sanatsal yayınları takip etmektedir. Kendine ait atölyesi bulunmamaktadır.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Tablo 25.

Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Cinsiyet Durumları

SEÇENEK	f	%
ERKEK	10	43,48
KADIN	13	56,52
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına giren 23 öğretmenden % 43.48'i erkek (n=10), %56.52'si (n= 13) bayandır. Plastik sanatlar eğitimcilerinde bayan eğitimcilerin oranı erkeklere göre daha fazladır.

Tablo 26.
Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar
Eğitimcilerinin Cinsiyet Durumları

SEÇENEK	F	%
ERKEK	14	60,87
KADIN	9	39,13
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına giren yirmi üç öğretmenden % 60.87'si (n= 14) erkek, %39. 13'ü (n=9) bayandır. Plastik Sanatlar Eğitiminde erkek eğitimcilerin bayan eğitimcilere oranı daha yüksektir.

Bu iki tablo'dan yola çıkılırsa Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar Eğitimcilerinde bayan sayısı yüksek iken, Kıbrıs Rum Plastik Sanatlar Eğitimcilerinde erkek sayısı yüksektir.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Yaş Dağılımları

Tablo 27. Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin yaş durumları

SEÇENEK	f	%
23- 28	5	21,74
29-34	2	8,7
35-40	10	43,48
41 yaş ve üzeri	6	26,08
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına giren yirmi üç öğretmenden %21.74'ü (n=5) 23-28 yaş, %8,7'si (n=2) 29-34 yaş , %43.48'i (n=10) 35-40 yaş, %26.08'i (n=6) 41 yaş ve üzeridir. Bunun sonucunda 35-40 yaş arası öğretmenlerin yoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 2 8.
Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin yaş durumları

SEÇENEK	f	%
23- 28	1	4.35
29-34	5	21.73
35-40	10	43.48
41 yaş ve üzeri	7	30.44
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamında yer alan yirmi üç öğretmenden %4. 35'i (n=1) 23–28 yaş , %21. 73'ü (n=5) 29- 34 yaş, %43.48 (n=10) 35–40 yaş, %30.44 (n=7) 41 yaş ve üzeri'dir. Bunun sonucunda 35 -40 yaş arasında öğretmenler çoğunluğu oluşturmaktadır. İncelemeye alınan Kıbrıs Türk ve Rum kırk altı öğretmenin yaş ortalaması otuz beş- kırk yaş arasında ortaklık göstermektedir.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun oldukları Ülkelerin dağılımı

Tablo 29.
Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin mezun oldukları ülke durumları

SEÇENEK	f	%
AMERİKA	-	-
KIBRIS TÜRK	8	34,78
KIBRIS RUM	-	-
TÜRKİYE	15	65,22
İNGİLTERE	-	-
YUNANİSTAN	-	-
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına alınan yirmi üç öğretmenden % 34. 78 (n=8) Kıbrıs Türk, % 65.22 (n=15) Türkiye'den mezundur.

Tablo 30.
Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin
mezun oldukları ülke durumları

SEÇENEK	f	%
AMERİKA	2	8,7
KIBRIS TÜRK	-	-
KIBRIS RUM	8	34,79
TÜRKİYE	-	-
İNGİLTERE	7	30,43
YUNANİSTAN	6	26,08
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına alınan yirmi üç öğretmenden %8,7'si (n=2) Amerika, % 34. 79'u (n=8) Kıbrıs Rum , % 30.43'ü (n= 7) İngiltere, %26.08'i (n=6) Yunanistan'daki üniversitelerden mezun olmuştur. Bunun sonucunda Kıbrıs'tan mezun olan öğretmenlerin sayısı ağırlıktadır.

İncelemeye alınan Kıbrıs Türk ve Rum öğretmenlerden; Rum öğretmenlerin Kıbrıs'tan, Türk öğretmenlerin Türkiye'den mezun oldukları görülmektedir.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun Oldukları Programların Dağılımı

Tablo 31.

Kıbrıs Türk Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun Olduğu Program

SEÇENEK	f	%
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	7	30,43
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ	7	30,43
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	6	26,09
DİĞER	3	13,05
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamındaki Plastik sanatlar eğitimcilerinin mezun olduğu programlar ; %30.43 Resim-İş Öğretmenliği(n=7) , %30.43 Güzel Sanatlar Fakülteleri (n=7), %26.09 Sınıf Öğretmenliği (n=6),%13.05 diğer bölümlerden (n=3) dağılım göstermektedir.

Tablo 32.

Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Mezun Olduğu Program

SEÇENEK	f	%
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	6	26,08
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ	8	34,79
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	7	30,43
DİĞER	2	8,7
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına alınan Rum Plastik Sanatlar eğitimcilerinin mezun oldukları programlar %26.08 (n=6) Resim-İş öğretmenliği, % 34.79 (n=8) Güzel Sanatlar Fakültelerinden, %30.43 (n=7) Sınıf Öğretmenliği , %8,7 (n= 2) Diğer bölümlerden olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda Rum Plastik Sanatlar eğitimcileri Güzel Sanatlar ve Sınıf öğretmenliğinden mezuniyetleri yoğunluktadır.

Araştırma Kapsamındaki Türk ve Rum plastik sanatlar eğitimcilerinden Türk Plastik Sanatlar Eğitimcileri; Güzel Sanatlar ve Resim –İş Öğretmenliğinden mezun olanlar yoğun iken, Rum Plastik Sanatlar eğitimcileri Güzel Sanatlar ve Sınıf öğretmenliği bölümlerinden mezun olanlar ağırlıktadır.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Eğitim Öğretimdeki Hizmet Yılı Dağılımları

Tablo 33.

Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin hizmet yılları

SEÇENEK	f	%
1–5 YIL	8	34,79
6–11 YIL	10	43,47
11–16 YIL	4	17.40
16YIL VE ÜSTÜ	1	4,34
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamına alınan Türk plastik Sanatlar eğitimcilerinin eğitim öğretimdeki hizmet yılları; % 34,79 (n=8) 1–5 yıl arası, % 43,47 (n= 10) 6–11 yıl arası, %17.40 (n= 4) 11–16 yıl arası, %4,34 (n=1) 16 yıl ve üstüdür.

Bunun sonucunda 6–11 yıl arası hizmet yılı Kıbrıs Türk Plastik Sanatlar eğitimcilerinde yoğunluktadır.

Tablo 34.
Kıbrıs Rum Eğitim Kurumlarında Eğitim Veren Plastik Sanatlar
Eğitimcilerinin Hizmet Yılları

SEÇENEK	f	%
1–5 YIL	-	-
6–11 YIL	6	26,08
11- 16 YIL	9	39,13
16 YIL VE ÜSTÜ	8	34,79
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamında Rum Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin hizmet yılları 1–5 yıl arası hizmet yılı olan yok, 6–11 yıl arası % 26.08 (n=6), 11–16 Yıl Arası %39.13 (n= 9) , 16 Yıl ve üstü %34.79 (n=8) olarak öğrenilmiştir.

Bunun sonucunda diyebiliriz ki 11–16 Yıl arası hizmet veren Rum Plastik sanatlar eğitimcileri yoğunluktadır.

Araştırma kapsamında Türk eğitimciler 6–11 hizmet yılı yoğun iken, Rum Plastik Sanatlar eğitimcileri 11–16 yıl arası çoğunluk göstermektedir.

Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin Kendilerine ait Atölye durumları

Tablo 35.

Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölye durumları

SEÇENEK	f	%
EVET	11	47,83
HAYIR	12	52,17
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamında Türk Plastik Sanatlar eğitimcilerinin %47. 83 (n=11) kendilerine ait atölyesi bulunmakta, %52.17 (n= 12) kendilerine ait atölyesi bulunmamaktadır. Atölye olmayan öğretmenler çoğunluktadır.

Tablo 36.

Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölye durumları

SEÇENEK	f	%
EVET	9	39,13
HAYIR	14	60,87
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamındaki Rum plastik sanatlar eğitimcilerinin % 39.13(n= 9) kendilerine ait atölyesi olduğunu belirtmekte, % 60.87 (n=14) ise kendilerine ait

atölyelerinin olmadığını belirtmektedir. Bunun sonucunda atölyesi olmayan plastik sanatlar eğitimcileri çoğunluktadır.

Araştırma kapsamında Türk ve Rum Plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölyelerinin olmadığı ortak sonuç olarak tespit edilmiştir.

Plastik Sanatlar eğitimcilerinin Sanatsal Yayınları Takip Durum Dağılımları

Tablo 37.

Kıbrıs Türk eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumu

SEÇENEK	f	%
HAFTADA BİR	7	30,43
AYDA BİR	7	30,43
YILDA BİR	5	21,74
HİÇ	4	17,4
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamındaki Plastik Sanatlar eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumları; haftada bir edenler % 30,43 (n=7) , Ayda bir takip edenler % 30.43 (n=7),Yılda bir takip edenler % 21.74 (n=5) ve hiç takip etmeyenler %17,4 (n=4) tür.

Bunun sonucunda ayda ve haftada bir takip eden plastik sanatlar eğitimcileri çoğunluktadır.

Tablo 38.
Kıbrıs Rum eğitim kurumlarında eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin
sanatsal yayınları takip durumu

SEÇENEK	f	%
HAFTADA BİR	8	34,78
AYDA BİR	10	43,48
YILDA BİR	5	21,74
HİÇ	-	-
TOPLAM	23	100

Araştırma kapsamındaki Rum Plastik Sanatlar Eğitimcilerinin sanatsal yayınları takip durumları; Haftada bir % 34.78 (n=8) , Ayda bir % 43.48 (n=10), Yılda bir %21.74 (n=5) ,Hiç takip etmeyen olmadığı ortaya çıkmıştır.

Bunun sonucunda ayda bir takip edenlerin sayısı yoğunluktadır. Araştırmadaki plastik sanatlar eğitimcilerinden Türk eğitimciler ayda ve haftada bir takip ederken, Rum eğitimciler ayda bir sanatlar yayınları takip etmektedirler.

4.4.1Alt Probleme Ait Ankete Dayalı Bulgular ve Yorumlar

Kıbrıs 'ta Türk ve Rum Eğitim kurumlarında verilen plastik sanatlar eğitiminde öğrenciler açısından ortak noktalar ve farklılıklar var mıdır?

4.4.1 Kıbrıs'ta Eğitim Veren Türk İnceleme Okullarındaki Öğrenci Durumu

Plastik sanat eğitiminde öğrencinin durumu oldukça önem taşımaktadır. Sosyo ekonomik, kültürel, çevresel ve ailevi durum öğrenci üzerinde etkili faktörlerdir. Öğrenciyi tanımak eğitim sistemi içerisinde önemli bir noktadır.

Öğrenciyi tanımayan plastik sanat eğitimcisi onun iç dünyasına inemeyecek dolayısıyla da öğrencinin geniş ufuklara açılmasında ve yaratıcılığının gelişiminde etkili olamayacaktır.

Araştırmamızda öğrenci durumu başlığı altında inceleyeceğimiz durumlar her okulda toplam kaç öğrenci olduğu, sınıf başına ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları, öğrenci okul kıyafetleri, öğrencilerin ekonomik gelirleri ve plastik sanat eğitimine bakışları incelenecektir.

Öğrenci durumu

Plastik sanatlar eğitimi verilirken öğrenci faktörü çok önem taşımaktadır. Öğrencinin yetiştiği çevre, ekonomik durumu, ailesinin bakış açısı, genel eğitimi ve dolayısıyla plastik sanat eğitimini önemli ölçüde etkileyecektir.

Sadece yaratıcı ve ilgili öğrencilerle yürütülecek bir eğitim konumuna asla sokulmamalıdır. Yaratıcılık yalnızca üstün yetenekli öğrencileri ilgilendiren bir beceri değildir. Her öğrencinin kendine göre eğitilebilme sınırı vardır ve öğrenci özgür bırakılması ile ancak yaratıcı olabilecektir (Balamir: 2002:198)

Bu göz önünde tutularak plastik sanat eğitimi verilmelidir. Araştırmamızda öğrenci durumu başlığı altında inceleyeceğimiz durumlar her okulda toplam kaç öğrenci olduğu, sınıf başına ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları, öğrenci okul

kıyafetleri, öğrencilerin ekonomik gelirleri ve plastik sanat eğitimine bakışları sorulan anket soruları ile incelenecektir.

Öğrenci Durumunun İnceleneceği İlköğretim Kurumları

Gelibolu İlkokulu, Yalçın İlkokulu, Alsancak İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu, Doğu Akdeniz İlkokulu, Yakın Doğu İlkokulu, Lapta İlkokulu'dur (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı İlköğretim Dairesi Müdürlüğü 2004–2005 Öğretim Yılı Raporu).

GELİBOLU İLKOKULU

Gelibolu İlkokulu on adet sınıfı olan bir okuldur. Öğrenci sayısı toplam yüz ellidir. (1–3 ve 5. sınıflar 2 şube, 2 ve 4. sınıflar 1 şube'dir.) Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları orta ve düşük seviyededir. Memur ve işçi ailelerin çocuklarının bir kısmı Gelibolu İlkokulunda eğitim görmektedir.

YALÇIN İLKOKULU

Yalçın İlkokulu beş sınıftan ve 120 öğrenciden oluşan bir okuldur. Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyi düşüktür.

ALSANCAK İLKOKULU

Alsancak İlkokulu on iki sınıftan ve iki yüz elli iki öğrenciden oluşan bir okuldur. Memur ve işçi çocuklarının çoğunlukta olduğu bir eğitim kurumudur.

ATATÜRK İLKOKULU

Atatürk İlkokulu on yedi sınıftan ve beş yüz öğrenciden oluşmuş bir okuldur. Gelir düzeyi çok düşük öğrencilerin olduğu bir okuldur.

ÇAĞLAYAN CUMHURİYET İLKOKULU

Çağlayan Cumhuriyet İlkokulu sekiz sınıf ve yüz altmış üç öğrenciden oluşmuş ilkokullardan biridir. Ekonomik düzeyleri orta gelirli olan ailelerin çocukları eğitim görmektedir.

DOĞU AKDENİZ İLKOKULU

Doğu Akdeniz İlkokulu on iki sınıftan ve üç yüz öğrencisi olan okullardandır. Ekonomik düzeyleri orta ve yüksek düzeyde olan ailelerin çocukları eğitim görmektedir.

YAKIN DOĞU İLKOKULU

Yakın Doğu İlkokulu yirmi bir sınıf ve beş yüz öğrencisi olan okullardandır. Ekonomik düzeyleri orta ve yüksek düzeyde olan ailelerin çocukları eğitim görmektedir.

LAPTA İLKOKULU

Lapta İlkokulu on beş sınıftan ve dört yüz on sekiz öğrenciden oluşmuş bir okuldur. Düşük gelirli ve orta gelirli ailelerin çocuklarının eğitim gördüğü bir kurumdur.

Öğrenci Durumunun İnceleneceği Ortaöğretim Kurumları

Okulların isimleri; Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Lapta Yavuzlar Lisesi, Değirmenlik Lisesi, Atatürk Meslek Lisesi, Demokrasi Ortaokulu, Yakın Doğu Koleji, Doğu Akdeniz Koleji'dir.((Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Genel Ortaöğretim Dairesi Müdürlüğü 2004–2005 Öğretim Yılı Raporu).

LAPTA YAVUZLAR LİSESİ

Lapta Yavuzlar Lisesi yirmi beş sınıf ve altı yüz öğrenciye sahip olan bir orta eğitim kurumudur. Orta ve düşük gelirli ailelerin çocuklarının eğitim gördüğü bir kurumdur.

DEĞİRMENLİK LİSESİ

Değirmenlik Lisesi on yedi sınıf ve üç yüz seksen öğrenciye sahiptir. Gelir düzeyleri orta seviyede olan eğitim kurumlarından.

LEFKOŞA ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ

Lefkoşa Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi yedi sınıf ve doksan altı öğrenciden oluşmuş bir okuldur. Orta ve yüksek gelirli ailelerin çocukları bulunmaktadır.

DEMOKRASİ ORTAOKULU

Demokrasi Ortaokulu on bir sınıf ve üç yüz altmış altı öğrencisi olan bir okuldur. Gelir düzeyi düşük ve sorunlu ailelerin çocuklarının bulunduğu okullardan biridir.

4.4.2Alt Probleme Ait An kete Dayalı Bulgular ve Yorumlar

4. 4. 2. Kıbrıs'ta Eğitim Veren Rum İnceleme Okullarındaki Öğrenci Durumunun İnceleneceği İlköğretim Kurumları

High Gate İlkokulu, The Falcon İlkokulu, Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu'dur. ([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_which= 2\)](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

HIGH GATE İLKOKULU

High Gate İlkokul bölümünde altmış öğrenci bulunmaktadır. On öğretmeni bulunmaktadır. On sınıf, bir müzik odası, bir bilgisayar odası bulunmaktadır. Öğrencilerin ekonomik geliri orta düzeydedir. Öğrenci kıyafetleri mavi gömlek, gri pantolondur. Okulda Rum öğrenciler çoğunlukta olmak üzere beş türk öğrenci bulunmaktadır.

THE FALCON İLKOKULU

The Falcon İlkokulu bölümünde 70 öğrenci bulunmaktadır.15 öğretmen bulunmaktadır. Öğrencilerin ekonomik gelirleri karmadır. Okulda burs kazanan gelir düzeyi düşük öğrencilerde eğitim görmektedir. Öğrenci okul kıyafetleri açık mavi gömlek, koyu mavi etek ve pantolondur. Okulda farklı ülkelerden öğrenciler bulunmaktadır.

ÖZEL LİMASOL AMERİKAN AKADEMİSİ İLKOKULU

Özel Limasol Amerikan Akademisi İlkokulu bölümünde üç yüz öğrenci bulunmaktadır. Kırk öğretmen bulunmaktadır. Öğrencilerin ekonomik gelirleri yüksektir. Öğrenci okul kıyafetleri beyaz gömlek, lacivert hırka ve gri pantolon, etektir.

Öğrenci Durumunun İnceleneceği Ortaöğretim Kurumları

Rum Orta öğretim okullarının isimleri ise; Özel Limasol Amerikan Akademisi Ortaokulu, High Gate Ortaokulu, İngiliz okulu(orta ve lise) ,Falcon Ortaokulu, The G C Schools of Careers, Archangelos Makarios Teknik Gymnasium'dur. ([http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_ which= 2](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=2))

HIGH GATE ORTAOKULU

High Gate ortaokul bölümünde kırk öğrenci bulunmaktadır. Gelir orta düzeydedir. On öğretmen bulunmaktadır. On sınıf bulunmaktadır. Öğrenci okul kıyafetleri gri pantolon, mavi hırka ve beyaz gömlektir.

FALCON ORTAOKULU

Falcon Ortaokulu bölümünde üç yüz öğrenci bulunmaktadır. Farklı ülkelerden öğrencilere sahiptir. Gelir karma bir yapıdadır. Öğrenciler açık mavi etek ya da pantolon, beyaz gömlek ve lacivert ceket giymektedirler.

İNGİLİZ OKULU

İngiliz okulunun dokuz yüze yakın öğrencisi vardır. Bunlardan sekseni Türk, sekiz yüz yirmisi farklı ülkelerden ve Rumlardan oluşmaktadır. Seksen öğretmeninden kırk ikisi Türk'tür. Beyaz gömlek, gri pantolon okul kıyafetini oluşturmaktadır. Öğrencilerin ekonomik gelirleri karma bir yapı sergilemektedir.

THE G C SCHOOLS OF CAREERS

Dört yüz öğrencisi olan The G C Schools of Careers'in altmış öğretmeni bulunmaktadır. Gelir düzeyleri iyi olan ailelerin çocukları eğitim görmektedir. Okul kıyafetleri açık mavi gömlek ve gri renkte pantolondur.

ARCHANGELOS MAKARİOS TEKNİK GYMNASİUM

Her sınıfta on altı olmak üzere toplam yüz sekiz öğrencisi bulunmaktadır. Maddi geliri düşük ailelerin çocukları eğitim görmektedir. On beş öğretmeni bulunmaktadır. Okul kıyafetleri beyaz gömlek, gri pantolon, kış aylarında siyah hırkadır.

ÖZEL LİMASOL AMERİKAN AKADEMİSİ ORTAOKULU

Üç yüz öğrencisi bulunmaktadır. Gelir düzeyi yüksek ailelerin çocukları eğitim görmektedir. Kırk öğretmeni bulunmaktadır.

İnceleme Okullarındaki Öğrencilerin Ekonomik Dağılımları

Tablo 39.

İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk öğrencilerinin ekonomik durumları

SEÇENEK	f	%
YÜKSEK GELİRLİ	-	-
ORTA VE YÜKSEK GELİRLİ	3	25
ORTA VE DÜŞÜK GELİRLİ	4	33,3
ORTA GELİRLİ	2	16,7
DÜŞÜK GELİRLİ	3	25
KARMA	-	-
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamında incelenen on iki Türk okulundaki öğrenci ekonomik durumu yüksek gelirli bulunmamakta, orta ve yüksek gelirli %25 (n=3) , orta ve düşük gelirli %33,3 (n=4), orta gelirli %16.7 (n=2), düşük gelirli %25 (n=3) , karma gelirli öğrencilerin bulunduğu okul ise yoktur. Bunun sonucu öğrencilerin ekonomik durumlarının orta ve düşük gelirli olanların ağırlıkta olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 40.**İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin ekonomik durumları**

SEÇENEK	f	%
YÜKSEK GELİRLİ	3	33,34
ORTA VE YÜKSEK GELİRLİ	-	-
ORTA VE DÜŞÜK GELİRLİ	1	11,11
ORTA GELİRLİ	2	22,22
DÜŞÜK GELİRLİ	1	11,11
KARMA	2	22,22
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamına alınan dokuz Rum Okulundaki öğrencilerin ekonomik durumları ; %33.34 (n=3) yüksek gelirli, Orta ve yüksek gelire sahip öğrencilerin bulunduğu okul yok , % 11.11 (n=1) Orta ve Düşük gelirli öğrencilere sahip, %22.22 (n=2) Orta gelirli , %11.11 (n=1) düşük gelirli ve %22.22 (n=2) karma gelire sahip öğrencilerin bulunduğu okullardır.

Araştırma kapsamındaki Rum okullarında sonuç olarak yüksek gelire sahip öğrencilerin bulunduğu okullar ağırlıktadır.

Türk okullarındaki öğrencilerin ekonomik durumları orta ve düşük iken, Rum okullarında eğitim alan öğrencilerin ekonomik durumları yüksektir.

İnceleme okullarındaki öğrencilerin plastik sanatlar eğitimi için gerekli malzemeleri karşılama Dağılımları

Tablo 41.

İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk öğrencilerinin Plastik Sanatlar Eğitimi İçin Gerekli Malzeme edinimleri

SEÇENEK	f	%
ÖĞRENCİ	5	41,67
OKUL	2	16,66
OKUL VE ÖĞRENCİ	2	16,66
OKUL VE BAKANLIK	2	16,66
BAKANLIK	1	8,35
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamındaki Türk okullarındaki öğrencilerin plastik sanatlar eğitimi için gerekli malzeme edinimleri ; % 41.67 (n= 5) öğrenci tarafından, %16.66 (n=2) okul, % 16.66 (n=2) okul ve öğrenci tarafından, % 16.66 (n=2) okul ve bakanlık ve %8.35 (n=1) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Malzeme edinimi Türk okullarında çoğunluklu olarak öğrenci tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 42.
İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin Plastik Sanatlar Eğitimi İçin
Gerekli Malzeme edinimleri

SEÇENEK	f	%
ÖĞRENCİ	3	33,34
OKUL	3	33,33
OKUL VE ÖĞRENCİ	-	-
OKUL VE BAKANLIK	2	22,22
BAKANLIK	1	11,11
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamındaki dokuz Rum Okulundaki Plastik Sanatlar Eğitimi için gerekli malzemelerin %33.34 (n=3) öğrenciler tarafından, %33.33 (n=3) , okul ve öğrenci tarafında malzemenin karşılandığı okul bulunmamakta, %22.22 (n=2) okul ve bakanlık tarafından ve %11.11 (n=1) Bakanlık tarafından karşılanmaktadır. Bunun sonucunda plastik sanatlar için gerekli malzemeler Rum öğrenciler tarafından karşılanmaktadır.

Türk ve Rum okullarında Plastik Sanatlar eğitimi için gerekli malzemeler yoğun olarak okullardaki öğrencilerin kendileri tarafından karşılanmaktadır.

İnceleme Okullarındaki Öğrencilerin Plastik Sanatlar Eğitimine İlgili Dağılımları

Tablo 43

İnceleme okullarındaki Kıbrıs Türk Öğrencilerinin Plastik sanatlar eğitimine ilgileri

SEÇENEK	F	%
ÇOK YÜKSEK	1	8,33
YÜKSEK	4	33,33
ORTA	5	41,67
DÜŞÜK	2	16,67
TOPLAM	12	100

Araştırma kapsamındaki Türk okullarındaki öğrencilerin plastik sanatlar eğitimine ilgi düzeyleri %8.33 (n=1) çok yüksek, %33.33 (n=4) yüksek, %41.67 (n=5) orta , %16.67 (n=2) düşük olarak belirlenmiştir. Bunun sonucu olarak ele alınan okullarda plastik sanatlar eğitimine ilginin orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 44.
İnceleme okullarındaki Kıbrıs Rum öğrencilerinin
Plastik Sanatlar eğitimine ilgileri

SEÇENEK	F	%
ÇOK YÜKSEK	1	11,12
YÜKSEK	4	44,44
ORTA	4	44,44
DÜŞÜK	-	-
TOPLAM	9	100

Araştırma kapsamında ele alınan Rum öğrencilerin plastik sanatlar eğitimine ilgileri %11.12 (n=1) çok yüksek , %44.44 (n=4) yüksek , %44.44 (n=4) orta, ilgi düzeyi düşük olan okul ise bulunmamaktadır. Bu göstermektedir ki Rum okullarında bulunan öğrencilerin plastik sanatlar eğitimine ilgileri yüksek ve orta düzeydedir.

Araştırma kapsamında olan Türk okullarda plastik sanatlar eğitimindeki ilgi orta düzeyde iken, Rum okullarında orta ve yüksek olmak üzere dağılım göstermektedir.

4.5.1Alt Probleme Ait Ankete Dayalı Bulgular Ve Yorumlar

Kıbrıs'taki Türk ve Rum Eğitim Bakanlıklarının Plastik sanat eğitimine harcadıkları gelir ne kadardır?

4. 5. 1.Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığının Plastik Sanatlar Eğitimine Ayırdığı Bütçe

Resmi gazetenin 2005 yazında yayınladığı bütçe raporu incelenmiştir.2006 yılı içerisinde her bakanlık için ayrılan bütçe tutarları bu raporda sunulmuştur. Kıbrıs Türk Milli Eğitim Bakanlığı Plastik sanatlar eğitimine ayrı fon ayırmamıştır. Ancak genel harcamalar içerisinde yer alan dağılımlarda ilgili bölümün kapsamı içerisinde bütçe aşağıdaki planlarının geneli dikkate alınarak aktarılacaktır.(K.K.T.C Resmi Gazetesi 2005 Temmuz Sayısı)

İlköğretim dairesine temel maaşlar kapsamında ayrılan fon 44.574.565 ytl'dir. Bunların 41.161.267'si memur maaşları,104.538 ek kadro,15.266'sı ise özürlü memur maaşlarına harcanmaktadır. Tüketime yönelik malzeme alımlarına ise 1.006.735 Yeni Türk Lirası ayrılmıştır. Kırtasiye ve büro malzemesi alımları 583.335 yeni Türk lirasıdır. Yalnız kırtasiye alımları 300.000 yeni Türk Lirası'dır. Okul Bakım ve Onarım Giderleri ise 35.000 yeni Türk Lirası'dır.(K.K.T.C Resmi Gazetesi 2005 Temmuz Sayısı)

Ortaöğretim dairesine temel maaşlar kapsamında 43.493.692 yeni Türk lirası ayrılmıştır. Memur maaşları 46.954.747 yeni Türk lirasıdır. Ek kadro maaşları 213.522 yeni Türk Lirası, sözleşmeli personel 21.675 yeni Türk lirasıdır. Kırtasiye alımları ve büro malzemesi 542.735 yeni Türk Lirası bunlardan yalnız 80.000 yeni Türk Lirası Kırtasiye alımlarına düşmektedir. Okul bakım ve onarımına 30.000 yeni Türk lirası düşmektedir.(K.K.T.C Resmi Gazetesi 2005 Temmuz Sayısı)

Mesleki teknik öğretim dairesine temel maaşlar kapsamında 14.305.174 yeni Türk Lirası ayrılmıştır. Memur maaşları 14.086.464 Yeni Türk Lirası, kırtasiye ve büro malzemeleri alımlarına 10.300 yeni Türk Lirası düşmektedir. Bunlardan 8.000 Yeni Türk Lirası kırtasiye alımlarına düşmektedir. Okul bakım ve onarımı için ise 7.200 Yeni Türk Lirası harcanması için ayrılmıştır.(K.K.T.C Resmi Gazetesi 2005 Temmuz Sayısı)

4. 5. 2. Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığının Plastik Sanatlar Eğitimine Ayırdığı Bütçe

Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığı Plastik Sanatlar Eğitimine ayırdığı bütçe ayrı bir fon olarak belirtilmemiştir. Plastik Sanatlar Eğitimine harcanan bütçe Plastik Sanat Eğitimcilerinin maaşları, okullar için alınan malzemeler, yıl içerisinde plastik sanat eğitimi hakkında Kıbrıs Rum Milli Eğitim Bakanlığına ait yayınları kapsamaktadır.(Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Göreve yeni başlamış bir Plastik sanat eğitimcisinin aylık geliri 800 Kıbrıs Lirasına denk gelmektedir (1 Kıbrıs Lirası yaklaşık olarak 3 yeni Türk Lirası'na denk gelmektedir).(Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Öğretmen maaşları her yıl 40 Kıbrıs Lirası artar. En yüksek net öğretmen maaşı 1400 Kıbrıs Lirası'dır. En yüksek net Müdür Muavini maaşı 1420 Kıbrıs Lirası ve en yüksek net müdür maaşı ise 1630 Kıbrıs Lirası'dır. En yüksek maaştan emekli olan bir öğretmen 40.000 Kıbrıs Lirası ikramiye alır. (Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003)

Tablo 45.

Kıbrıs Türk milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmakta mıdır?

SEÇENEK	f	%
EVET	-	-
HAYIR	12	100
TOPLAM	12	100

Kıbrıs Türk milli eğitim bakanlığı Güzel Sanatlar müfettişinden alınan bilgiye göre bakanlığın plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 46.

Kıbrıs Rum milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmakta mıdır?

SEÇENEK	f	%
EVET	-	-
HAYIR	-	-
TOPLAM	9	100

Kıbrıs Rum Milli Eğitim bakanlığı yıllık mali raporlarından elde edilen bilgiye göre Plastik sanatlar eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmamaktadır.

Sonuç olarak Türk ve Rum Milli Eğitim Bakanlıkları plastik sanatlar eğitimi için özel bir bütçe ayırmamaktadırlar.

Tablo 47.

Kıbrıs Türk milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları hangi aralıklarla yayınlamaktadır?

SEÇENEK	f	%
AYDA BİR KEZ	-	-
ALTI AYDA BİR	-	-
YILDA BİR	1	100
HİÇ	-	-
TOPLAM	1	100

Araştırma kapsamında Türk Milli eğitim bakanlığının plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları sadece yılda bir yayınlandığı arşiv araştırmaları sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 48.

Kıbrıs Rum milli eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları hangi aralıklarla yayınlamaktadır?

SEÇENEK	f	%
AYDA BİR KEZ		
ALTI AYDA BİR		
YILDA BİR	1	100
HİÇ		
TOPLAM	1	100

Araştırma kapsamında Rum Milli eğitim bakanlığının plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları yılda bir yayınladığı Bakanlık arşivinden bulunmuştur.

Türk ve Rum Milli eğitim bakanlıklarının plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları yılda bir yayınladığı tespit edilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Araştırma kapsamında ele alınan Türk ve Rum Milli eğitim bakanlığına bağlı toplam 21 okulda, kırk altı öğretmene çeşitli sorular sorulup gözlemler yapılmıştır.

Okulların mimarisi, personel, araç –gereç, öğrenci durumu, milli eğitim bakanlıklarının Kıbrıs Plastik sanatlar eğitimine ayırdığı bütçeler gibi konularda çıkan sonuçlar şöyledir;

1.Kıbrıs'ta plastik sanatlar eğitimi veren Türk kurumlarında plastik sanatlar eğitimcilerinin cinsiyet durumları ele alındığında bayan eğitimciler ağırlıklı, Rum kurumlarında çalışan eğitimcilerin erkek ağırlıklı olduğu görülmektedir. Bu maddeyi Kıbrıs'ta Eğitim veren Türk ve Rum kurumlarının farklılığı olarak değerlendirilebilmekteyiz.

2. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk kurumlarında çalışan plastik sanat eğitimcilerinin 35 -40 yaş arasında, Rum plastik sanatlar eğitimciler ininde 35–40 yaş arasında yoğun olduğu görülmektedir.

İncelemeye alınan Kıbrıs Türk ve Rum kırk altı öğretmenin yaş ortalaması otuz beş- kırk yaş arasında ortaklık göstermektedir.

3. Kıbrıs'ta eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin; Rum eğitimcilerin Kıbrıs'tan, Türk öğretmenlerin Türkiye'den mezun oldukları görülmektedir.

Kıbrıs'ta eğitim veren Türk ve Rum eğitim kurumlarının plastik sanatlar eğitiminde altyapı farklılığı olarak bu maddeyi de gösterebilmekteyiz.

1. Kıbrıs'ta eğitim veren Plastik sanatlar eğitimcilerinden araştırma kapsamındaki Türk ve Rum plastik sanatlar eğitimcilerinden Türk Plastik Sanatlar Eğitimcileri; Güzel Sanatlar ve Resim –İş Öğretmenliğinden mezun olanlar yoğun iken, Rum Plastik Sanatlar eğitimcileri Güzel Sanatlar ve Sınıf öğretmenliği bölümlerinden mezun olanlar ağırlıktadır. Bu madde de farklılıklar arasında yerini almaktadır.

6. Kıbrıs'ta eğitim veren Plastik sanatlar eğitimcilerinin araştırma kapsamında Türklerin 6–11 hizmet yılı yoğun iken, Rum Plastik Sanatlar eğitimcilerinin 11–16 yıl arası çoğunluktadır. Sonuç olarak Kıbrıs'ta plastik sanatlar eğitiminde Türk ve Rum eğitimcileri araştırırken farklılıklar arasında yerini almıştır.

7. Kıbrıs'ta eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinin araştırma kapsamında Türk ve Rum Plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerine ait atölyesi olmayanların çoğunlukta olduğu ortak sonuç olarak tespit edilmiştir.

8. Kıbrıs'ta Eğitim veren plastik sanatlar eğitimcilerinden Türk eğitimciler sanatsal yayınları takip durumu ayda ve haftada bir iken, Rum eğitimciler ayda bir sanatsal yayınları takip etmektedirler. Böylece Türk ve Rum plastik sanatlar eğitimcileri arasında farklı bir nokta daha tespit edilmiştir.

9. Kıbrıs'ta Türk ve Rum eğitim kurumlarında Plastik sanatlar eğitimi alan öğrencilerin Türk okullarında olanların ekonomik durumları orta ve düşük iken, Rum okullarında eğitim alan öğrencilerin ekonomik durumları yüksektir. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar Eğitimi alan Türk ve Rum öğrencilerin ekonomik olarak farklı yapıda olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

10. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarındaki öğrencilerin

Plastik sanatlar dersleri için gerekli olan malzemeler yoğun olarak okullardaki öğrencilerin kendileri tarafından karşılanmaktadır. Bunun sonucunda Kıbrıs'ta eğitim alan Türk ve Rum öğrencilerin malzeme edinimleri ortak noktada buluşmaktadır.

11. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum eğitim kurumlarında plastik sanatlar eğitimine öğrencilerin ilgisi Türk okullarında orta düzeyde iken, Rum okullarında orta ve yüksek olmak üzere dağılım göstermektedir. Plastik sanatlar eğitimindeki altyapı farklılıkları arasına bu madde de eklenmektedir.

12. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarından araştırma kapsamında Türk okullarının sekizi mimari ve plastik sanatlar derslikleri dördü uygun değilken, Rum okullarında sekizi uygun biri uygun değildir. Bunun sonucu Rum okullarının plastik sanatlar eğitimi için mimari yapıları daha uygun bulunmuştur. Buda Türk ve Rum okullarının plastik sanatlar eğitimi açısından farklılıklarından birinin kanıtıdır.

13. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının mimari yapılarının eğitime uygunluğu araştırma kapsamındaki Türk okullarında beş okul uygun, yedi okul uygun değilken, Rum okullarında sekizi uygun, biri uygun değildir. Bunun sonucunda Rum okullarının plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun, Türk okulları ise mimari olarak uygun, plastik sanatlar derslikleri eğitime uygun değildir. Bu plastik sanatlar eğitiminin altyapı özellikleri bakımından Türk ve Rum okullarının bir birinden farklılığı ortaya çıkmaktadır.

14. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı olarak farklılık ve ortaklıkları araştırma kapsamındaki Rum okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yeterli, Türk okullarındaki plastik sanatlar eğitimi verilen dersliklerde kullanılan araç-gereçler yetersiz bulunmuştur.

15. Kıbrıs'ta Plastik Sanatlar Eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapısal ortaklık ve farklılıkları araştırılırken teknolojik araç-gereçlerin bulunması bakımında araştırma kapsamında Türk okullarda teknolojik araç ve gereçler bulunmadığı , Rum okullarda teknolojik araç-gereçler bulunduğu tespit edilmiştir..

16. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken plastik sanatlar eğitiminin yetenekli öğrencilere yönelik olduğu düşüncesi, araştırma kapsamında ele alınan Türk ve Rum okullarında eğitimi % yüz olumsuz etkilemektedir. Bu ortaklıklara örnektir.

17. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken araştırma kapsamında ele alınan Türk ve Rum inceleme okullarının her ikisinde de plastik sanatlar eğitimine ayrılan ders sürelerinin yeterli olmadığı düşünülmüştür.

18. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken araştırma kapsamında ele alınan Türk ve Rum inceleme okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredat programları modern eğitim sistemine uygun olmadığı iki programda da ortak sonuç olarak bulunmuştur.

19. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken araştırma kapsamında ele alınan Türk okullarında plastik sanatlar eğitimi müfredatında düş gücünü artırıcı çalışmalara orta derecede yer verildiği sonucu çıkarken, Rum okullarında bu oran yüksek ve orta derce olarak tespit edilmiştir.

20. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken araştırma kapsamında dokuz Rum okulunun tamamı her hafta farklı teknik ve gereç kullanımı eğitimi olumlu etkilemekte görüşü sonuç olarak çıkmıştır.

Araştırma kapsamında yer alan on iki Türk okulunda her hafta farklı teknik ve gereçlerin kullanımı eğitimi olumsuz etkiliyor görüşü sonuç olarak çıkmıştır.

21. Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken sonuç olarak Türk ve Rum Milli Eğitim Bakanlıkları plastik sanatlar eğitimi için özel bir bütçe ayırmamaktadırlar.

22. . Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum okullarının altyapı farklılık ve ortaklıkları incelenirken araştırma kapsamında Rum Milli eğitim bakanlığının plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları yılda bir yayınladığı Bakanlık arşivinden bulunmuştur.

Türk ve Rum Milli eğitim bakanlıklarının plastik sanatlar eğitimi ve sanatsal yayınları yılda bir yayınladığı tespit edilmiştir.

Tartışma

Kıbrıs'ta eğitim veren Türk ve Rum okullarının inceleme okullarından çıkan sonuçlar üste belirtildiği gibidir. Ama bu yoğun çalışma sonucunda plastik sanatlar eğitimini tartışmaya açmak, görülenlere kendi yorumumu katma isteği ile teze birde tartışma kısmı eklenmiştir.

Araştırmamı yürüttüğüm süre içerisinde Türk ve Rum okullarına giderek çeşitli gözlemler yapılmıştır. Bu gözlemlerde okulların mimarileri, bahçe düzenleri, Plastik sanat eğitimcilerinin mezuniyet ve sanatla ilgileri, müfredat programları ve ders süreleri dikkate alınmıştır.

Kıbrıs'ta Türk okullarında mimari yönünden araştırıldığında okulların konumu aydınlık, ışığı bol alan çoğunluğu yeni binalardan oluşmuştur. Fakat plastik sanatlar derslerine yeterince önem verilmemesi bunlar için hazırlanan mekânları etkilemiştir.

Sınıftan bozma resim atölyeleri kurgulanmış bu da sanat eğitimini olumsuz yönde etkilemiştir. Kıbrıs Türk Eğitim bakanlığının hazırlamış olduğu bir müfredat programı olmayışı ayrı bir sorun teşkil etmektedir.

Fakat özel okullarda plastik sanat eğitimcilerinin alan mezunlarının tercih edilişi devlet okullarını da olumlu etkilemiştir.

Kıbrıs'ta Türk Eğitim bakanlığının plastik sanatlar eğitimi için ayrı bir bütçe ayırmayışı ise başka sorunlardan biridir. Çeşitli ambargoların oluşu, özel kurumlarından da destek alınamayışı plastik sanatlarda olumsuz etkilerden biri olarak hüküm sürecektir.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin oluşu ise olumlu ve sanat bilincini yaptıkları etkinliklerle sürekli halka aşılama gayretindedir.

Kıbrıs'ta Rum eğitim kurumlarında ise mimari olarak eski yapıların ve loş mekânların seçilmesi gözden kaçınılmaz bir noktadır. Fakat plastik sanatlar dersliklerinin yaratıcılık ve sanat eğitime uygun ortamlar oluşu eğitimde kaliteyi yükselmiştir.

Müfredat programlarının Avrupa eğitim sistemi ile bağdaşık ve kendi kültürel değerlerini de içine katarak hazırladıkları plastik sanatlar müfredatı Kıbrıs Rum eğitimini etkilemektedir. Avrupa Birliğine üye oluşları çeşitli yerlerden aldıkları maddi kaynakları artırmaktadır. Kıbrıs Rum Eğitim bakanlığı plastik sanatlar eğitime özel bir bütçe ayırmamaktadır. Fakat alınan maddi yardımlar plastik sanatlar eğitimini de olumlu yönde geri dönmektedir.

Fakat Türk ve Rum eğitim kurumlarının iki sininde Plastik Sanatlar eğitimi ile ilgili yayın çıkarmayışı ve plastik sanatlar eğitimcilerinin kendilerini geliştirmelerini artırıcı çalışmalarda bulunmayışı önemli eksikliklerin başında gelemeye devam edecektir.

Umarım tezin sonrasında üzerinde durulan eksiklikler olumlu yönde geliştirilir. Çünkü sanat ve sanat eğitimi geçmişi, şimdiyi ve geleceği içine alan önemli gelişimlere ışık tutan alanlardandır. Önemi ve gerekliliği tartışılmaz bir boyuttur.

Öneriler

Kıbrıs'ta Plastik sanatlar eğitimi veren Türk ve Rum eğitim kurumlarında altyapı (araç-gereç, personel, öğrenci, okulların mimarisi, müfredat programları, ders süreleri) ortaklıkları ve farklılıkları konusunun yaptığım gözlem, anket gibi araştırma teknikleri kullanılarak yukarıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur;

1. Plastik sanatlar eğitimi veren eğitimcilerin plastik sanatlar eğitimi ile ilgili bölümlerden mezun sayısı artırılmalıdır. Alan bilgisi ve ilgisi artan öğretmenlerin eğitimi de daha sağlıklı olacaktır.
2. Plastik sanat eğitimcilerinin kişisel üretimlerini artırabilmeleri için atölye ortamlarının sağlanması ve var olanlarında desteklenmesi toplumun estetik bilinçlenme ve duyarlılığını dolaylı yoldan artıracaktır.
3. Her alanla ilgili bilimsel yayınlar eğitim kurumlarına M.E. B tarafından sürekli olarak gönderilerek çağdaş ve yeniliklere ayak uyduran eğitim ortamı yaratılmalıdır.
4. M. E. B Plastik Sanatlar Eğitimi için çok gerekli olan başlıca malzemeleri okullara eğitim-öğretim yılı başlangıcında göndererek eğitim eşitliğini sağlamalı ve ekonomik düzeyi düşük olan öğrencileri zor durumdan kurtarmalıdır.
5. Plastik sanatlar eğitimi için derslik özel olarak ayarlanmalı ve masa, sandalye, dolap eksiksiz olmalıdır. Su muslukları sanat eğitimi dersliklerine özel olarak yaptırılmalıdır.
6. Müfredat programları yeni baştan düzenlenmeli, kültürel konular artırılmalıdır.
7. Plastik Sanatlar eğitimi için ayrılan ders süreleri artırılmalıdır.
8. Plastik Sanatlar eğitimcilerine yönelik seminerler, konferanslar artırılmalı ve süreklilik haline getirilmelidir.
9. Plastik Sanatlar ile ilgili sanatsal yayınlar artırılmalıdır.
10. M.E. B sanatsal yayınlar yapmalıdır.
11. M.E. B Plastik Sanatlar ile ilgili özel bir bütçe ayırmalı ve bunu eğitim kurumlarına eşit olarak dağıtmalıdır.

KAYNAKÇA

AYTEKİN, Halil.(1993) **K.K.T.C Eğitim Sisteminde Yapısal Dönüşüm**, Lefkoşa

BALAMİR, Bünyamin. (2002). **Öğretmen Yetiştirmede Atölye Eğitimi**, Sanat Eğitimi Sempozyumu , Ankara.

BEHÇET, Hasan. (1969) **Kıbrıs Türk Maarif Tarihi**

BUYURGAN, Serap, BUYURGAN, Ufuk. (2001) . **Sanat Eğitimi ve Öğretimi**,., Dersal Yayıncılık ,Ankara.

BÜYÜKİŞLEYEN, Zahit, (1977) .**Sanat ve İş Eğitimi Metodu**, Yay-Kur Yayınları, Ankara

CİCİOĞLU, Hasan. (1984) **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Eğitim**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi. Ankara

ÇETİN, Turhan .(2002) Sanat Eğitimi Sempozyumu. Ankara.

DENİZ, Celal. (2004)**Öğretmenlerin Resim Eğitiminin Sorunlarına Yaklaşımları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Lefkoşa

DEWEY, John. (1939) **Türkiye Maarifi Hakkında Rapor**, Maarif Basımevi, İstanbul

FERIDUN, Hüsnü. (2001) **Kıbrıs Türk Eğitiminin Tarihçesi**

Genel Ortaöğretim Dairesi Yasası,(1989)

Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası (2000) **Kıbrıs'ta 2000'li Yılların Eğitim Modeli**, Lefkoşa

KIRIŞOĞLU, Tekin Olcay. (1986) **Sanatta Eğitim**, Pegem Yayıncılık, Ankara

K.T.M.E. B 2005 Yıllık Raporu, Lefkoşa

IRKAD, Ulus. (1997) **Kıbrıs Türk Eğitiminde Tarihsel Gelişmeler**, Lefkoşa

İlköğretim Okulları Resim-İş Dersi Öğretim Programı, Milli Eğitim Yayınları (1992): Ankara,

İLKÖĞRETİM OKULU RESİM-İŞ DERSİ PROGRAMI 6.7.8. SINIF. (2000)
M.E. B. Yayınları

K.M.E. B YASASI. (1986) Lefkoşa

ÖZBUDUN, Haldun, (1995) **İlköğretim Okullarında Resim-İş Dersi Günlük Plan Uygulamaları**, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

READ, Herbart. (1976); **Sanatın Anlamı**,(Çev:G.İnal,N.Asgari), İş Bankası Kültür Yayınları ,Ankara

Resim Dersi Programı 9.10.11. Sınıf (1998) M.E.B Yayınları ,Ankara

UÇAN, Ali, **Türkiye’de Çağdaş Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Yapılanmalar**, Ankara. Sanat Eğitimi Sempozyumu,2002

(www.mebnet.net)15.09.2005

[http :// www.cyprus- net. com/ browse/61 / schools/ pg_ which= 215](http://www.cyprus-net.com/browse/61/schools/pg_which=215).09.2005

Department of Statistics and Research, Ministry of Finance, Statistics of Education, School Year 1995/96: Report 28, School Year 1996/97: Report 29, School Year 1997/98: Report 30

IIEP / Prg. GC/ 97,2, **Appraisal Study on the Cyprus Education System**, UNESCO 1997

Ministry of Education and Culture, Annual Report, 1997, 1998, 1999

Ministry of Education and Culture, Development of Education 1996–98, National Report of Cyprus, Nicosia 1998
SOTERİOS Pavlou, OELMEK, Unified legislation on Education , Nicosia 1999

Planning Brueau, Strategic Plan 1994/ 98, 1999/2003

SAN, İnci. (1985) **Sanat ve Eğitim** ,A.Ü.E.B.F . YAY.No:151 Ankara

SAN, İnci. (1987) **Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Ankara

SÖNMEZ, Veysel. (2001). **Program Geliştirmede Öğretmenin El Kitabı**, Anı Yayıncılık. Ankara

TEPECİK, Adnan.(2002). **Grafik Sanatlar tarih- tasarım-teknoloji**, Detay Yayınları Ankara

TUNCAY, Kenan (2005). **Yarın Dergisi**, Sayı 2.K.T.Ö. S Yayınları Lefkoşa

TURANÎ, Adnan (1998); **Sanat Terimleri Sözlüğü, Remzi** Kitabevi. 7.Basım, İstanbul

YAZGIN, Yücel. (1998) **Resim-İş Eğitimi Yöntemi**, Lefkoşa

YEŞİLYAPRAK, Binnur. (2004); **Eğitimde Rehberlik Hizmetleri**, Nobel Yayın Dağıtım. Ankara

EK 1

KIBRIS'TA BULUNAN TÜRK VE RUM EĞİTİM KURUMLARINDA PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİNİN ALT YAPI (BİNA, PERSONEL VE ARAÇ GEREÇ) İNCELENMESİ ORTAK NOKTALAR VE FARKLILIKLAR ANKETİ

Açıklama: Bu anket Kıbrıs'ta bulunan Türk ve Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanat Eğitiminin alt yapı (bina, personel ve araç gereç) incelemeleri ortak noktalar ve farklılıkların tespit edilmesinde yarar sağlama adına yapılan Yüksek lisans tezi için düzenlenmiştir. Plastik sanatlar eğitiminde Kıbrıs'ta bulunan Türk ve Rum eğitim kurumları hakkında bilinçlendirme amacıyla yapılmıştır. Cevaplarınızın her hakkı saklı tutulup, hiçbir şekilde aleyhinize kullanılmayacaktır. Lütfen en doğru şekilde cevaplayınız. İlgili kutucuklar işaretleyiniz veya boş yerleri doldurunuz. Teşekkür ederiz.

ANKETÖRÜN ADI:

ANKET TARİHİ:

**İNCELEME OKULLARINDAKİ PLASTİK SANATLAR EĞİTİMCİLERİNE
YÖNELİK SORULAR:**

1. Plastik Sanat eğitimcilerinin cinsiyetleri nedir?

☐ Erkek

☐ Kadın

2. Plastik Sanat eğitimcilerinin yaşları nasıl dağılmıştır?

☐ 23- 28

☐ 29- 34

☐ 35- 40

☐ 41 yaş ve üzeri

3. Plastik Sanat eğitimcilerinin mezun olduğu ülke hangisidir?

☐ Yunanistan

☐ Türkiye

☐ Amerika

☐ Kıbrıs Türk

☐ Kıbrıs Rum

☐ İngiltere

4. Plastik sanat eğitimcilerinin mezun olduğu program nedir?

☐ Resim- İş Öğretmenliği

☐ Güzel Sanatlar Fakülteleri

☐ Sınıf Öğretmenliği

☐ Diğer

5. Plastik Sanatlar Eğitimcisinin mesleğinde geçirmiş olduğu hizmet yılı ne kadardır?

☐ 1- 5 yıl

☐ 6 – 11 yıl

☐ 11- 16 yıl

☐ 16 yıl ve üstü

6. Plastik Sanatlar Eğitimcisinin kendine ait atölyesi var mıdır?

☐ Evet

☐ Hayır

7. Sanatsal Yayınları hangi sıklıkla takip etmektedir?

☐ Haftada bir

☐ Ayda bir

☐ Yılda bir

☐ Hiç

İnceleme Okullarındaki Öğrencilerin Ekonomik ve Plastik Sanatlar Eğitime karşı

İlgilerine yönelik sorular

1. Okul genelinde öğrencilerin ekonomik düzeyleri nasıldır?

☐ Yüksek gelirli

☐ Orta ve Yüksek Gelirli

☐ Orta ve Düşük Gelirli

☐ Orta gelirli

☐ Düşük Gelirli

☐ Karma

2. Öğrenciler Plastik Sanatlar Eğitimi için gerekli malzemeleri nasıl edinmektedirler?

- ☐ Öğrenciler tarafından karşılanmakta
- ☐ Okul tarafından karşılanmakta
- ☐ Okul ve öğrenciler tarafından karşılanmakta
- ☐ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanmakta
- ☐ Milli Eğitim Bakanlığı ve Okul tarafından karşılanmakta

3. Öğrencilerin Plastik Sanatlar eğitimine karşı ilgileri hangi düzeydedir?

- ☐ Çok Yüksek   ☐ Yüksek   ☐ Orta   ☐ Düşük

İNCELENEN OKULLARDAKİ PLASTİK SANATLAR DERSLİKLERİNİN VE OKULUN MİMARİ DURUMUNA YÖNELİK SORULAR

1. Plastik Sanatlar Eğitiminde kullanılan dersliklerin durumu eğitim uygun mudur?

- ☐ Evet   ☐ Hayır

2. Plastik Sanatlar Eğitimi verilen dersliklerde öğrenci sayısı dersi gerçekleştirmeye uygun mudur?

- ☐ Evet   ☐ Hayır

3. Plastik Sanatlar derslerinde kullanılan araç-gereçler yeterli midir?

( ) Evet

( ) Hayır

4. Okullarda Plastik Sanatlar dersinde kullanılmak üzere teknolojik araç ve gereçler bulunmakta mıdır?

( ) Evet

( ) Hayır

PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİ DERS SÜRELERİ VE MÜFREDAT PROGRAMLARI

1. Plastik Sanatlar Eğitimi yetenekli öğrencilere yönelik bir ders olduğu düşüncesi eğitimi olumsuz etkilemekte midir?

( ) Evet

( ) Hayır

2. Plastik Sanatlar eğitimine ayrılan ders süreleri yeterli midir?

( ) Evet

( ) Hayır

3. Plastik Sanatlar Eğitimi müfredat programı modern eğitim sistemine uygun mudur?

( ) Evet

( ) Hayır

4. Plastik Sanatlar Eğitimi Müfredat Programında öğrencilerin düş gücünü artırıcı çalışmalar ne kadar bulunmaktadır?

☐ Çok ☐ Orta ☐ Biraz ☐ Hiç

5. Plastik Sanatlar Eğitiminde her hafta farklı teknik ve gereç kullanımı eğitimi nasıl etkilemektedir?

☐ Olumlu ☐ Olumsuz

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ PLASTİK SANATLAR EĞİTİMİNE AYIRDIĞI BÜTÇE

1. Milli Eğitim Bakanlığı Plastik Sanatlar Eğitimine özel olarak bir bütçe ayırmakta mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır

2. Milli Eğitim Bakanlığı Plastik Sanatlar Eğitimi ve sanatsal yayınları hangi aralıklarla yayınlamaktadır?

☐ Ayda bir kez ☐ Altı ayda bir ☐ Yılda bir ☐ Hiç

EK-2

**REPUBLIC OF CYPRUS
MINISTRY OF EDUCATION
PRIMARY EDUCATION OFFICE**

My name is İpek DENİZLİ. Currently I am enrolled in the Master Programme of the Faculty of Fine Arts at Gazi University, in Ankara, Turkey. My thesis subject is the study of the infrastructure in Visual Arts (ceramic, art, sculpture) Teaching in the educational institutions of Cyprus (both Turkish and Greek): Common points and Differences.

I'm writing to ask for the permission of your Ministry in order to conduct the necessary research (taking photographs, making interviews etc.) at fifteen primary schools under your administration.

Yours Sincerely

P.S: The aforementioned project is carried out strictly for academic purposes only. A copy of the thesis will be presented to your Ministry upon completion.

E-mail : ipek_denizli@yahoo.com

EK-3

**REPUBLIC OF CYPRUS
MINISTRY OF EDUCATION
SECONDARY EDUCATION OFFICE**

My name is İpek DENİZLİ. Currently I am enrolled in the Master Programme of the Faculty of Fine Arts at Gazi University, in Ankara, Turkey. My thesis subject is the study of the infrastructure in Visual Arts (ceramic, art, sculpture) Teaching in the educational institutions of Cyprus (both Turkish and Greek): Common points and Differences.

I'm writing to ask for the permission of your Ministry in order to conduct the necessary research (taking photographs, making interviews etc.) at fifteen secondary schools under your administration.

Yours Sincerely

P.S: The aforementioned project is carried out strictly for academic purposes only. A copy of the thesis will be presented to your Ministry upon completion.

E-mail : ipek_denizli@yahoo.com

EK-4

REPUBLIC OF CYPRUS
MINISTRY OF EDUCATION
HIGH EDUCATION OFFICE

My name is İpek DENİZLİ. Currently I am enrolled in the Master Programme of the Faculty of Fine Arts at Gazi University, in Ankara, Turkey. My thesis subject is the study of the infrastructure in Visual Arts (ceramic, art, sculpture) Teaching in the educational institutions of Cyprus (both Turkish and Greek): Common points and Differences.

I'm writing to ask for the permission of your Ministry in order to conduct the necessary research (taking photographs, making interviews etc.) at fifteen high schools under your administration.

Yours Sincerely

P.S: The aforementioned project is carried out strictly for academic purposes only. A copy of the thesis will be presented to your Ministry upon completion.

E-mail : ipek_denizli@yahoo.com

EK-5

K.K.T.C
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİNE

Ben Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim İş Öğretmenliği Bölümü Yüksek Lisans Programında tez aşamasında olan İPEK DENİZLİ'YİM. Tez konusu “ Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanat Eğitiminin Alt Yapı Olarak İncelenmesi: Ortak Noktalar Ve Farklılıklar” olarak belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı birçok ilköğretim okulunda yapacağım araştırmalar için gerekli izinlerin verilmesini arz eder, bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla
İPEK DENİZLİ

ADRES

Şht. Gazeteci Hasan Tahsin Cad. Hacıali Sitesi 2 C Bl

No:69/D7 Ortaköy- Lefkoşa

Tel:2233924 Gsm:0537 767 72 25

EK-6

K.K.T.C
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTA ÖĞRETİM DAİRESİ'NE

Ben Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim İş Öğretmenliği Bölümü Yüksek Lisans Programında tez aşamasında olan İPEK DENİZLİ'YİM. Tez konusu “ Kıbrıs'ta Türk ve Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanat Eğitiminin Alt Yapı Olarak İncelenmesi: Ortak Noktalar Ve Farklılıklar” olarak belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim okullarında yapacağım araştırmalar için gerekli izinlerin verilmesini arz eder, bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla
İPEK DENİZLİ

ADRES

Şht. Gazeteci Hasan Tahsin Cad. Hacıali Sitesi 2 C Bl

No:69/D7 Ortaköy- Lefkoşa

Tel:2233924 Gsm:0537 767 72 25

EK-7

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
GENEL ORTAÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı: G.O.Ö.D 35/2005

03.10.2005

Sayın İpek Denizli,
Şht. Gazeteci Hasan Tahsin Cad.
Hacıali sitesi 2 C Blok No:69/D7
Ortaköy-Lefkoşa.

İlgi: 19.09.2005 tarihli başvurunuz.

Başvurunuz Talim ve Terbiye Dairesi tarafından incelenmiş olup Müdürlüğümüze bağlı okullarda “Kıbrıs’ta Türk ve Rum Eğitim Kurumlarında Plastik Sanat Eğitiminin Alt Yapı Olarak İncelenmesi: Ortak Noktalar Ve Farklılıklar” konulu anket sorularının uygulanması uygun görülmüştür.

Ancak anketi uygulamadan önce, anketin uygulanacağı okulun bağlı bulunduğu Müdürlükle istişarede bulunulup, anketin ne zaman uygulanacağını birlikte saptanması gerekmektedir.

Anketi uyguladıktan sonra ise sonuçlarının Genel Ortaöğretim Dairesi Müdürlüğü’ne ulaştırılması gerektiğini bilgilerinize saygı ile rica ederim.

HSK/PC

Tel (90) (392) 228 3136 – 228 8187
Fax (90) (392) 227 8639
E-mail meb@mebnet.net

Lefkoşa-KIBRIS

